СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

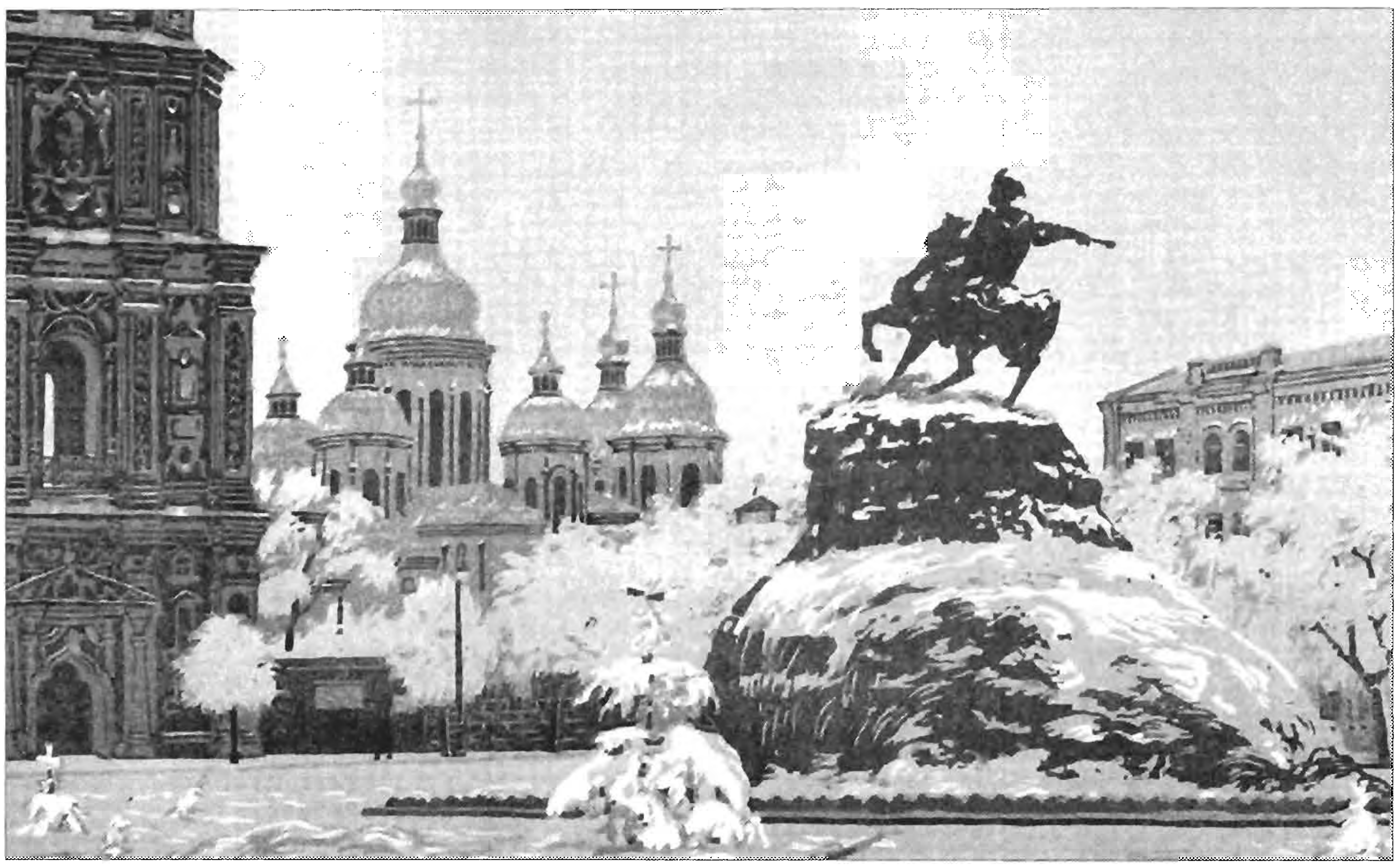
РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 19 СІЧНЯ 2001 ЧИСЛО 3 VOL. CVIII FRIDAY, JANUARY 19, 2001 No. 3

Січень – місяць історичних актів 1918 і 1919 років

Олександер Олесь

Будьте мужні, непохитні

Крики... усміхи привітні...
Прапори... пісні...
Будьте мужні, непохитні,
Одністю міцні!
Свято волі... скрізь бенкети...
Мрій, надій рої...
– Зброю в руки! За мушкети!
Будуть ще бої!..
Де ділись пута, ґрати...
Люди, як брати...
– Вартові, вночі не спати!
Пильно стерегти!
Розчинилися темниці...
Друзі серед нас...
– Будьте тверді, як із криці:
Бавитись не час.
Скільки сонця і блакиті –
В небі, на землі'..
– Чи рушниці всі набиті,
Гострені шаблі?
Гей, стрільці, як слід влучати
І назад не йти!
Вартові, вночі не спати!
Пильно стерегти!

На цій історичній площі перед собором св. Софії в Києві 22 січня 1918 року було проголошено Українську Народну Республіку, а 22 січня 1919 року – об'єднання усіх українських земель в соборній Українській державі. Фоторепродукція з картини І. В. Батечка „На площі Богдана Хмельницького. Зимовий ранок".

Віце-прем'єра Юлію Тимошенко звинувачено у порушенні законів

КИЇВ. – 5 січня Генеральна прокуратура України порушила дві карні справи проти віце-прем'єра України Юлії Тимошенко, колишнього президента корпорації „Єдині енергетичні системи". Одна справа – за фактами контрабанди і фальсифікації документів, друга – за фактом ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах. Заступник генерального прокурора Микола Обіход повідомив, що Ю. Тимошенко зобов'язано до невиїзду за межі Києва, доки триватиме слідство.

Віце-прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко у супроводі охоронця іде до будинку Генеральної прокуратури, куди її викликали для допиту.

Минулого тижня Ю.Тимошенко тричі давала свідчення у прокуратурі. Проте у понеділок, 15 січня, Юлія Тимошенко з'явилась у прокуратурі без адвоката, присутності якого прокуратура вимагала для офіційного подання обвинувачення.

Як заявив на прес-конференції в цей день у Києві М. Обіход, Ю.Тимошенко та її адвокат були запрошені для оголошення звинувачення, але віце-прем'єр двічі приходила одна, і тому звинувачення не набуло офіційної форми.

М. Обіход заперечив припущення, нібито карні справи проти Юлії Тимошенко прокуратура порушує на замовлення, як він висловився, злочинних сил, і заявив, що дії Генеральної прокуратури не пов'язані з діяльністю Ю. Тимошенко в уряді, як це вона сама пояснює.

Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко, висловлюючись про цю справу, сказав, що увесь процес розслідування звинувачень проти віце-прем'єра Юлії Тимошенко має проводиться таким чином, щоб "від цього не постражда-

(Закінчення на стор. 19)

Змінено дату приїзду Папи в Україну

ВАТИКАН. – За інформацією Ватикану від 16 січня, на прохання Уряду України змінено дату приїзду Папи Івана Павла II в Україну. Остаточна дата відвідин Папи Івана Павла II України тепер призначена на 23–27 червня, що потверджено в часі перебування в Україні групи, яка підготовляє відвідини, під проводом єзуїтського священика Роберто Туччі. Група мала зустрічі та розмови з представниками Греко-Католицької та Римо-Католицької Церкви, як також із державними та місцевими чинниками, що відповідатимуть за перебіг відвідин. Згідно із інформаціями Ніни К. Ковальської, амбасадора України у Ватикані, зміна дати наступила з уваги на те, що саме на запрограмовану дату відвідин Папи Івана Павла II, 22 червня 2001 року „припадає 60-та річниця бомбової атаки німецьких літаків на Київ, тобто початку совєтсько-німецької війни, що буде відповідно відзначене."

КСН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Медичне обстеження миротворців

КИЇВ. – Продовжується обговорення обставин так званого „Балканського синдрому" – захворювання вояків мироносців, в Косові, спричинене застосуванням бронебійних снарядів з радіоактивним ураном. Представник НАТО – головний лікар бельгійської армії генерал Роже Ван Гуф сказав, що збільшення випадків захворювання на рак серед балканських мироносців не виявлено. Незважаючи на це, Президент України Леонід Кучма доручив міністрові оборони Олександру Кузьмукові провести медичне обстеження українських військовослужбовців, які раніше виконували завдання в Косово, а зараз знаходяться на території України. Глава держави звернув увагу міністра оборони на необхідність контролі за здоров'ям українських миротворців у зв'язку з повідомленнями про захворювання військовослужбовців европейських країн, які раніше перебували в Косово. В Косово відправлені групи медиків зі спеціяльною апаратурою, які проводять повне медичне обстеження особового складу українського контингенту.

Спільний Молебень на честь 2000-річчя Різдва Христового

КИЇВ. – Під час Різдвяних свят представники трьох релігійних конфесій в Києві, біля пам'ятного знаку Святому апостолові Андрію Первозваному провели святковий Молебень на честь 2000-річчя Різдва Христового. Спільний Молебень провели намісник Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря, ректор Київської духовної академії і семінарії владика Димитрій (УПЦ Київського Патріархату) і настоятель української греко-католицької церкви Святого Миколая на Аскольдовій могилі о. Ігор. Окремо Молебень провів також єпископ Вишгородський, намісник Києво-Печерської лаври (УПЦ Московського Патріярхату). Як повідомили представники громадського Фонду Святого Андрія Первозваного, який виступив ініціятором заходу, це вже друга акція фонду, під час якої спільно молилися священики різних конфесій.

Пропонується демонтувати пам'ятник Леніну в Києві

КИЇВ. – Демонтувати пам'ятник В.І.Леніну в Києві на бульварі Шевченка запропонував член фракції Українського Народного Руху, гетьман Українського козацтва Іван Білас на засіданні Верховної Ради минулого тижня. І. Білас надіслав заступникові голови парляменту Степанові Гавришу депутатське звернення, в якому пропонує звернутися до прем'єр-міністра і київського міського голови "ліквідувати наслідки тоталітарного режиму і демонтувати пам'ятник найбільшому терористові XX століття Ульянову-Леніну", на що С. Гавриш дав позитивну відповідь.

МЗС Росії турбується українізацією України

КИЇВ. – Нарікання Міністерства закордонних справ Російської Федерації на тенденцію усунення російської мови з українського інформаційного простору, а тим більше – про існування "політики дерусифікації усіх сторін громадського життя України", є помилковими і не мають під собою ніяких підстав. Про це йдеться у заяві Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України. Цю заяву оприлюднено у відповідь на розповсюджене в засобах масової інформації повідомлення МЗС Росії, в якому висловлюється стурбованість "намірами Державного комітету інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України вимагати у 2001 році від усіх теле- та радіоканалів здійснювати трансляцію лише українською мовою". Державний комітет інформації України наголошує у заяві, що будує свою діяльність в рамках чинного законодавства та міжнародно-правових норм: "Ми виходимо з того, що існуючі проблеми в українсько-російських взаєминах в інформаційній сфері мають вирішуватися зусиллями обох сторін і без зайвих емоцій.

Праця журналістів в Україні – небезпечна

КИЇВ. – Під час перебування у Києві, 10 січня, керівник міжнародної організації захисту журналістів "Репортери без кордонів" Робер Менар заявив, що буде домагатися виключення України з Ради Европи, якщо розслідування справи зникнення Георгія Ґонґадзе і надалі не матиме поступу. Р. Менар також заявив, що переконався в тому, що українська Генеральна прокуратура навмисне створювала перешкоди розслідуванню справи Ґонґадзе. Представник Ради Европи Ганне Северинсен, яка також відвідала Київ, заявила, що діяльність журналістів в Україні є небезпечною через тиск, який чинить на них влада. Саме цей тиск на засоби масової інформації змусив організацію, базовану у Франції, вдатися до такого серйозного кроку.

На ЧАЕС створюють нові місця праці

СЛАВУТИЧ. – На Чорнобильській атомній електростанції створюється спеціялізоване відокремлене ремонтне підприємство "Атомремонтсервіс", – повідомили в інформаційній службі ЧАЕС. Директором підприємства, що формується, призначено заступника головного інженера ЧАЕС з ділянки ремонту В'ячеслава Тонких. Створення "Атомремонтсервісу" необхідне, оскільки нинішня кількість ремонтного персоналу на ЧАЕС в перспективі не знадобиться, і частину його згодом буде скорочено. Співробітники ЧАЕС вже отримали запрошення на участь у ремонті першого енерґоблоку Хмельницької АЕС, крім того, вони можуть взяти участь у встановленні обладнання на бльоках Хмельницької і Рівненської АЕС, що будуються. Російська сторона також надзвичайно зацікавлена в отриманні подібних послуг.

Єжи Гофмана нагороджено орденом „За заслуги"

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма прийняв відомого польського режисера Єжи Гофмана і нагородив його орденом "За заслуги" III ступеня. Як повідомили в управлінні прес-служби Президента України, Леонід Кучма відзначив важливу ролю української та польської творчої інтеліґенції у становленні добросусідських взаємин між двома державами і в питаннях інтеґрації України та Польщі до европейського простору. "Сильна Україна потрібна Европі", - зазначив митець. Єжи Гофман розповів про працю над новим телесеріялом "Богдан Хмельницький", художнім фільмом "Мазепа". Режисер подарував Л. Кучмі касету зі своїм фільмом "Вогнем і мечем". Присутній на зустрічі міністер культури України Богдан Ступка поділився творчими плянами щодо створення українсько-польського фільму "Тарас Бульба".

Укрінформ, УНІАН, ББС

Наша зброя – правда

Минуло вже більше, як півстоліття від закінчення Другої світової війни, але події того часу все ще живуть у пам'яті тих, що пережили тодішні страхіття, хоч нерідко набувають нової інтерпретації. Це стається у таких випадках, коли автори нових інтерпретацій знають історію лише з чуток та зі засобів масової інформації. Як знаємо, ці засоби формують загальну опінію, не раз подаючи сумнівні, неперевірені факти, а часами і відверту неправду. Часте повторювання неправди приймається за правду – у відсутності насвітлення з іншої, об'єктивної сторони.

У країнах західнього світу деякі середовища продовжують наклепи на ветеранів дивізії „Галичина", котрі в часи Другої світової війни боролися з чорними силами Червоної Москви, Ці наклепи мають уже довголітню історію. Їхньою метою, як яскраво засвідчив антиукраїнський сюжет телепрограми Сі-Бі-Ес „60 Minutes", є звинувачення дивізійників у причетності до різних воєнних злочинів. Внаслідок цих оскаржень воєнні дії дивізії були багатократно розслідувані різними альянтськими, а також і совєтськими відомствами. Незважаючи на те, що оскарження на адресу дивізії „Галичина" залишились голослівними, від них наші недруги не відмовилися.

Очевидно, ветерани дивізії боролися із цією неправдою, але з малим успіхом, бо не було шансів виграти справу в суді проти велетенських можливостей сучасних засобів, масової інформації. Один тільки раз домоглися дивізійники, що „Toronto Star" відкликала наклепи, опубліковані в цій газеті.

Від 1998 року стали появлятися і на інтернеті подібні напади і оскарження, однак їхні автори вперто промовчували висліди кількалітніх розслідувань комісії воєнних злочинів канадського судді Дешена, оприлюднених ще в 1998 році. Висліди цих ретельних розслідувань не виявили ніякої причетности вояків дивізії „Галичина" до воєнних злочинів. Цей самий висновок підтвердили нові розслідування канадського міністра юстиції Анн Меклелен в 1998 році, котру консультував у цих справах Ніл Шер, колишній керівник бюра OSI відомого з часів процесу Дем'янюка. Однак всупереч однозначним рішенням цих авторитетних відомств, наклепи на дивізію продовжуються.

Щоб дати цим наклепам належну відсіч, Братство ветеранів дивізії „Галичина" помістило сторінку на Інтернеті, з відповідним інформативним матеріялом. Адреса: www.infou-kes.com/galiciadivision.

За два роки існування цю сторінку оглядало понад 8,300 зацікавлених з цілого світу. Кореспонденція, котра приходить електронною поштою на адресу сторінки, приносить переважно вислови признання, але іноді й ворожу реакцію від тих, антиукраїнських кіл. На ці листи відповідаємо вибірково і в міру потреби.

У вересні 1999 року історичний канал канадського телебачення передав „документальний", а насправді наклепницький фільм під заголовком „SS in Britain". (До Англії було перевезено майже всіх полонених дивізії з табору в Ріміні в Італії). Репортери, котрих вислали продуценти цієї програми, поїхали на Словаччину шукати свідків, котрі мали б підтвердити „злочини" вояків дивізії в 1944 році, коли вона перебувала, поборюючи комуністичних партизанів. Іронія хоче, що ішлося саме про Словаччину, де місцеве населення було дуже прихильне до вояків нашої дивізії. Однак репортери таки знайшли декілька „свідків", що мали підтвердити злочин проти цивільного населення, і їхні виступи були поміщені у цій програмі на телебаченні. На це дивізійна інтернет-сторінка помістила відразу свою відповідь.

Цим, однак, не скінчилося. Дивізійники звернулися до д-ра Миколи Мушинки, професора університету у Пряшеві, щоб він проїхав слідами цих репортерів у місцевості, де вони збирали інформації, та відшукав цих свідків. У висліді його поїздки він ствердив, що працівники Музею словацького повстання у Банській Бистриці побачили, що репортери приїхали туди з неприхованим наміром дискредитувати дивізію, але в цьому музеї нічого не знайшли і не дістали ніякої помочі. Дальше цей науковець допитався до свідків, котрі виступали на телебаченні. Вони, однак, категорично заперечили свої свідчення в такому вигляді, як їх було показано на телебаченні, і ствердили, що злочини, про котрі вони говорили репортерам, були доконані членами словацької екстремістської організації „Глінкова Ґарда". Їхні зізнання, отже, були від-

(Закінчення на стор. 13)

Справа Ґонґадзе: на Заході нарешті погодились на експертизу „скандальних записів“ з України

ПРАГА, Чехія. – Міжнародний інститут преси з головною канцелярією у Відні та американська правозахисна організація Фрідом Гавз (Freedom House) спільно організують експертизу скандальної плівки з України. Про це в інтерв'ю радіо „Свобода“ заявив представник інституту Дейвід Дедж. За його словами, таке рішення було схвалено 4 січня після кількаденних дискусій. Покищо невідомо, яка саме експертна установа буде проводити цю аналізу і скільки вона може коштувати. Водночас закордонні представники обіцяють, що цей процес буде прозорим і максимально об'єктивним. "Ми розуміємо, яке значення це має для України," – сказав Д. Дедж. До цього варто додати, що результати експертизи не матимуть для України юридичних наслідків, адже не йдеться про дотримання українських процесуальних норм.

Наприкінці минулого року на Заході вже проводили аналіз згаданих записів з України на замовлення голляндської газети "Волскрант." Щоправда, тоді в Амстердамі не змогли встановити автентичности голосів на плівці "через низьку якість запису." Голляндський науковець, який проводив комп'ютерну аналізу касет, в інтерв'ю для радіо „Свобода“ висловив припущення, що можна буде досягнути кращих результатів за допомогою коштовніших метод́ів. Він також не виключає, що найкраще обладнання для такої експертизи сьогодні існує у Сполучених Штатах.

За інформацією, отриманою з дипломатичних джерел, на 19 січня плянується візита Президента України до Німеччини, під час якої він має зустрітися з чільним представником Евросоюзу Гав'єром Соланою. Тобто, йдеться про першу зустріч Л. Кучми зі західніми провідниками після того, як в Україні розгорівся гучний скандал довкола його імені. Виглядає, що на Заході по-різному ставляться до політичного скандалу в Україні і його можливих наслідків.

Я запросила до розмови німецького політолога, керівника відділу „Росія-СНД“ Німецького товариства зовнішньої політики в Берліні Олександра Рара. До речі, він особисто не сумнівається в тому, що в Україні підслухали справжні розмови Президента, але при цьому робить несподіваний висновок:

– Загалом можна сказати, що цей скандал глибоко не вплине на взаємини України зі Заходом. Поперше, тому, що не доведено, що голос на сумнозвісній плівці належить Президентові Кучмі. Подруге, оглядачі розуміють, що цей скандал передусім торкається внутрішньої ситуації в Україні. На Заході немає достатньої інформації про цю справу, і тому, я думаю, що невдовзі про неї забудуть.

– Але відомий шведський економіст, колишній радник українського уряду Андерс Осланд закликає західні уряди поводитися з Кучмою як з представником нижчої касти, поки він не очиститься від скандалу. Також у січні стан свободи слова в Україні позачергово обговорюватиме Парляментська Асамблея Ради Европи якраз через справу Ґонґадзе. То про яке забуття ви говорите?

– Звісно, Андерс Осланд має свою точку зору і він дуже зацікавлений в тому, аби в Україні нарешті провели ринкові реформи. І Рада Европи також дбає про перемогу демократичних цінностей в Україні. Але ми живемо в часи реальної політики, і це означає, що політики знають ціну один одного. Щоб цей скандал справді вплинув на взаємини України із Заходом, має статися щось серйозніше. Звісно, коли Президент України поїде до Німеччини, чи до якоїсь іншої країни, то йому будуть пропонувати дуже неприємні запитання. Але на цьому все скінчиться. На Заході добре розуміють, що Україна – це тільки напівдемократія. Режим Л. Кучми – це, може, те найліпше, на що може сподіватися Захід у нинішній момент розвитку України. На Заході бачать, що в Україні все ще мають великий вплив комуністи, а демократи дуже слабкі. Гадаю, що політична еліта на Заході зайняла терплячу позицію щодо України. Це не означає, що на адресу України не лунатиме більше критики. Але цей скандал не буде настільки серйозним, аби розірвати взаємини між Україною і Заходом.

– На Україні дуже популярні версії про причетність до касетного скандалу закордону. Говорять і про руку Москви, і про руку Заходу, який, мовляв, таким чином хоче посадити в президентське крісло Віктора Ющенка. Як ви ставитеся до таких сценаріїв?

– Не думаю, що це їм вдається. Я не бачу народного повстання проти Кучми. Я можу припускати, що цей скандал грає на руку російським інтересам. Російські спецслужби могли дискредитувати Кучму, аби він опинився в ізоляції від Заходу і, таким чином, схилився в бік Москви. Але Захід не має такого великого впливу на українську політику як це було 8-10 років тому. І ще треба буде подивитися, чи буде великим переможцем у цій ситуації Віктор Ющенко.

– Очевидно, що зараз в Україні триває перегрупування політичних сил. Чим це все може скінчитися?

– Зараз я не можу цього сказати. Але думаю, що Кучма переживе цей скандал, хоч і втратить свій вплив. Гадаю, він залишиться до кінця своєї другої президентської каденції. Кучма має думати про свого наступника, аби передати владу в Україні на наступні роки людям, які перебувають в його оточенні.

Мар'яна Драч,
радіо „Свобода“

Світ потурає ґеноцидові в Чечні

Недавно у Парижі було підписано угоду про співробітництво між Европейським Союзом і Росією, у якій є вимога до Росії «негайно шукати політичного вирішення чеченського конфлікту з урахуванням територіяльної цілісности і суверенности Російської Федерації». Стало відомо, що президент Росії Владімір Путин так прокоментував цю вимогу: «Ми не будемо вести переговори з бандитами, у яких руки до ліктів у крові».

Ця угода і заява В. Путина вимагають роз'яснення. По-перше, варто замислитися на тим, про яку територіяльну цілісність Росії йде мова? Відомо, що чеченський народ, як і багато інших народів, були приєднані до Росії зі застосуванням військової сили. Війна у Чечні була дуже тривалою і не привела до повного приборкання волелюбного народу, аж доки Сталін у 1944 році не виселив усіх чеченців з їхньої землі. Опісля комуністичний режим був змушений погодитися на повернення уцілілих чеченців на батьківщину, але завбачливо назвав Чечено-Інгушетію автономною республікою. Коли після розпаду СССР більшість народів отримала право вибирати собі незалежність, численні автономії залишилися у складі Російської федерації – в ім'я штучно проголошуваної її «територіяльної цілісности». Але навіть за Конституцією СССР населення автономних республік не позбавлялося права на самовизначення аж до відокремлення від імперії. Свого часу Андрій Сахаров у запропонованому ним проєкті Конституції СССР радив привести усі республіки до одного адміністративного знаменника, тому що передбачав гірку долю так званих автономій. Адже не народи, а Москва визначала, кому з поневолених народів належить бути автономією, а кому – радянською республікою.

Коли Чечня, користаючись своїм правом на самовизначення, проголосила незалежність, Росія погодилась у березні 1992 року на попередні переговори експертів у Сочі. Вони визначили політичні, правові, економічні умови колективної безпеки, які мали бути покладені в основу взаємин обох держав. Протокол підписали заступник голови Верховної ради Росії В. Жигулін і голова комітету парляменту Чечні З. Яндарбієв. У першому його пункті стояло питання про визнання політичної незалежности і державного суверенітету Чечні. У травні 1992 року в Москві переговори були продовжені і Москва підтвердила визнання підсумків зустрічі у Сочі. Але потім Росія стала на випробуваний шлях збройного придушення опору народу.

12 травня 1997 року після дворічної кривавої війни президенти обох країн Б. Єльцин і А. Масхадов підписали «Договір про мир і засади мирних взаємин», який передбачав визначення статусу Чечні до 2002 року. Але згодом Чечня опинилася під новими ударами російського війська.

Невже цієї історії не знають на Заході? Невже підписи президентів нічого не важать в політиці? Але поведінка західніх політиків тотожна з поведінкою їхніх попередників в часи сталінського режиму, коли вони мовчки потурали диктаторові, щоб не викликати його гніву, який міг би обернутися проти них самих. Саме так Захід віддав на поталу Сталінові тисячі «переміщених» українців, усе козацьке військо з родинами...

По-друге, варто придивитися пильніше до «антитерористичної» акції проти «кривавих бандитів». Припустимо, що в Чечні й справді діють жорстокі банди. Але в Чечні, яка й досі вважається територією Росії, мав би діяти також кримінально-процесуальний кодекс цієї держави. Коли б десь у Сибіру, скажімо, завелася якась банда кримінальних злочинців, то чи мала б Росія для її ліквідації знищувати з повітря цілі міста, вбивати усе населення цієї сибірської території? Навіть росіянам таке припущення видалося б безглуздям. Але не стосовно Чечні, народ якої Росія знищує методично й безжально. Ось хроніка подій, узята лише з осінньої російської преси:

– у вересні росіяни арештували 9 осіб з села Джалка, трупи п'ятьох з яких були знайдені з слідами жорстоких тортур;

– 50 осіб були зачинені у цистерні з-під палива, крізь яку було пущено електричний струм;

– на початку жовтня військовики обстріляли автобус, в якому загинула молода жінка і кілька осіб були поранені;

– 19 жовтня військо відкрило вогонь на терені Чеченського педагогічного інституту, від якого сім студентів загинули, близько десяти – поранені;

– 21 грудня в селі Агибаштої були застрелені 7 місцевих селян, на яких впала підозра у переховуванні «бойовиків»;

– наступного дня селянин з Агибаштою знайшов у лісі трупи трьох молодих односельців, яких напередодні росіяни вивезли зі села на бронетранспортері.

Цей далеко не повний перелік свідчить про те, що в Чечні триває не якась «антитерористична акція», а повномаштабна війна з народом зі застосуванням усіх засобів зброї і терору проти населення.

Частиною війни є так звана фільтрація населення, яке проходить через жах спеціяльних таборів, де зазнає тортур і пограбування. Російські військовики застосовують систему викупу людей з неволі за чіткою таксою: треба платити за звільнення, за збереження життя або здоров'я... Якщо платити нічим, затриманий потрапить до тюремних таборів на поталу професійних кримінальників, переконаних, що це чеченці висаджували будівлі в російських містах. Фільтраційні табори діють у Ґрозному, Чорнокозові, Гудермесі, Ханкалі, Урус-Мартані, Толстой-Юрті, на станції Червленавузлова, в Моздоку, Ставрополі, П'ятигорську, інших місцях. Завданням «фільтрації» є перетворення усіх чеченських чоловіків на нездатних до опору інвалідів. Затримані мали б бачити ордер на арешт, вислухати звинувачення, перейти слідство, мати адвоката. Натомість їх просто схоплюють на вулиці чи серед поля і саджають у бетонні ями або залізничні вагони. Невизнання «терористичної акції» війною призводить до того, що в'язні не мають статусу військовополонених з усіма наслідками.

А як ставиться до цього Захід? Координатор Вашінґтонської робочої групи Міжнародного кримінального трибуналу Ґреґорі Стентон заявив, що «російська кампанія в Чечні включає численні акти ґеноциду – знищення чеченців лише за приналежністю до національної групи». 526 інтелектуалів Европи звернулися з відкритим листом до В. Путіна і Жака Ширака, в якому застерегли суспільство від «мовчазної спільноти» з країною, яка здійснює геноцид, і закликали «пояснити полковникові КҐБ», що співіснування держав в сучасному світі будується на «неприпустимості колоніяльних війн, масового знищення мирного населення і етнічних чисток». Але Европа усе ж підписала в Парижі угоду з державою, яка відверто порушує Женевську конвенцію і вважає нормою військові злочини. Було створено прецедент пасивного сприйняття антилюдських методів боротьби з сепаратизмом, а Росії видано дозвіл на здійснення пляну «Чечня – без чеченців».

Володимир Криловський,
Надія Банчик

АМЕРИКА І СВІТ

Сотні людей загинули від землетрусу у Сальвадорі

САН-САЛЬВАДОР, Сальвадор. – Рятувальні служби у Сальвадорі все ще шукають вцілілих після землетрусу, що вразив країну минулої суботи, 12 січня. Раніше вдалося врятувати чоловіка, який пролежав під уламками бетону і тонами землі у містечку Санта-Текла впродовж 36 годин.

Представники влади кажуть, що понад 400 людей загинули, ще сотні вважаються зниклими безвісти після землетрусу і подальших зсувів ґрунту, що зруйнували тисячі будинків. Представники Червоного Хреста підтвердили, що на місце лиха вже прибули міжнародні пошукові команди, медичний персонал та інша допомога. Кореспондент Бі-Бі-Сі Пітер Ґресте передав з міста Санта-Текла: „З кожною годиною робота рятувальників стає похмурішою. Вони провадять безперервні розкопки від суботи, коли землетрус спричинив зсув ґрунту, що спустошив місто. Рятувальники сподіваються знайти вцілілих людей серед руїн понад 300 будинків, під тонами ґрунту. Їх заохочують потерпілі, які використовують мобільні телефони, прохаючи про допомогу. Але вцілілих дуже і дуже мало. Президент Карлос Флорес закликав сусідню Колюмбію надати у вигляді допомоги 3000 домовин".

Відголосся вибуху в Ємені

ВАШІНҐТОН. – Представник Департаменту оборони США повідомив, що офіцер найвищого ранґу американської військово-морської фльоти прийняв рішення, що жодних дисциплінарних стягнень не буде накладено ані на капітана, ані на членів залоги американського військового корабля "Ю-Ес-Ес Кол" (USS Cole), заатакованого у жовтні. Офіційне оголошення адмірала Верна Кларка очікується цього тижня. Сімнадцять американських моряків загинуло, коли об корабель вдарився човен терористів з вибухівкою на борту. Військові представники заявили, що розслідування виявило прорахунки в охороні судна, однак не це призвело до вибуху корабельного боєкомплекту.

Радіо „Свобода" протестує

ПРАГА, Чехія. – Керівництво Радіо „Свобода-Вільна Европа" цими днями оприлюднило заяву, протестуючи проти спроб тиску на українську службу тієї радіостанції. У цьому документі, президент радіостанції Томас Дайн стверджує, що особи, які називалися працівниками спецслужб України, погрожували працівникам „Свободи". Ті неназвані службовці, йдеться у заяві, вимагали від журналістів змінити спосіб висвітлення політичних подій в Україні. Томас Дайн назвав це спробами залякування, які особливо турбують з огляду на теперішній політичний скандал в Україні, пов'язаний зі зникненням Георгія Гонґадзе і можливою причетністю до цього найвищого українського керівництва. Прес-центр Служби безпеки України заявляє, що висловлювання працівників радіо „Свобода" щодо спроб тиску на них співробітників СБУ не відповідають дійсності. Як зазначено у заяві, СБУ з'ясовує причини, джерела та мету появи такої інформації.

Росія-Азербайджан: нафта і політика

МОСКВА. – Російський президент Владімір Путін вперше відвідав Азербайджан. У список головних питань для обговорення включено розвиток торгівлі та регіональна безпека. Кореспондент Бі-Бі-Сі каже, що хоча Азербайджан і є однією з найменших республік колишнього СРСР, його велике значення зумовлено географічним становищем і багатими запасами нафти. На думку кореспондента, нафта є ключовим питанням у стосунках двох країн. Російська компанія "Лукойл" збирається підписати контракт на 250 мільйонів долярів з азербайджанською державною нафтовою компанією „Сокар" на розвідування потенційно нафтоносного району, резерви якого оцінено у 20 мільйонів тон "чорного золота".

Американський мільйонер – проти ядерної зброї

ВАШІНҐТОН. – Американський медія-магнат Тед Тирнер заснував новий фонд, присвячений забороні ядерної зброї та іншої зброї масового знищення. Організація, яку названо „Ініціятива ядерної загрози" (Nuclear Threat Initiative), також буде очолювана колишнім сенатором США Семом Наном. Іншими членами стали колишній міністер оборони США Віліям Пері і шведський дипломат Рольф Екеус, колишній голова спеціяльної комісії Організації Об'єднаних Націй для справ Іраку. Т. Тирнер сказав, що загроза від ядерної зброї зараз є найвищою з кінця "холодної війни" десять років тому. Протягом наступних п'яти років на потреби нової організації власник телекомпанії Сі-Ен-Ен Т.Тирнер пожертвує 250 мільйонів долярів.

Китайсько-американські взаємини

ПЕКІН. – Китайський уряд гостро засудив опублікування у Сполучених Штатах секретних документів, які нібито описують, що відбувалося всередині керівництва країни, коли 11 років тому в Пекіні придушено продемократичні виступи. У першій офіційній реакції на документи китайське міністерство закордонних справ майже оголосило їх підробкою. Міністерство сказало, що жорстоке придушення демонстрацій на площі Тіянаньмень у 1989 році було необхідне для підтримання стабільности у країні, і будь-які спроби дискредитувати Китай публікаціями матеріялів і перекручених фактів є марними. На думку оглядачів, передання матеріялів на Захід могло організувати реформістське крило в китайському керівництві, яке використало це для боротьби з ортодоксальними комуністами в китайській компартії.

Мирославові Смородському вручено високу відзнаку

Виконуючий обов'язки Генерального консула Сергій Погорельцев (справа) вручає нагороду Мирославові Смородському.

НЬЮ-ЙОРК. – 10 січня в українському консульстві відбулося урочисте вручення адвокатові Мирославові Смородському Золотої почесної відзнаки Міжнародного фонду юристів України за його працю для захисту інтересів українських громадян, які постраждали від нацистських переслідувань в роки Другої світової війни.

У присутності родини та найближчих М. Смородського в. о. Генерального консула Сергій Погорельцев зачитав листа Президента України Леоніда Кучми з висловами вдячности за надання кваліфікованої допомоги щодо відшкодування жертвам нацистських переслідувань, виплата яких розпочнеться нинішнього року через Міжнародне бюро міґрації.

З листом-подякою президента Української закордонної юридичної колегії Данила Курдельчука С. Погорельцев вручив М. Смородському Золоту почесну відзнаку під загальні оплески присутніх. М. Смородський подякував за честь і визнання за свою працю, а його дружина З. Смородська висловила радість родини з приводу такої високої нагороди для її чоловіка.

Свою важливу працю М. Смородський розпочав у 1999 році з участі у конференціях та відвідинами країн Західньої Европи, де перебували в часі Другої світової війни примусові робітники та в'язні концентраційних таборів з України.

Фото С. Витвицький

Відбудеться розмова за „круглим столом"

НЬЮ-ЙОРК. – У четвер, 25 січня, в Інституті Гарімана при Колюмбійському університеті відбудеться чергова зустріч за „круглим столом" на тему: „Єврейські мови в сьогоднішній Україні". Доповідатиме директор Фонду розвитку єврейської спільноти в Росії та Україні Мартін Горовіц. Після доповіді дискусію за „круглим столом" вестиме д-р Антоніна Березовенко. Час зустрічі – між 12-ою, і 2-ою год. по полудні, в кімнаті 1512.

У статті „Доповнення до іміґраційного законодавства („Свобода", ч. 2) останнє речення слід читати в такій редакції:

„При одержанні „зеленої картки" їм лише треба буде сплатити додатково 1000 долярів кари".

УГКЦ – перед новою дорогою

Вміщуючи роздуми колишнього радянського дисидента, політичного в'язня, провідного члена Комітету Захисту Української Греко-Католицької Церкви, редакція усвідомлює, що певна частина наших читачів може сприйняти аргументацію Івана Геля, як недостатню, подекуди навіть контроверсійну. Однак, як би ми самі не ставилися до змісту і висновків цієї непересічної статті, надрукувати її нас зобов'язують не тільки принципи демократичної преси, але й надзвичайна складність і вийняткова важливість релігійно-церковного життя в Україні.

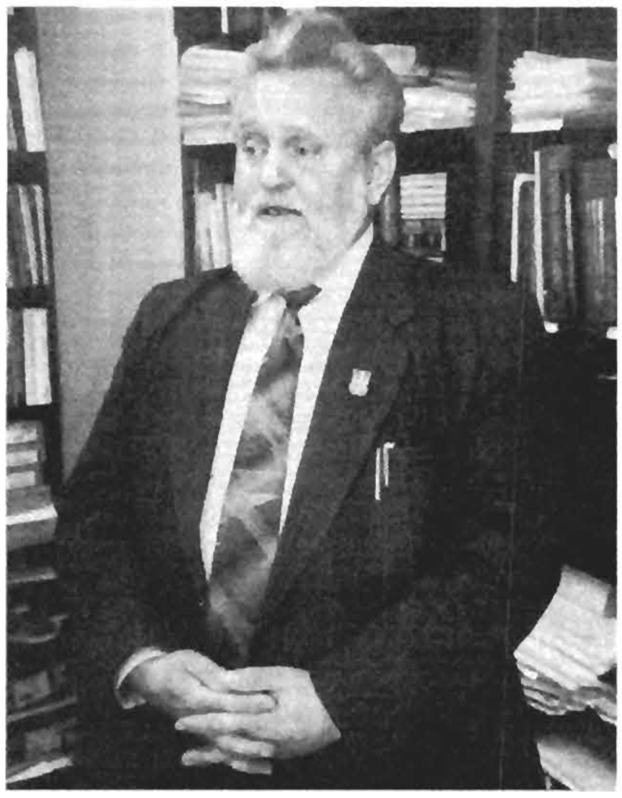
Вийти з цих проблем, мабуть, неможливо без чесного і відвертого з'ясування їх, хоч таке з'ясування неминуче пов'язане із взаємним болем –і для того, хто говорить, і для тих, що слухають...

Іван Гель

Після Реформації та Контрреформації у християнському світі настав більш-менш тривкий релігійний мир. Поступово, але неухильно канони кожної з Церков – католицької, лютеранської чи кальвіністської, поєдуючись зі світською етикою та культурою, ставали елементом, хай і визначальним, проте лише елементом духовного і правового буття європейця. Наука, промислова революція сприяли секуляризації. В свою чергу, просвітництво і секуляризація формували громадянське суспільство, демократизували його. Соціяльні революції кінця XVIII – першої половини XIX ст. не могли залишити Християнські Церкви осторонь суспільних процесів. Тож соціяльна доктрина Католицької Церкви "Rerum novarum", зформульована Папою Левом XIII, стала світським Євангелієм Церкви, фундаментальною основою соціяльної політики усіх европейських держав щодо власних народів. Доктрина завершила формування соціяльно-політичних, правових і етичних взаємин між державою і суспільством, суспільством і громадянином, між окремими людьми, зокрема – працедавцем і робітником. Віра стала "тихою", тобто особистою справою европейця, його внутрішнього світу. Іншими словами, віросповідування не пов'язувалося з національною належністю. Церква сягнула вершини своєї пастирської діяльности: соціяльного миру та християнських етичних норм у суспільних процесах. І хоч "тиха", „інтимна" релігійність християнина-европейця врешті привела до майже порожніх храмів під час богослужінь і мес, християнська етика збереглася як у суспільному вимірі, так і у взаємних людей. І це, без сумніву, найвище досягнення Церкви за два тисячоліття від Христового Різдва. Европа повільно, важко й кризаво йшла до сьогоднішньої досконалости. Але саме таким був її шлях, й саме з цією фундаментальною етичною, соціяльно-правовою культурою Европа й людство вступатимуть у третє тисячоліття.

Однак, значна кількість християн в Европі, на її сході, формувала свою ментальність в інших історичних умовах – без права нації на самовизначення і на свободу совісти. Якщо для західнього европейця слово „католик" або „протестант" означало протягом останніх століть лише належність до Церкви і за вияв віри не треба було віддавати життя чи зазнавати жорстоких гонінь, то для українця належання до Церкви означало щось значно більше, ніж просто відвідування храму, православного чи католицького. В добу середньовіччя бути православним означало бути „схизматом", панщизняним кріпаком, опинитись за віру на палі або в розпеченому мідному котлі. Це, нарешті, означало бути українцем з несенням усіх форм дискримінації – національної, соціяльної, релігійної, та з усіма комплексами меншвартости поневоленого народу. В новітню добу, як, зрештою, і в минулі століття, бути греко-католиком означало бути українським націоналістом і, отже, від покоління до покоління зазнавати жорстокого чужоземного гніту.Такі обставини національного і релігійного життя народу формували своєрідну, значно відмінну від европейської, ментальність українця. Сповідувати віру означало вірити всупереч диктатові, моральному й фізичному теророві, молитись, як навчали батьки,вести й боронити власний, зформований протягом століть спосіб життя, зберігати традиції, національну ідентичність. За віру українець готовий був віддати – і масово та героїчно віддавав – життя. Віра вимагала максималізму самопосвяти, готовности до мучеництва. Духовенство Української Автокефальної Церкви з винятковою мужністю й гідністю пішло на мученицьку смерть під час сталінського терору в 30-ті роки. В 40-ві такий же мученицький подвиг звершили єрархи й духовенство Української Греко-Католицької Церкви. Віра українця – це насамперед відчуття всеохоплюючої любові до Бога і усвідомлення Бога як любові, а звідси – єдність Бога і України і, отже, героїзм, подвижництво, готовність самопожертви в ім'я Бога і України. Цю тисячолітню традицію успадкували й новітні герої – мученики за віру та національну ідею. Це підтвердили своїм подвижницьким життям Йосиф Сліпий, Климентій Шептицький, Миколай Чарнецький, Йосафат Коциловський, Григорій Хомишин, сотні рядових священиків, монахів,черниць, що не повернулися з тюрем і концтаборів, а рівно ж і тисячі їхніх вихованців – вояків УПА, учасників підпілля, які свідомо й беззастережно підривали себе гранатами зі словами "За Бога та Україну!".Жорстокі історичні обставини усієї першої половини XX ст. змусили мільйони українців покинути Україну. В місцях поселення вони творили політичні, громадські, освітні структури, релігійні громади. В результаті українська діяспора здійснила колосальну працю самоорганізації й збереження національної культури, й не меншу – у сфері політичній, спрямованій на відновлення української державности. Вільне демократичне середовище в країнах поселення сприяло їхній особистій та суспільно-політичній самореалізації. Разом з тим українці, потрапивши у цілком інший світ, змушені були, з одного боку, чинити свідомий, організований опір асиміляції, але з іншого – під тиском незалежних від них обставин переймати елементи культури та способу мислення країни проживання, змінювати відповідно і свою ментальність. Тобто адаптація в якійсь мірі вела до асиміляції,до відходу певної частини іміґрантів від національних громад. За таких умов навіть не вельми суттєві зміни, як от зміна церковного календаря, спричиняли тертя, непорозуміння, поділи українських парафій на щораз менші уламки. На цьому тлі виростала молодь, в тому числі й близька до церкви. Здобуваючи освіту в університетах і коледжах Заходу, вона переймала західні погляди і сам спосіб мислення, а ті погляди, м'яко кажучи, далеко не завжди об'єктивно віддзеркалювали українську дійсність, українські проблеми та інтереси. Зокрема я тут маю на увазі навчальні заклади, створені і фінансовані ватиканською єрархією, в яких довгий час панував дух сумнозвісної „ост-політик". Не в Україні, а поза нею виникла й утвердилася несправедлива до нас концепція, згідно з якою Українській Греко-Католицькій Церкві не знаходилося місця у Вселенській Церкві, бо, мовляв, в екуменічному діялогові Риму з Православ'ям УГКЦ є нібито бар'єром для єднання, що вона не Національна Церква українців, не унікальний феномен нації як синтез духовного порозуміння між Заходом і Сходом, а утилітарна інституція для задоволення духовних потреб діяспори, поки вона повністю не асимілюється. Паралельно діяла ідеологічна машинерія совєтської імперії та всюдисущі руки КГБ, які вміло сіяли страх і безнадію в життя українських громад на Заході. А це, у свою чергу, впливало на характер і напрям церковного життя. З вишколених у таких умовах священиків єпископами призначались найбільш адаптовані до західнього способу буття, орієнтовані на Ватикан у такій мірі, що подвижництво в ім'я Української Церкви і української національної ідеї перестало бути критерієм оцінки їхньої діяльности.

Ось чому після звільнення з ув'язнення Патріярх Йосиф (Сліпий) постійно натрапляв на

Іван Гель

Заході на відверте протистояння та неприйняття тих ідей і проблем, що їх він намагався здійснити.За свідченням о. Івана Дацька, між діяспорним, а також католицьким духовенством і Патріярхом Йосифом та його однодумцями виникали перманентні колізійні ситуації. Зокрема коли Блаженніший ставив на порядок дня українські церковні чи національні проблеми. Наприклад, про затвердження Патріяршого статусу УГКЦ, збереження юліянського календаря, хіротонії і призначення єпископів. Природно, що Ісповідник Віри, одержимий Церквою та національною ідеєю, титан духу та максималіст-каторжанин, кожна клітина якого була наповнена вистражданим українством, не вписувався у ватиканське розуміння місії Української Церкви й не міг знайти розуміння у діяспорному середовищі, якому вистачало "прокрустового ложа" потихеньку златинщуваної Церкви.

Після леґалізації УГКЦ та повернення Глави Церкви в Україну започатковано процес відновлення та розбудови церковних структур, більшість з яких відразу ж очолили вихідці з діяспори. Що більше. Синод єпископів складається з понад тридцяти владик, що з'їджаються з усіх куточків світу. Та лише п'ята частина з них, тобто 7-8 народилися і виросли в Україні, тут рукоположені на священиків і здобули єпископську хіротонію. Три з них – владики Закарпаття, з яких лише єпископ-помічник Іван Маргітич визнає юрисдикцію глави УГКЦ. Отже, 8 єпископів з України представляють 5-6 мільйонів греко-католиків Митрополії, а 25 єпископів діяспорних представляють 1.5-2 мільйони греко-католиків у країнах поселення: Італії, Англії, Франції, Німеччині, Скандінаві і Бенілюксі, Америці й Канаді, Арґентині і Бразилії, Австралії, etc. Вони лиш на час Синоду, тобто приблизно на один тиждень у році приїжджають до столиці матірної Церкви, але народились, виросли,зформувались у країнах поселення, найкраще знають життя українців у своїй новій батьківщині, заклопотані життям і проблемами своїх закордонних епархій, а життя і проблеми нашого народу і Церкви знають – кажу це не для того, щоб когось образити – хіба з преси та з кількаденного перебування в Україні. Прибувши в Україну, вони володіють повноцінним голосом, а кількісно переважаючи у п'ять разів голоси місцевих єпископів,саме вони визначають магістральні шляхи Церкви, часто ототожнюючи проблеми своїх діяспорних дієцезій з духовним і соціяльним буттям нашого народу. А крім усього, рішення, які вони приймають в Україні, абсолютно їх до нічого не зобов'язують у їхніх епархіях. Адже вони підпорядковані безпосередньо Конґреґації Східних Церков і виконують її розпорядження. Ось декілька прикладів. З'їхавшись і обмінявшись думками, владики, начебто "за бажанням вірних", зменшили кількість святкових днів,

(Закінчення на стор. 13)

Незрілість держави

Бурхливі події політичного життя в Україні привертають увагу читачів „Свободи" і в багатьох викликають зрозумілу тривогу: що буде далі з Україною? Теперішній скандал в політичних колах України теж можна було передбачити, хоча його сценарії могли бути різними. Тихе протистояння потужних таборів парляменту, прихильників Президента і його уряду, місцевих адміністрацій врешті-решт мало вилитися у відкритий конфлікт. Детонатором такого конфлікту стало зникнення незалежного журналіста Георгія Ґонгадзе. Він не був першим серед трагічно зниклих у безвісті журналістів, але трагедія сталася саме у мить кульмінації напружених взаємин і набрала широкого розголосу у світі.

Усе, що діється у ці дні в Україні, – і у справі Ґонгадзе, і у справі Тимошенків, і в ряді інших справ – свідчить про незрілість держави, її провідних чинників, про поверховий, на рівні гасел, стан демократії, ненадійність правоохоронних органів, хистку позицію преси. Конфлікт виявив і певну безпомічність Президента у боротьбі з його заможними супротивниками, котрі, як з'ясувалося, можуть вести з першою особою держави надто небезпечну для неї гру. Спроби адміністрації наказом вивести „маси" на мітинги захисту Президента викликають у людей не співчуття, а роздратування, тому що явно повторюють подібні акції минулого режиму.

Українська держава переживе цей конфлікт, від якого, на щастя, залежить не стільки її суверенітет, скільки доля окремих осіб і кланів. Проте тут треба пам'ятати оте віковічне „але", бо клани переважно пов'язані з впливовими зовнішніми силами, котрим буває дуже важливо влаштовувати подібні скандали з нарощуванням їхньої інтенсивности, щоб відвертати увагу державних мужів від державотворення.

Очевидно, що попри усі неприємності нинішнього конфлікту, українське суспільство повинно зберегти політичну волю і здатність до дальших реформ. Серед пріоритетних завдань молодої держави має бути зміцнення бюджетної дисципліни; перегляд промислового потенціялу зі закриттям ряду зайвих підприємств, які обтяжують економіку; приватизація з урахуванням інтересів держави, а не приватних осіб чи груп; сприяння інвестиційній політиці і зовнішній торгівлі; розумне використання колгоспної землі. Саме від зміцнення економіки на даному етапі залежить поширення в усій Україні національно-державницької ідеї, підтримка народом справжніх реформаторів з числа нових, молодих діячів. Зміцнення економіки полегшить входження України до Европи і відсуне загрозу для самостійності України, яку несе можливий розпад Російської Федерації, відновлення реформованого СССР або входження України до СНД. Кожна з таких можливостей ще є реальною.

Президент Асоціяції українських письменників Юрко Покальчук так оцінив події в Україні: „Звісно, мені не подобається те, що зараз діється в Україні, але мусимо бути терпеливими. Не забуваймо, що наш поступ вперед має історичну тяглість, ми ще не використали багатьох шансів, а перспективи попереду світлі".

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи":

Адміністратор Володимир Гончарик – (973) 292-9800 (доп. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осцісдавська – (973) 292-9800 (доп. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола – (973) 292-9800 (доп. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про зміну варти

Коли наші читачі дістануть це число „Свободи" на американському політичному полі буде вже стояти новий „вартовий", який присягнув перед народом на вірну службу Америці.

Скільки таких змін пережили ми за останнє півсторіччя, у якому нам довелося прийняти США як другу батьківщину. І з кожною ми леліяли надію, що саме цей новий правитель матиме особливе ставлення до нас – українців, а передусім до нашої-не нашої України. Але це все були тільки мрії, які не знайшли справжнього виправдання та досі не сповнилися. Чи є надія, що вони можуть сповнитися тепер, коли цей важкий обов'язок перебрав Джордж Буш-мол.?

Навряд. Читаючи усі коментарі, здогади чи припущення, які мають підставу сповнитися – міжнародня політика нового Президента та його співробітників не дуже зміниться. Кажуть, що у майбутньому більше буде тиску на вільну торгівлю, а не дотримання людських прав в інших державах і хоча такий напрям може дещо допомогти Україні у її важкому фінансовому становищі, однак не може змінити загальної настанови світу до молодої держави, яка потребує кожної можливої помочі. Читаємо у аналізі майбутньої міжнародної політики США про надію уряду, на те, що Росія провадитиме свої справи без міжнародної помочі. Про Україну в аналізі пера політичного коментатора „Нью Йорк Таймсу" Джеймс Трауба жодним словом не згадується.

При тому не слід забувати, що ми усі добре запам'ятали нещасливе висловлювання Дж. Буша старшого щодо незалежної України, яке відразу наставило нас до кандидатури Дж. Буша молодшого дещо критично, а декого відверто негативно. Але все це не змінює дійсности і до влади прийшов Дж. Буш мол., як 43-ий Президент США. Хочемо того чи ні, цікавиться він нами чи ні, – мусимо прийняти Дж. Буша, як нового Президента та відповідно до цієї зміни розглядати українську спільноту у США, до якої ми належимо.

І тут постає питання, чи можемо ми, як члени цієї спільноти, впливати на політику нового Президента стосовно України? Чи маємо ми серед республіканської партії дійсних прихильників та приятелів, які можуть правдиво і чесно інформувати членів адміністрації нового Президента про Україну та її важке становище?

Дивно воно, але правдиво, що так названі „політичні емігранти" за півсторіччя не зуміли виборити собі відповідного місця в республіканській партії і ледве чи можуть тепер мати відповідний вплив чи значення у політиці та рішеннях тих осіб, які прийшли до влади.

Можливо, що ми увесь цей час надто сильно переживали події на нашій батьківщині, надто були близькі до неї емоційно, щоб знайти шляхи до внутрішньої політики прибраної батьківщини та збудувати собі тривке місце в її партійній ієрархії, або принаймні в ній мати тих, хто може бути корисним Україні. Але сьогодні, коли саме розпочинає тримати варту в американській державі новий політик – ми ледве чи можемо надіятися на його симпатії до України, якщо в його близькому оточенні немає людей, які зуміли б правдиво і чесно інформувати його про усе, що коїться тепер в Україні.

Може такі найдуться у майбутньому? Мусимо в це вірити, а зараз треба разом із усіма „вірними" вітати зміну і надіятися на кращу „пассу" для України...

О–КА

У Литві 10 років тому пролунали постріли, які почув світ

У суботу, 13 січня, минуло десять років від події, котра змінила світ. У 1991 році совєтські війська стріляли в людську юрбу, котра оточила телевізійну вежу у Вільнюсі, столиці Литви. Одначе ті постріли спричинили багато більше, як смерть 14 литовських учасників демонстрації – вони зруйнували три погляди, в яких були переконані велика кількість осіб у Москві і на Заході.

Найперше, протидія тій стрілянині в Литві спричинила щось, що для багатьох було непередбаченим – Литва та її два балтійські сусіди, Естонія і Латвія, спромоглися звільнитися з- під совєтської займанщини та відродити свою національну незалежність. Друге – реакція на стрілянину у Вільнюсі вказала також і на те, що для багатьох видавалось неможливим, – що революція у Східній Европі 1989 року змогла і поширилася всередину совєтської імперії. Третє – ті події вказали на те, чого багато чільних провідників світу не чекали, що совєтський президент Міхаїл Ґорбачов не був готовий до справедливих переговорів зі зростаючою кількістю народних рухів, ані до наведення порядку зі застосуванням масивної сили.

Події у Вільнюсі показали, що, незважаючи на 50-річну совєтську займанщину, Естонія, Латвія та Литва залишилися частиною Европи і тому стали мостом, через який ідеї революції 1989 року поширилися на весь Совєтський Союз. Дехто зі совєтських чиновників це розумів і надіявся, що балтійським республікам дозволять піти своїм шляхом, як це зробили країни Східньої Европи. М. Ґорбачов з цим не погоджувався, бо мав страх, що інші совєтські республіки підуть за почином Прибалтики. Одначе пробуючи затримати Балтійські країни в Союзі після їхніх яскравих виявів бажання відійти, Ґорбачов насправді створив ситуацію, в якій балтійська революція поширилась на цілий СССР.

Мабуть, найважливіше – це те, що вбивства у Вільнюсі тієї січневої ночі 10 років тому, та вбивство п'ятьох латишів совєтськими чорноберетниками в Ризі, -столиці Латвії, тиждень пізніше, знищили велику частину віри багатьох совєтських громадян і багатьох провідників Заходу у М. Ґорбачова.

Сьогоднішній світ, світ січня 2001 року, до великої міри був визначений тієї ночі у Вільнюсі 10 років тому, в конфронтації між перестрашеним керівництвом і народом, який вірив у справедливість своїх мотивів і готовий був пожертвувати собою в ім'я волі.

Пол Ґобл,
директор радіо „Свободи".

(Під час тих подій автор був спеціяльним дорадником проблем совєтських національностей і Прибалтики у Державному департаменті США. „Свобода" подає статтю у скороченому варіянті, у власному перекладі.)

Листи

Не окопи слід копати, а шанці

Інформаційний простір держави – річ набагато важливіша, ніж простір повітряний. Особливо сьогодні, коли інфрачервоний об'єктив всякого космічного супутника-шпигуна нещадно глумиться над національними суверенітетами в повітряному просторі. А все ж у повітряному просторі назустріч порушникам поспішають літаки-перехоплювачі або шугають ракети кляси „земля-повітря". В той самий час Україна, перед якою все ще стоїть першочергове завдання деколонізуватись ментально і економічно, йде на поступки торгашам-космополітам, які розглядають засоби масової інформації і неміряні „шматки" інформаційного простору лише як товар.

Можливо, й правда, що все на світі, як речі конкретні, так і абстрактні, є товаром для купівлі і продажу, але в такому разі найдефіцитнішим товаром, якого потребує українське суспільство, є розвинута мова титульної нації і спокійний, некрикливий, однак безкомпромісний патріотизм. Саме тому пропозиція про обов'язкові 50 відсотків, зарезервовані для української мови в електронних ЗМІ – це безхребетна пропозиція. Для початку, як мінімум, потрібно мати всі 75 відсотків. То нічого, що вихований на чужих анекдотах і тюремному жарґоні глядач чи слухач спочатку нарікатиме на кострубату мову лицедіїв і нецікаві теми. Він часто-густо має рацію, цей глядач і слухач. Мова україномовних ЗМІ все ще звучить ненатурально і натягнуто, бо основна проблема в тому, що українську мову треба не тільки вивчати, але й відроджувати. Запаскуджений тим чи іншим суржиком величезний обшир слов'янської землі вічно не може існувати неметеним. Але повінь російськомовної інформації в Україні – це якраз те, що зводить нанівець усілякі потуги культурного відродження і нівечить красу України та її вроджений потяг до естетичного.

Народ має право не тільки на самовизначення, але й на оптимально тривалий час, потрібний для деколонізації суспільства. Міжнародні угоди, які, наприклад, лібералізують транскордонні радіо- і телепередачі, були опрацьовані і підписані націями, що вже стали націями і не сумніваються, якою мовою повинне йти життя в чітко окреслених, хоч і досить „прозорих" межах їхніх національних територій. Я маю на увазі розвинуті европейські нації, чиї готові, століттями вистраждані договори, угоди і конвенції ви тепер заходились підписувати. Підписуйте, звичайно, але пам'ятайте: коли німецькомовну Прагу патріоти перетворювали в неповторно чеську столицю (а це було ще так недавно), вони вміли поставити міжнародні угоди на слугування нації, а не навпаки. Правда й те, що, на щастя для патріотів, тодішні космополіти торгували цілком конкретним товаром, від броварень до оселедців, а не засобами промивання мізків.

Україна матиме право стати поблажливішою до транскордонної інтервенції електронних і традиційних ЗМІ тільки тоді, коли до Харкова, наприклад, почнуть приїздити діти із Східної Слобожанщини, аби навчитись української мови на вулицях міста. А до того часу – коли б цей час не настав – на українському ринку місце заїжджим фіглярам повинне бути цілком скромним.

Ярослав Харчун,
Монреаль, Канада

Чарівна книжка Анни Кульчицької

Про видатну українську майстриню Анну Кульчицьку з Чикаґо я читала в тижневику „Свобода", в журналі „Наше життя", в інших українських виданнях. Недавно пошта принесла мені великий пакет зі США, а в ньому – примірники книги Анни Кульчицької „Орнамент трипільської культури і українська вишивка XX ст." та лист: „Я прочитала в „Свободі" Вашу статтю „Будьмо вірні материнській мові". Коли Ви так любите Україну, рідну мову, так гарно про неї написали, то я рішила вислати до Вас дві свої книжки - одну до бібліотеки, а другу – для Вас".

Я була зворушена до глибини душі і листом, і подарунком. Вперше в житті мені пощастило побачити орнаменти Трипільської культури, зокрема кераміку, зразки одягу. Та краса мені нагадала моїх матусю, бабусю, які теж дуже любили вишивані речі і дуже гарно вишивали. Саме у них були найкращі у селі вишивані сорочки, рушники. Все те я передала у наш сільський краєзнавчий музей, як того бажала перед смертю моя мама.

Хочу через „Свободу" сердечно подякувати дорогій пані Анні за чудовий Різдвяний подарунок.

Віра Оберемок,
с. Русалівка, Черкаської обл.

Вістка з минулого

У боснійському місті Прняворі відбулось освячення нової церкви, яке збіглося зі святкуванням 10-річчя місцевої української парафії і 110-літтям поселення перших українців у Боснії. Перед святом парафіяни вийшли на прибирання подвір'я довкола церкви. Коли вантажили зайве каміння на авто, знайшли серед нього вмуровану у бетон розбиту пляшку, у якій лежав аркуш пергаменту. Я розгорнув його і побачив листа: *„Року Божого 1912, в день св. мучен. Андрея Стратилата, 19 августа, в 14, неділю Сош. св. Духа, коли управляв церквою Хр. Пій Папа римський, а державою австро-угорською цісар Франц Йосиф I, на митрополичім престолі у Львові сидів Андрей граф Шептицький, поблагословив цей фундамент отець д-р Йосиф Жук, апостольський протонотар і генеральний вікарій для греко-католиків в Боснії і Ґерцеґовині, при сослуженню о. Никити Будки, професора духовної семінарії у Львові, котрий якраз в навечеріє посвячення отримав вість про номінацію свою на єпископа для руських переселенців в Канаді, і о. Михаїла Кіндія, пароха Прнявора. На цих фундаментах має, стати перша мурована руська церков в Боснії. Прнявор, дня 19 августа (нового стилю 1 вересня) 1912 р.".*

Ми дякуємо усім добродіям за пожертви на будову українського храму в Боснії, а тим, хто хоче нас і далі підтримувати, повідомляємо адресу: Liga Bank Munchen, Kt. 2114291 BLZ, 750 90300 (za Prnjavor Bosna).

о. Петро Овад,
протоєрей-ставрофор

Нова церква у Прняворі

Листи січня: від подяк до нових пожертв

„Я, Василь Гнатюк, є довголітнім передплатником „Свободи". Майже півстоліття був завжди з вами. Часопис додавав мені духовного і національного відродження, яке я черпав з „Свободи" як воду з чистої криниці мого рідного села. За це усім складаю свою подяку та низький галицький уклін". Цей лист від нашого читача з Торонто – не єдине у редакційній пошті схвальне слово на адресу нашого видання. Подобається газета і голові Українського радіокомітету в Австралії Володимирові Смаковському, який використовує матеріяли „Свободи" у радіопрограмах. Схвально оцінює тижневик також директор радіотелевізійного центру з Іваво-Франківська Нестор Саведчук.

Анна Йосипів з Нью-Орлеану написала спомин про св. п. Володимира Барагуру. Редагований ним дитячий журнал „Веселка" вона використовує для виховання своїх онуків. Любов Дозор з Кіровограду дякує Анатолію Іващенку, подружжю Любі і Ярославу Панковим, Марині Лучко, які морально підтримали її і надали матеріяльну допомогу для лікування онука Данилка, маму якого 9 травня минулого року вбили злочинці. Хлопчикові у жовтні виповнилося 3 роки, але він досі не розмовляє.

Дітей важкої долі, пише з Бразилії Йосиф Вельгач, приймає на лікування українська громада Бразилії, де їх лікують від гематологічних хвороб. Щоб дістати грошей на таке лікування, українці спільно з фірмою звукозапису „SanCtus Recordings" випустили три компакт-диски з православними хоровими співами творів Дмитра Бортнянського, Артемія Веделя і Максима Березовського у виконанні хору „Думка". До дисків додається буклет з текстом чотирма мовами.

Диски можна придбати через Інтернет за адресою: http://www.sanctusrecordings.com

На межі двох століть д-р Володимир Боднар надіслав огляд світових подій 2000 року, у яких, на жаль, переважали катастрофи і терористичні акції.

До історичного аналізу національного світогляду українського народу звернувся у статті „Про знаходження держави, чи про дзеркало й авру нації" Сергій Удовик з Києва. А Валентин Стадніченко з Німеччини переслав до „Свободи" свого листа керівникові Всесвітньої служби „Радіо Україна" О. Дикому, у якому він застерігає політиків України від небезпеки з боку Росії і наводить приклади публікацій, у яких спотворюється уявлення про нинішню Україну.

Федір Габелко видає в Австралії з рамени товариства „Соборна Україна" журнал української єдности „Прозріння" і мріє про те, щоб хтось з добродіїв в Америці передплатив для нього „Свободу" з доставленням кораблями, тобто недорого, бо його австралійської пенсії для цього замало. Федір Габелко народився в українській родині у Казахстані, був вояком Другої світової війни, після якої опинився в Австралії. У минуле повертається у своїх спогадах також Мирон Мастикаш зі Львова, який був в'язнем сталінських таборів в Сибіру, де перебував разом з японськими полоненими з часів Другої світової війни. Японці дуже голодували, тому один з них хотів „роздобути" в пекарні трохи хліба для голодних товаришів, але, тікаючи від охорони, загубив черевика. Охоронці звеліли усім полоненим вийти на перевірку, і коли японці вишикувались, з'ясувалося, що кожен має на ногах лише по одному черевикові.

Любов Цегельська з Рочестеру пише, що в цьому місті активну участь в житті громади бере віце-президент Української федеральної спілки Роман Куціль, який останнім часом відвідав Австралію і Україну, де мав корисні зустрічі з місцевими українцями.

Про теплу родинну атмосферу, яка панувала під час відзначення Дня подяки членами Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" в Нью-Йорку, про спільний святковий обід і мистецьку програму після нього написав до нашого тижневика Володимир Корнага.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Організаційні наради Окружного комітету УНС

ЧИКАҐО. – 28 жовтня в Українському культурному осередку відбулись організаційні наради, які відкрив голова Окружного комітету УНС та заступник головного предсідника УНС Стефан Куропась-мол. Були присутні 17 представників з 10 відділів.

Петро Турчин запропонував на секретаря нарад Осипа Панчишина. Нарадами провадив голова Окружного комітету Стефан Куропась-мол., який поінформував про організаційну працю та осяги в 2000 році, говорив про осінню кампанію придбання членства, нові асекураційні пляни УНС, пропозицію змін структури УНС, змін теперішнього Статуту.

Щодо зміни Статуту УНС, комісію очолив головний радний УНС Тарас Шмагала. Конвенції запропоновано змінити структуру управління УНС, утворити підкомісії Статутової комісії. Було схвалено, що для зміни Статуту треба дві третини голосів делеґатів конвенції. Зміни увійдуть в силу вже на черговій конвенції, у травні 2002 року, яка має відбутися в Чикаґо. Більшість присутніх обстоювала обговорення змін на Конвенції, а не поштою.

Було порушено справи членських вкладок, зменшення числа членів, контролі грошей, якими надуживав Боб Кук, як організатор членів до УНС. Деякі члени висловлювалися за кращий контакт урядовців з членами. Була мова про часопис „Свобода", у якому деякі дописувачі не вживають літературної мови.

Рекомендації і пропозиції порушені на нарадах були прийняті одноголосно. Вирішено на наступних сходинах Округи обрати комітет з підготовки до Конвенції УНС.

Осип Панчишин

Максим Халупа – новий член УНС

Максим Петро Халупа, син Михайла і Стефанії Халупів, новий член 283-го Відділу УНСоюзу в Авбурн, Н.Й. Вписали свого внука Максима П. в члени УН Союзу бабця Ольга і дідо Михайло Халупи. Ціла родина Халупів є членами УНСоюзу.

Діти прийшли на „Ялинку"

Колядують Мартуся Телепко і Володимир Стащишин.

ПАРСИППАНІ, Н. Дж. – Минулої неділі з ініціятиви Окружного Комітету Відділів Північного Нью-Джерзі Українського Народного Союзу в будинку УНС відбулось традиційне дитяче свято „Ялинка". Програму вела Марійка Осціславська, яка представила численних гостей. Головними учасниками свята були діти, які співали біля ялинки, розважалися, раділи подарункам, ласували солодощами. На святі прозвучали колядки і віншування у виконанні дитячої групи колядників зі шкіл при церкви Івана Хрестителя в Нюарку і у Виппані під керівництвом Михайла Стащишина та Оксани Телепко. Співали колядки також вчительки Рідної школи з Виппані, Н.Дж.

З вітанням до учасників свята звернулась предсідник УНСоюзу Уляна Дячук.

У наступному числі „Свободи" буде вміщено поширений фотозвіт зі свята в будинку УНСоюзу.

Завваги до пропонованих змін статуту УНС

Бафалівська округа УНС повною мірою підтримує пропоновані зміни до статуту Українського Народного Союзу. Крім того, ми вимагаємо, щоб від кожної Округи УНС був тільки один радний.

За Округу – **Осип Гаврилюк**, голова Бафалівської Округи УНС

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСоюзу
ЛИСТОПАД 2000 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
Активні члени 10/2000	7,119	15,026	3,549	25,694
Неактивні члени 10/2000	7,374	18,014	0	25,388
Всі члени 10/2000	14,493	33,040	3,549	51,082
Активне членство				
Приріст у 11/2000				
Нові члени	26	28	0	54
Нові УЛ	1	0	0	1
Прийняті наново	9	18	4	31
Разом	**36**	**46**	**4**	**86**
Убуток 11/2000				
Померли	1	45	0	46
Вибрали гроші	8	23	0	31
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	14	15	0	29
Виплатили вповні вкладки забезпечення	10	23	0	33
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	2	12	0	14
Вигасло забезпечення (активні)	3	2	14	19
Кінчилось забезпечення	3	6	0	9
Разом	**41**	**126**	**14**	**181**
Всі активні члени 11/2000	7,114	14,946	3,539	25,599
Неактивне членство				
Приріст у				
Виплачене забезпечення	10	23	0	33
Відійшли на частинно виплачене забезпечен.	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	2	12	0	14
Разом	**12**	**35**	**0**	**47**
Убуток у 11/2000				
* Померли	2	40	0	42
* Вибрали готівку	12	25	0	37
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	0	4	0	4
Повернені в активні	9	18	0	27
Вигасло забезпечення (неактикні)	0	7	0	7
Разом	**23**	**94**	**0**	**117**
Всі неактивні члени 11/2000	7,363	17,955	0	25,318
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 11/2000	**14,477**	**32,901**	**3,539**	**50,917**

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

„Незнищимий" голова „незнищимого" Товариства

Д-р Ірина Падох і її дочки серед учасників конференції.

НЬЮ-ЙОРК. – Здається, що на вечорі, проведеному на честь д-ра Ярослава Падоха у Науковому Товаристві ім. Шевченка, душею якого він був безперебійно продовж 23 років, усі присутні ще раз відчули завзятість та енергію цієї людини, що уміла успішно працювати рівночасно як на науковому, так і на громадському полі, ставлячи завжди однак на першому місці НТШ, яке для нього було найближче до серця та почуттів.

Це ж бо д-р Я. Падох окреслив НТШ як „незнищиме", пишучи про нього з приводу 110-річчя існування у 1983 році і це йому віддавав левову частину своєї справді незнищенної енергії та праці. Саме тому усі доповідачі конференції на пошану сл. п. д-ра Я. Падоха підкреслювали його багатогранну активність на науковому полі, особливо в площині права. І саме до нього якнайбільше панує визначення „незнищимого".

Важко було навіть у шести доповідях на тему наукової діяльности д-ра Я. Падоха охопити усе, що він зумів здійснити, не оминаючи і громадського відтинку його діяльности в Українському Народному Союзі і Пласті. На вечорі 2 грудня минулого року постав перед присутніми образ цієї сповненої енергії людини, яка намагалася зробити якнайбільше на кожній ділянці свого зацікавлення. Про його багатогранну діяльність тепло говорила голова НТШ А д-р Лариса Онишкевич, яку пов'язували з Я. Падохом тісні громадські і наукові зв'язки. Вона підкреслила здобутки колишнього голови НТША, особливо у зібранні громадських фондів, які дали можливість придбати садибу товариства в Нью-Йорку, видати енциклопедію українознавства та „Історію України-Руси" М. Грушевського.

Першу сесію наукової конференції вела проф. Анна Процик. Про допомогу д-ра Я. Падоха відродженому Товариству ім. Шевченка у Львові в 90-их роках підготував доповідь голова НТШ України д-р Олег Романів, який однак не зміг приїхати до США, тому текст доповіді прочитав проф. С. Трофименко.

Величезний архів покійного голови НТШ тепер опрацьовує науковий секретар НТШ України д-р Олег Купчинський, який у своїй доповіді розповів про матеріяли архіву та їх систематизування. Присутні дізналися, що архів д-ра Я. Падоха налічує понад 400 об'ємних одиниць зберігання. Є надія, що архів д-ра Я. Падоха буде видано окремою друкованою працею, для майбутніх науковців.

Діяльність д-ра Я. Падоха в площині права були темою другої сесії наукової конференції, якою провадив адвокат Андрій Шуль, а доповідачами були проф. Марта Трофименко (проблеми, українського права), федеральний суддя Богдан Футей (судова реформа в Україні) та молодий доцент університету ім. Франка у Львові Тетяна Гошко (історіографія німецького права в Україні). Ведучий програмою представив присутнім широку активність д-р Я. Падоха на українському правничому полі, а також як одного із основників Товариства українських правників у США.

Конференція стала виявом пошани і вдячности незаступимому, „незнищимому" д-рові Я. Падохові, яку виконавці склали на руки його вдови д-р Ірини Падох і дочок Маї і Христини.

Ольга Кузьмович

Журнал виходить безперервно

ЮНІОН, Н.Дж. – До Різдвяних свят вийшло з друку 61-те число „Журналу об'єднання вояків і приятелів Другої дивізії УНА". Журнал кожного кварталу видає редакційна колеґія, де головою Іван Буртик, редактором – Володимир Васьків. Квартальник не лише інформує своїх читачів про життя ветеранів УНА, а й подає всебічні відомості про військо України, політичне життя держави. Усім, кого цікавить це добре ілюстроване періодичне видання, радимо звернутися до редакції на адресу: 635 Evergreen Parkway, NJ 07083.

Л.Х.

Допомогли збудувати церкву

З ініціятиви Ради Оборони і Допомоги Українцям УККА, українська громада в Павлодарі, у Казахстані, збудувала свою рідну церкву. В двоповерховому будинку на першому поверсі розміщена церква, на другому – приміщення для священика. Заля для громадських зібрань в підвалі ще невикінчена, бо забракло грошей, але ми надіємось, що жертводавці допоможуть.

Посвячення церкви має відбутися наприкінці весни 2001 року. Парох церкви св. Петра і Павла о. Іриней і вся громада запрошують на свято гостей із Америки. Охочі поїхати до Павлодару можуть одержати інформацію в канцелярії УККА в Нью-Йорку, тел.: (212) 228-6840.

Пожертви на побудову церкви склали Христя Кульчицька-Лужницька з родиною, Христя Харина-Сеник з родиною, Іван і Оля Буртики, М. Василик, громада Кергонксону Н. Й., Петро Турчин, збірка в Чикаго, ООЧСУ–Гемстед, Об'єднання другої дивізії УНА і д-р Бережницький з родиною.

Іван Буртик,
голова Управи РОДУ

Хай не стихає у серці поминальний дзвін

ЮНІОНДЕЙЛ, Н.Й. – Свято-Михайлівський храм у Юніондейлі на Лонг-Айленді – одна з численних українських православних церков Київського Патріярхату в Америці. Тут 5 листопада 2000 року відбувалися Панахида та Віче-реквієм у пам'ять про Великий голод в Україні 1932–1933-их років. Службу провадив парох Свято-Михайлівського храму митрофорний протоієрей о. Микола Федюк разом з отцем української греко-католицької церкви св. Володимира у Гемпстеді Максимом Кобасюком.

На це Богослуження зібралось чимало парафіян обидвох церков, а також запрошених гостей. Після Служби Божої продовжувалася програма Віче-реквієму. Її провадив отець Микола Федюк, вкладаючи в кожне слово глибокі думки і щирі почуття. Вірші перепліталися з прозою, з журливими піснями: „Колискова 1933 року", „Чуєш, брате мій" та іншими.

Проф. Іван Самійленко зробив відступ у минуле – пригадав, як все починалось, пояснював причини та наслідки голодомору.

З великою увагою і співчуттям всі слухали спогади Віри Журавель-Павленко про її тяжке дитинство. Виступили також отець Максим Кобасюк та голова місцевого Відділу УККА Тарас Пищимука. На закінчення Віча пролунав гимн України. Відтак усіх присутніх в залі було запрошено на поминальний „голодний обід".

Особливу подяку треба висловити всім, хто підготовив це поминальне Віче-реквієм, зокрема о. Миколі Федюку, церковній управі, братству, сестрицтву, Зінаїді і Віталію Гречневим, Тарасові Пищимуці.

Роксоляна Левенець

Під час Панахиди біля Хреста-пам'ятника.

Іванна Старощак - „Українка 2000“

Українка 2000 року Іванна Старощак з членами Екзекутиви Українського технологічного товариства.

ПІТТСБУРҐ, Па. – 27 листопада в приміщенні університетського клюбу відбувся традиційний, 31-ий з черги, обід Українського технологічного товариства, на якому „Українкою 2000 року“ визнано Іванну Старощак. У вечорі вшанування відзначеної взяла участь її рідня та приятелі, які приїхали із Фльориди, Пенсильванії і Канади.

Вечір відкрив голова товариства Чалс Костекі, який привітав гостей і підкреслив велику працю Іванни Старощак на гуманітарно-культурному полі протягом 50 літ. Про діяльність „Українки-2000“ доповів скарбник товариства Ник Котов.

Мистецькі виставки Іванни Старощак охоче відвідує американська публіка. До її найпопулярніших праць треба віднести поширення мистецтва української писанки. Практичні зайняття вона проводить у школах, церквах, жіночих організаціях на таборах пластунів, в університетах. Про українську писанку розповідало місцеве телебачення на усіх каналах та американська преса. На святкування 200-ліття США І. Старощак була запрошена на триденне демонстрування української писанки у Філядельфії.

В 1986 році І. Старощак із чоловіком відвідали Бразилію, де на пропозицію Українського Об'єднання православних сестрицтв Америки І. Старощак організувала таке об'єднання із осідком в м. Куритібі. І. Старощак звернула увагу на молодь, яка не говорила українською мовою. Щоб зарадити цьому, організувала висилку авдіокасет на теми історії і мистецтва. Через рік вона знову відвідала Бразилію, щоб познайомити молодь із українською писанкою та мистецтвом. Діти дали концерт українських колядок, які вивчили із надісланих касет.

У 1990 році І. Старощак із чоловіком та донькою поїхали в Україну, до Львова та Золочева, щоб розповісти молоді про писанки, які за радянської влади не були відомі молоді. У трьох лекціях взяли участь близько тисячі учнів, батьків та учителів. В 1995 році вона відвезла „дар любови“ для церкви, яка лежала в руїнах: 4 тисячі долярів, зібраних громадою церкви Пречистої Діви Марії у Тикіс Раку.

В 1997 році І. Старощак відвідала родинне місто Золочів, де довідалась, що дитячий садочок, в якому зростало 165 дітей, потребує ремонту. Повернувшись з України, за участю Української радіопрограми, яку провадить інж. Михайло Комічак, та членок 27-го відділу СУА, учнів Рідної Школи на чолі з директором Олесем Конецьким, вона зібрала 9 тисяч долярів, які в червні 2000 року особисто завезла до Золочева.

На вечорі вшанування І. Старощак були зачитані подяки, які надійшли з Золочева. Привітання від Об'єднання українських православних сестрицтв прочитала Христина Кінцак. Донька Зіна Старощак-Саймон заспівала улюблену мамину пісню „Бандуро, ти моя розрадниче“, а її син подарував мамі букет червоних троянд.

Цього вечора також вручено нагороду Ґел Шрот, яка працює виконавчою директоркою зв'язків.

Українське технологічне товариство щороку встановлює стипендії для української молоді, сума яких в нинішньому році становить 1200 долярів. Стипендії отримає 271 студент.

Спортове товариство „Черник“ відзначило 50-річчя

ДІТРОЙТ, Миш. – Заключним акордом ювілею УСТ „Черник“ став бенкет, в якому взяло участь 350 осіб. Бенкет відкрив вітальною промовою голова Ювілейного комітету інж. Володимир Кізима, який в імені комітету привітав присутніх і попросив усіх хвилиною мовчання вшанувати пам'ять членів товариства, які відійшли у вічність. Голова комітету подякував своїм співробітникам та молодечим організаціям за прикладну співпрацю, кредитівкам – за підтримку, редакторові „Дітройтських новин“ Володимирові Барану, керівникам радіопрограм „Пісня України“ Василеві Колодчинові та Олегові Торчинові, які постійно інформували громаду про життя товариства. До свята було видано альманах, який підготувала видавнича колеґія в складі – Стефан Когут (голова), Ігор Дяченко, Володимир Гнатюк і Олександер Майсюра. Дальше ведення програмою перейняв д-р Роман Колодчин, який надав слово для доповіді Ларисі Барабаш-Темпл, атташе Національного олімпійського комітету (НОК) України та голові спортової Комісії СКУ.

За 10 років своєї діяльности, сказала Лариса Барабаш-Темпл, НОК України одержав міжнародне визнання та вніс вагомий вклад в розбудову Олімпійського руху в Україні, спортсмени якої гідно представляють свою Батьківщину на спортових аренах світу. За час виступів України самостійними командами вони здобули на чемпіонатах світу 915 медалів в тому числі 263 золотих, в чемпіонатах Европи – 1275 медалів, в тому числі 466 золотих, на Олімпійських Іграх – 49 медалів, в тому числі 13 золотих. Спортсменів в Україні готують 1560 спортивних шкіл, 28 шкіл вищої спортивної майстерности, 14 училищ олімпійської резерви, 1182 фізкультурно-спортивні клюби, до яких залучені понад 18 тисяч тренерів та викладачів. Щорічно вищезгадані навчальні заклади випускають 4 тисячі кандидатів у майстри спорту, 900 майстрів спорту та 160 майстрів спорту міжнародної кляси. Саме з цього потенціялу формуються збірні команди України. В Міжнародному Олімпійському Комітеті Україну представляють відомі спортсмени Володимир Борзов і Сергій Бубка. Допомога діяспори, особливо через УСЦАК, багато спричинилася до формувань національних команд України та їх досягнень.

На відзнаку співпраці УСТ „Черник“ з НОК України Лариса Барабаш-Темпл вручила голові ювілейного комітету інж. В. Кізимі і голові УСТ „Черник“ Х. Шалаєві вишитий олімпійський рушник.

Після доповіді відбувся обід, перед яким парох катедри св. Покрови УПЦ о. Боднарчук провів молитву, а закінчив його молитвою о. Роман, ЧВВ, з парафії св. Йосафата. Після обіду д-р Р. Колодчин і голова комісії з відзначень М. Шумило вручили грамоти вдячности організаціям Пласту, СУМА, ОДУМ, школам, церковним громадам та кредитівкам „Самопоміч“ і „Будучність“, а також грамоти подяки 26 членам товариства за довголітню працю.

Присутнім були представлені засновники УСТ „Черник“ – Л. Бей, Т. Кіналь-Петріна, О. Процик і Я. Сливка, члени футбольної команди, яка в 1955 році здобула звання чемпіона ліги та штату Мишиґен – І. Чипчар, Я. Присяжнюк, Л. Кіналь і М. Шумило, чемпіони УСЦАК з інших спортових ланок.

На адресу Товариства надійшло багато привітань від церковних та громадських організацій, зокрема від Президента США Билла Клінтона та губернатора штату Мишиґен Джана Енґлера.

Відбулася зустріч атташе НОК України Л. Барабаш-Темпл з членами УСТ „Черник“. Зацікавлені можуть замовити ювілейний альманах УСТ „Черник“, зголосившись на адресу: УСТ „Черник“, 3500 Leason Rd., Sterling Heights, MI 48310.

Володимир Кізима

Вручення „Олімпійського рушника“ голові ювілейного комітету Володимирові Кізимі (зліва) і голові УСТ „Черник“ Християнові Шалаєві. Праворуч – Ляриса Барабаш-Темпл.

„Нелеґали“ є проблемою для України

КИЇВ. – Близько 7 тисяч нелеґальних міґрантів виявлено у Києві. Частина нелеґалів депортована, а решта залишається в місті, що значно ускладнює криміногенну ситуацію. Кожен шостий злочин у столиці здійснюється нелеґалами, заявив Ю.Смирнов. Він висловив думку, що велика кількість нелеґалів є наслідком “незадовільної роботи прикордонників, які пропускають в країну цілі автобуси нелеґалів, а для депортації чужоземців, які незаконно перебувають в Україні, у міліції немає коштів”.

УНІАН

Стихла бандура...
(Роман Левицький, 1908–2000)

28 жовтня 2000 року в місті Рогвей, Нью-Джерзі, помер, назавжди залишившись в історії нашої громади, 92-літній диригент, бандурист, співак, професор, організатор ансамблів, автор статтей та фейлетонів на музично-громадські теми Роман Савицький.

Між талантами св. п. Р. Левицького була вмілість легко й погідно співпрацювати, керувати. За свій хист дириґента він удостоївся щирого признання ще від етномузикознавця з европейським ім'ям Філарета Колесси. А безпосередній письменницький талант Діда Паляниці нерідко промовляв зі сторінок „Свободи". Ось його живий усміх: „Чи пам'ятаєте мене, старого бандуриста, що, як той Шевченків Перебендя старий-сліпий, вештався усюди? Чи пам'ятаєте мене, дириґента церковних хорів в Нью-Йорку, в Елізабеті, а Перт-Амбої? Чи ще пам'ятаєте учителя гри на бандурі на Союзівці, в Українському Музичному Інституті в Нью-Йорку, в Нюарку, в Народному Домі в Джерзі-Сіті, при Школі Українознавства в Бавнд-Бруку, у Виппані, в Перт-Амбої?". І чи може хтось забути його?

Ще відомий співак Мирослав Скала-Старицький говорив про спів, як про життєву конечність. Так само автобіографічна розповідь Р. Левицького „Пісня – моє життя" („Америка", 2 січня 1971 року) доволі рельєфно розгортає оту життєву примару й взагалі зміст існування для співу й музики. А вже його книжка фейлетонів та гуморесок „Пісня про серце" (Львів–Нью-Йорк, 1997) – це цикл етюдів, роздумів та поучень цього кмітливого письменника-вчителя. Тому, що біографія св. п. Р. Левицького доволі відома, нагадаю лиш основні її етапи: народився 18 серпня 1908 року в селі Рогачин, повіт Бережани, Західня Україна. Закінчив студії фізкультури на Ягайлонському університеті в Кракові, музику студіював у Краківській державній консерваторії, в клясі сольоспіву (1928–30 рр.).

На Крайовому конкурсі хорів (Львів, 1942), на який прибуло 460 ансамблів, а 163 були допущені до конкурсу, дириґент Р. Левицький мав великий успіх: хор Учительської семінарії з Криниці під його проводом, як єдиний шкільний хор в конкурсі, отримав повне признання та відзначення і брав участь в кінцевому концерті нагороджених ансамблів. Викладав гру на бандурі в Українському Музичному Інституті в Нью-Йорку (1954–1979) на запрошення директора, піяніста Р. Савицького.

Завдяки рідкісній красі голосу (оксамитовий бас-баритон) його взяли до складу американського хору Кейн-коледжу в м. Юніон, Нью-Джерзі; в концертах цього ансамблю дивував слухачів своєю сольовою точкою з бандурою. Здійснив чимало звукозаписів у професійних студіях.

Р. Левицький писав, що його улюбленими музикотворцями були: Д. Бортнянський, А. Ведель, М. Вербицький, М. Лисенко, М. Леонтович, Ф. Колесса та О. Білаш. Ці імена говорять самі за себе і становлять індекс-зміст музичних ідеалів покійного. Він захоплювався голосом Дмитра Гнатюка, а ми – співом Р. Левицького, який незрівняно виконував у Літургії „Отче наш". Тут він зумів допровадити віковічну молитву до високого мистецтва слова й звуку. Та автор цих рядків свідомий, що вони заслабі в цю хвилину і що вистачить подякувати Господеві за те, що Роман Левицький між нами був, що ми його мали, подивляли й любили, як гарного музику і добру людину.

Св. п. Роман Левицький

Зійшов заслужений співак зі сцени, вклонивсь ввічливий диригент, всміхнувся й автор з останньої сторінки. Вже не рокоче бандура давня, нових майстерних рук, розумної зміни чекає...

Роман Савицький, мол.,
Кренфорд, Н. Дж.

З плину наукового життя

Д-р Ігор Гирич – стипендіят фонду ім. Івана Коляски

У серпні-жовтні 2000 року у Торонто перебував київський історик д-р Ігор Гирич. Його наукове відрядження до Канади стало можливим завдяки фінансовій підтримці Меморіяльного фонду ім. Івана Коляски, стипендіятом якого він став. Фонд ім. Івана Коляски заснований у травні 1990 року (тоді Фундація розвитку науки в Україні) св. п. Іваном Коляскою, Павлиною і св. п. Петром Кіндрачуками (Суррі, Б.К.), Василем і Юстиною Федейками (Келовна, Б.К.), а також більш як сотнею інших жертводавців з усіх куточків (їхні імена подаються у „Річному огляді КІУСу за 1999 рік).

Фонд бере на себе оплату витрат, пов'язаних із стажуванням вчених з України у Канаді. У 2000 році, крім д-ра Гирича, стипендіятами фонду також стали д-р Ярослав Ісаєвич зі Львова, який відвідав Торонто та Едмонтон, та д-р Олександер Павлюк з Києва, який завдяки підтримці фонду буде протягом 2000-2001 академічного року здійснювати свій дослідницький проєкт при Центрі російських та східньо-европейських студій Торонтського університету.

Д-р Ігор Гирич, старший науковий працівник Інституту археографії Національної Академії Наук України, є відомим вченим у галузі новітньої історії України, періоду визвольних змагань 1917-20 років та провідним в Україні знавцем творчости Михайла Грушевського. Останнім часом він досліджує життя, політичну діяльність і творчу спадщину Валентина Садовського, однієї із особливо важливих, а нині малознаних постатей тієї доби.

Валентин Садовський належав до числа провідних діячів Української соціял-демократичної партії, був міністром судових справ у першому уряді Центральної Ради, міністром праці в останньому уряді Директорії Української Народної Республіки (УНР).

На іміґрації Садовський займався науковою діяльністю, викладав економічні науки в Українській господарській академії в Подєбрадах (Чехословаччина), співпрацював з Українським Науковим Інститутом у Варшаві, постійно публікував у тижневику „Тризуб", органу уряду УНР у екзилі у Парижі. Він автор близько 400 статтей і монографій на суспільно-політичні та економічні теми.

Реорганізовано Програму українсько-канадських досліджень

У наслідок нещодавніх штатних змін, КІУС реорганізував Українсько-канадську програму (УКП) Канадського інституту українських студій.

У липні 2000 року д-р Франсес Свиріпа, яка з 1992 року працювала директором УКП, була призначена на постійну викладацьку посаду на факультеті історії Альбертського університету, де вона викладає вже більше десяти років.

Новими співкоординаторами УКП КІУС призначив Ярослава Балана та Андрія Макуха. Я. Балан контролюватиме щоденну діяльність УКП, водночас продовжуючи свою працю в ділянці української канадської літератури та театру, А. Макух здійснюватиме засадничі дослідження різних аспектів історії українців у Канаді.

Щоб сприяти популяризації українських канадських досліджень, Я. Балан та А. Макух мають намір брати активнішу участь у заходах української громади по всій країні.

У жовтні 2000 року, у рамках святкувань сторіччя поселення українців у Торонто, спонзорованих Конґресом українців Канади, обидва дослідники виступили із доповідями перед численними авдиторіями в Інституті св. Володимира в Торонто. Вони також взяли участь у презентації у Вінніпезі біографії визначного українського канадського вченого К.Г. Андрусишина, написаної Джун Дуткою.

Громадські організації, які шукають доповідачів на теми із життя українців Канади, можуть звертатися до Канадського інституту українських студій:

Ukrainian Canadian Programme, 352 Athabasca Hall, University of Alberta, T6G 2E8; тел.: 492-2971, факс: 492-4967, електронна пошта: cius@ualberta.ca

Заснований Вічний фонд для Українсько-канадської програми

Створено новий Вічний фонд для фінансування Програми українсько-канадських досліджень (УКП). Засновниками його стали Василь та Юстина Федейки із міста Сент-Альберт, провінція Альберта. Вони в минулому були щедрими жертводавцями КІУСу, підтримуючи інші проєкти інституту та були співзасновниками Меморіяльного фонду ім. Івана Коляски.

Вічний фонд родини Федейків створить додатові фінансові ресурси для Української канадської програми, у межах якої ведуться наукові дослідження, організовуються конференції, здійснюються публікації та проводяться заходи для утримання зв'язків із громадою.

Українці вивчають досвід Канади

Україна та Канада мають подібні проблеми в сфері національної, особливо масової, культури, які випливають із взаємин з їхніми могутніми сусідами – Росією та США. Перший модуль Канадсько-українського законодавчого і міжурядового проєкту (КУЗМП), що має назву „Законодавче забезпечення розвитку національної культури та ЗМІ", зосередився на механізмах сприяння та захисту національної культури.

Делеґація включала трьох народних депутатів України, двох представників Кабінету Мінстрів України, а також представників Секретаріяту Верховної Ради Украни, представників реґіонів та експертів, що відвідали декілька центрів Канади з 4 по 19 листопада 2000 року. Робоча візита була розроблена партнерами проєкту: урядами Канади, Онтаріо, Саскачевану, Манітоби та Альберти. Офіс КУЗМП в Канадському інституті українських студій координував візиту, Конґрес українців Канади координував зв'язки з українською громадою в кожному місті.

Українська делеґація знайомилася з діяльністю Міністерства національної спадщини Канади (МНСК) та багатьох інших культурологічних установ країни. Робоча візита була першою значною подією Канадсько-українського законодавчого і міжнародного проєкту. Протягом трьох з половиною років проєкт буде розглядати шість тем, що включають робочі візити, консультації з експертами та семінари, організовані для українських законодавців, державних службовців та експертів.

УКРАЇНА І СВІТ

Наукова конференція „Християнство та Україна"

Промовляє проф. д-р Аркадій Жуковський.

МЮНХЕН. – Наукова конференція „Християнство та Україна", присвячена 2000-літтю Різдва Христового, відбулася 6–8 грудня 2000 року. Її провів УВУ у співпраці з НТШ в Европі під патронатом Екзарха Франції, Бенілюксу і Швайцарії, Апостольського Адміністратора для українців-католиків в Німеччині і Скандинавії Михаїла Гринчишина.

Ректор УВУ проф. д-р Леонід Рудницький виголосив вітальне слово. Учасників конференції також привітали: Георгій Косих – Генеральний консул України у Німеччині, проф. д-р А. Жуковський – від НТШ в Европі, о. Мирон Мольчко, у відсутности Владики Михаїла Гринчишина, відчитав привіт-звернення Владики Михаїла. Проф. М. Шафовал доповідав на тему „Суть християнства і київське благочестя".

Першу сесію 7 грудня вів проф. д-р Іво Полулях, директор Дослідного інституту німецько-українських взаємин УВУ. Учасники заслухали доповідь проф. д-р А. Жуковського „Історичні орієнтири про релігію і Церкву в Україні". Черговим доповідачем був проф. д-р Володимир Косик. У своїй лекції під назвою „988 рік – хрещення Росії чи України?", він, на підставі історичних фактів і солідної арґументації,показав абсурдність намагань представляти хрещення України як хрещення Росії.

Проф. д-р Блянка Єржабкова доповідала про „Християнізацію Чеського князівства і Руси-України", – це була маловідома тема для більшости учасників конференції; тут представлено історичні паралелі чеського досвіду християнізації та українського.

Другу пополудневу сесію відкрив проф. д-р Микола Шафовал. Учасники заслухали доповіді проф. Дмитра Злепка „Християнство – фактор европеїзації України", проф. Ролянда Піча „Схід і Захід в богословському мисленні Патріярха Йосифа". Оригінальною була тема, представлена проф. Івом Полуляхом: „Християнська етика як компонент економічної науки", яка викликала довшу дискусію.

Третьою сесією провадив проф. д-р Леонід Рудницький. Першим зачитав свою доповідь доцент Андрій Дахній з Львівського університету ім. Івана Франка: „Християнські елементи української духовости та філософії серця". Мгр. Андрій Ребет, довголітній співробітник радіо „Свобода", виголосив доповідь „Українська Католицька Церква і „Весна Народів" 1848 року". Професор УВУ Ігор Качуровський, доповідав на тему „Великодня містерія в українській поезії".

Четвертою і останньою сесією провадив проф. д-р Ролянд Піч, декан УВУ і професор Києво-Могилянської Академії. Учасники заслухали доповідь о. д-ра Августа Баб'яка з Ліону, Франція, автора французькомовних праць про Митрополита Андрея, п. н. „Митрополит Андрей і Синоди 1940–44 років, як завершення пастирської діяльности на Службі Богові та українському народові".

О. Протопресвітер Амфір Остапчук, УАПЦ, виголосив доповідь „Українська Православна Церква в минулому і сьогодні", а доповідь відсутнього генерального вікарія „Минуле і сучасне Української Греко-Католицької Церкви на прикладі Німеччини" прочитав о. Любомир Федорак.

Учасники конференції залишилися на церемонію надання докторського ступеня Ректорові Івано-Франківського училища Богданові Скоморовському з Івано-Франківська.

Пресова служба УВУ

ККДУ – спонзор курсів українознавства

Курси українознавства для вчителів-істориків загальноосвітніх середніх шкіл впевнено крокують по східній та південній Україні, перемістившись з Києва до обласних центрів: Чернігів, Севастопіль, Харків, Херсон – етапи цього шляху. Минулого року чергові курси з українознавства проведено в Луганську. На курсах навчалися 76 вчителів-істориків та 5 офіцерів-вихователів з місцевих військових частин. Кожному випускникові курсів вручено бібліотечку українознавця з 12 книг та свідоцтво державного зразка про підвищення кваліфікації в галузі українознавства.

Паралельно з цими курсами силами професорсько-викладацького складу проведено заняття Всеукраїнського постійно діючого лекторію з українознавства для працівників Луганської обласної адміністрації, які відвідали 700 державних службовців Луганська та області. Курси і лекторій з українознавства на Луганщині, як і в попередніх місцях, проведені на кошти Координаційного комітету допомоги Україні в США (голова В. Воловодюк).

За справу взялись провідні вчені-українознавці країни, які всебічно розкривають перед курсантами нове бачення історії України, української державности, культури і мистецтва, а також архетипи української ментальности й конкретні шляхи формування модерної української нації та державного самоутвердження.

***

Деякі вчителі Херсонщини страйкували, коли Центр „Українознавство" Товариства „Знання" України звернувся до обласного управління освіти з пропозицією провести курси з українознавства для вчителів-істориків міста, але двотижневі курси були проведені для 70 вчителів-істориків на базі Південноукраїнського реґіонального інституту післядипломної освіти педагогічних працівників. За погодженням з Міністерством оборони України до вчительського загалу було долучено 10 офіцерів-вихователів з місцевих військових частин.

Анатолій Мартинюк,
директор Центру „Українознавство"
Товариства „Знання" України, м. Київ

Слухачі і викладачі курсів українознавства в Луганську.

УГКЦ – перед новою...

(Закінчення зі стор. 5)

що зобов'язували греко-католиків бути присутніми у храмі на Святій Літургії. Не берусь коментувати, чи це справді та проблема, що потребувала негайного вирішення, однак це рішення залишило по собі великий знак запитання. Що тут було головною спонукою? Зрівняти кількість святкових днів з римо-католицькими нормами чи якісь поважні церковно-богословські арґументи? В кожному разі зіґноровано той факт, що українці протягом тисячі років Християнства створили власні традиції.І це традиції п'ятдесятимільйонного народу, а не окремої його частини. Отже, щоб не поглиблювати вже існуючого психологічного й релігійного бар'єру між греко-католиками і православними, цю проблему, якщо вона така "пекуча в часі", слід було ставити на порядок дня, обов'язково порозумівшись з єрархами православних Церков. Маємо дві Церкви, але один народ, одну духовну культуру.Тож хто їх розколює, творить або великий гріх, або немудрий крок.

Аналогічна ситуація з переходом на григоріянський календар, хоча за значенням зміна календаря – крок набагато важливіший, який міг би спричинити катастрофічні наслідки. Та владики психологічно давно готові і говорять про перехід на новий стиль як про доконаний факт. Залишилось лиш проголосувати. І допуститись ще однієї жахливої помилки. Автор цих рядків не сумнівається в необхідності переходу на новий стиль, але, повторюю, за маштабністю і значенням – це проблема також тих православних Церков, що живуть за юліянським календарем. Окрім того, є гіркий досвід діяспорних дієцезій.

Майже кожна з них розколота на прихильників двох календарів. Якщо ж в Україні прийняти сепаратне рішення з одностороннім, тобто лише греко-католицьким переходом на григоріянський календар, то матимемо новий розкол: частина греко-католиків сприйме перехід на новий календар; частина продовжуватиме жити за юліянським календарем;частина на знак протесту перейде до Православних Церков, а ще одна частка – до римо-католиків. Можливо, саме такий результат когось і влаштовує: не вдалося окупантам знищити Церкву силою, буде знищена за участю своїх власних реформаторів. Сьогодні, в умовах державности нашого народу, українцям не так важливо, коли святкувати, а як святкувати: усім в один час і за одним змістом. Свята – релігійні й світські – повинні консолідувати націю, а не роз'єднувати її. Тому зміна календаря – проблема усіх українців, а не їх малої частки – греко-католицької громади.

Широко обговорюється питання (а ще донедавна воно теж вважалося майже вирішеним) про зміну назви Церкви. Запропоновано "Київська Церква", оскільки термін УГКЦ вже, мовляв, не відповідає змістові Церкви, а чинну в діяспорі назву – УКЦ – в Україні чомусь присвоїли римо-католики. Хоча ця назва римо-католикам абсолютно не відповідає за змістом. Адже помісних католицьких Церков не існує. Немає ж Іспанської чи Італійської, Польської чи Арґентинської Католицьких Церков. Є Римо-Католицька Церква в Польщі, Італії, Франції і т. д. Якщо вже змінювати назву УГКЦ, то, на мій погляд, адекватною сутності і місії нашої Церкви була б запропонована ще Петром Могилою – великим прихильником, а дехто твердить – прихованим греко-католиком, назва "Українська Паравославно-Католицька Церква". Це відповідало б і внутрішній сутності Церкви і дефініції, що її зформулював Святійший Отець Іван Павло II : греко-католики – православні за вірою і католики за любов'ю. Або забрати від римо-католиків назву, запропоновану ще Митрополитом Андреєм: "Українська Католицька Церква". Однак чи доцільно, чи на часі змінювати назву Церкви, коли в середовищі вищого керівництва зростає сумнів в потребі самої Церкви? Греко-католикам було дуже прикро і боляче – несподівано, вже після тріюмфального виходу з підпілля – почути в інтерв'ю Владики Любомира (Гузара), що „про УГКЦ у 70-их – 80-их роках говорив увесь світ, а тепер ми НІЩО!". Або, що "УГКЦ в Україні себе не знайшла", – це вже зі зовсім недавнього інтерв'ю для газети "Поступ". Констатуючи наслідки, Владика Любомир чомусь не зупинився на причинах. Не додав, що у 70-их – початку 80-их авторитет Церкви піднімав своєю активною церковною і громадською діяльністю Патріярх Йосиф, а в кінці 80-их діяв Комітет Захисту УКЦ, поєднуючи боротьбу за леґалізацію УГКЦ з боротьбою за відновлення української державности. В Україні споконвіків Церква немислима без активної громадянської заанґажованости. Саме завдяки такій позиції Церква з тріюмфом вийшла із катакомб у кінці 80-их. І саме це переконливо засвідчило, що вона не занепала на чолі із Слугою Божим Митрополитом Андреєм у 1918 – 20-их роках та на початку 40-их, не занепала у катакомбах з Патріярхом Йосифом, бо була єдиним національним організмом. Не занепала і на початку 90-их. Вона потрібна усім українцям, бо Церква – унікальний загальнонаціональний феномен, Божий інструмент для місії з'єднання усіх східних християн, а протягом останніх чотирьохсот літ – духовна твердиня від експансії Москви. Духовне очищення Галичини від Московського православія, що теж здійснене Комітетом Захисту УГКЦ разом з усім галицьким людом у кінці 80 – початку 90-их – ще одне свідчення цьому. Не Церква не знайшла себе – її і сьогодні підтримують мільйони людей. Інша річ, чи знайшло себе в Україні діяспорне духовенство, чи успадкувало воно громадянські традиції нашої Церкви, чи зуміло продовжити її тріюмфальну ходу і тут, у Галичині, і на теренах Великої України? Минуло 10 років, а керівництво Церкви не тільки не утвердилось у Києві, – не увійшло ще в нього, не спромоглося навіть розпочати будівництво Патріяршого Собору та Резиденції – у столиці України. Чи ж не тому, що діяспорні владики сприймають УГКЦ як виключно галицьке, тимчасове, провінційне релігійне утворення? Такий підхід і не може мати своєю метою, продовжуючи традиції Шептицького та Сліпого, утверджувати Церкву як всеукраїнську, загальнонаціональну, Помісну. Ще одним доказом цього є утворення на території України – матірній території Церкви – Київсько-Вишгородського Екзархату. Не Митрополії, не епархії, а саме Екзархату – як структури, що утворюються на чужих територіях, у країнах поселення української діяспори.

З часу виходу Церкви з підпілля минуло 11 років. Однак, досі не розроблена і не затверджена Синодом єпископів Концепція розвитку та програма діяльности Церкви в умовах відновленої української державности, не зформульовані її програмні цілі та завдання. Зокрема не з'ясовані такі фундаментальні питання:

– чи є Церква Помісною у повноцінному розумінні цього терміну?

– чи потрібний Церкві патріярший статус?

– чи глава Церкви призначатиме діяспорних владик у країнах поселення, чи це й надалі робитиме Ватикан, призначаючи разом з тим і главу Церкви?

За своїм значенням Концепція Церкви переважає усі інші, разом узяті проблеми, що обговорюються синодами, але свідоме чи несвідоме іґнорування і невключення з року в рік цього питання свідчить, що багатьох владик візія життя і майбутнього Церкви, здається, цілком не хвилює (або вони не усвідомлюють важливости проблем), і Церковний корабель пливе, куди його несе море, без стерна, веслових і капітана.

Не менш прикро спостерігати, як тяжко для певної частини діяспорних владик, серед них і вихідцям з Польщі, інтеґруватися в українське суспільство, здобути необхідну підтримку галицького духовенства і мирян.

Наближається Синод, на якому обиратимуть нового главу Церкви. Для тих, хто сповідував цю віру в часи жорстоких переслідувань, страждав і боровся за неї, зовсім не байдуже, хто очолить Церкву.

Люди, що могли б знову високо підняти Церкву, ще, на жаль, не мають єпископської хіротонії. І навряд чи матимуть: протягом десяти років перманентно нав'язується думка, що серед українського духовенства немає достойних кандидатів на єпископську хіротонію, а на тих, що таки визнаються гідними, негайно плямують: "співпрацював з КГБ", "перейшов із православія", "ще надто молодий" і т. п.

За інтелектуальним, організаторським, адміністративним потенціялом виховане в Україні священство не поступається перед діяспорним, яке переважає хіба у знанні мов, в інтенсивності контактів і в беззастережній покірності перед Римом. І чи є в середовищі діяспорних владик харизматична кандидатура, яка б могла привести Церкву та її вірних до піднесення в наступних роках нового століття? А протягом останнього часу авторитет і роля Церкви в суспільному і духовному житті українців справді падала.

Багато визначних мирян переконані, що в цій ситуації оптимальним варіянтом стало б обрання одного із найстаріших єпископів, який за короткий час підготував би собі зміну саме з внутріукраїнського духовенства. Та чи прислухається Ватикан і „діяспорний" Синод до думки мільйонів греко-католиків!?

Львів

Наша зброя...

(Закінчення зі стор. 2)

повідно „маніпульовані" для телебачення з антиукраїнською метою.

І ще такий цікавий аспект справи. Хоч цей документальний фільм стосувався дивізійників в Англії, але чомусь його там не показували на телебаченні протягом півтора року. А тим часом появлялися у британській пресі голоси, що, мовляв, там діє якась „цензура", яка до цього не допускає. Можливо, внаслідок тиску деяких кіл британське телебачення врешті показало цей фільм щойно тепер, 7 січня 2001 року.

З нагоди цієї передачі британський автор Майкл Мельник, син дивізійника, котрий багато років досліджував історію дивізії, використовуючи різні джерела, включно із недавно доступними, написав історичну працю про дивізію, котра буде незабаром опублікована в Англії. Він теж помістив тепер статтю у британській пресі, в якій спростовує наклепи в цьому фільмі.

На адресу дивізійної інтернетсторінки надходять тепер також голоси з Польщі – зі закидами, що дивізія придушувала варшавське повстання та „пацифікувала" польське село Гута Пеняцька на Брідщині в 1944 році. Насправді дивізія ні в одному, ні в іншому випадку не була до цього причетна. Ці закиди не нові й були декілька разів розслідувані американськими і українськими авторами. З'ясували це найкраще майор американської армії О. М. Лоґуш, проф. Андрій Боляновський та проф. Василь Верига.

Донедавна дуже невистачало історичних англомовних праць про дивізію „Галичина". Такі авторитетні матеріяли є найкращим засобом оборони проти всяких наклепів. В останніх часах зацікавлення дослідників історією дивізії зросло. Появилася історична праця проф. Тараса Гунчака „On the Horns of a Dilemma". Це перша авторитетна праця англійською мовою про дивізію „Галичина", вона заповнює велику прогалину, котру ветерани дивізії дошкульно відчували. Ця книжка вийшла у престижевому видавництві University Press of America. Воно розповсюджує працю по багатьох дослідних центрах.

Недавно теж вийшла праця військового журналіста, майора американської армії Михайла Ореста Логуша „Galicia Division". Вийшла також книжка в Еспанії, котру перекладено на англійську мову: „Breaking the chains", автор Карльос Кабальєро Хирадо. Професор історії університету ім. Івана Франка у Львові Андрій Боляновський написав історію дивізії українською мовою „Галичина" – 1-ша Дивізія Української Національної Армії", з особливою увагою до обставин творення дивізії та ролі дивізії у визвольній боротьбі під час Другої світової війни.

Сват

Хвора, але жива...

Культура кожного народу функціонує на трьох рівнях: побутовому, фольклорному і професійному. Чи запанувала остаточно російська мова в Україні хоч би на одному з цих рівнів? Ні. Українська, скалічена, спотворена, принижена й постійно висміювана – пробивається скрізь і всюди, дає про себе знати і в мовному протиріччі (суржику), і в незабутій українській народній пісні, і на професійній та самодіяльній сцені (естраді), і в літературі, і в науці, діловодстві й громадському житті. А ще вона пов'язана з музикою, образотворчим мистецтвом, кінематографом. І коли ми допомагаємо цій мові, тяжко хворій у багатьох регіонах, одужати, то не є це, по-перше, праця даремна й безнадійна, а подруге, вона належить до розряду найчесніших, найблагородніших занять. І нема нічого облуднішого, як здіймати істеричний вереск про „насильну українізацію". Насильною була русифікація.

Михайло Косів,
народний депутат України, Київ.

Як пишуться числівники?

Наша постійна читачка Іванна Кушпета з Торонто справедливо нарікає на різне написання числівників у різних україномовних виданнях. Мовляв, в одній газеті –*„двотисячний рік"* в іншій – *„двохтисячний"*. Мусить же діяти якесь правило, „багатоваріантність" сприймається не інакше, як порушення норм літературної мови.

Погоджуємося з вимогливою читачкою, у написанні числівників справді панує різнобій. У дописах, що надходять до редакції, трапляються й інші помилки, зокрема ця: *п'ятьдесят, дев'ятьдесят, шістьсот.* У складних числівниках в кінці першої частини м'який знак не пишеться. Часто неправильно відмінюються кількісні числівники. Наприклад, у складних кількісних числівниках відмінюють тільки першу частину, а треба усі: **Н** – *сімдесят сім,* **Р**– *семисот сімдесяти,* **Д**–*семистам сімдесяти,* **З**- *сімсот сімдесят,* **О**– *сьомастами сімдесятьма,* **М**– *семистах сімдесяти.*

Щодо *„двотисячного"*, то є таке правило: на початку складних слів (прикметників, іменників) перші чотири числівники мають форми **одно-, дво-, три-, чотири-** : *двотисячний, триповерховий, чотириярусний.* Форми **двох– трьох–, чотирьох–** вживають лише перед голосними: *двохелементний, трьохактовий.* Усі інші числівники (крім сто) мають форму родового відмінка: *десятиденний, сімдесятирічний,* але – *стоголосий.* – **Ред.**

Жорстоко, але точно

На думку шведських вчених Кристіяна Ґернера та Класа Єрана Карлсона, перед українським народом стоїть велике завдання – показати належність своєї держави до Заходу, а не до російсько-радянської культурної сфери, оскільки для дедалі більшого самоствердження українців росіяни становлять політичну і, насамперед, культурну загрозу. Тому, вважають шведські дослідники, українцям, щоб самоствердитися як окремій нації, потрібно визначитися щодо росіян. „Це буде, – пишуть вони, – довга боротьба з Росією, з російською мовою і культурою". Жорстоко, але, по-моєму, точно.

Тарас Марусик,
політолог, Київ

МОВА ПРО МОВУ

Доля Правопису вирішиться в лютому

Наші вчені-мовники, в Україні і поза нею, сходяться в думці, що сучасний „Український правопис" годі визнати за досконалий. На ньому, як і на лексичному складі мови, зле позначилася силоміць накинута „тенденція до зближення" з російською. Отже, правописові належить повернути захитану недоброзичливими обставинами природність, а водночас розпочати спокійний, але рішучий процес збагачення лексики, зокрема українізації термінології, сміливої, але високоосвіченої заміни чужих слів українськими відповідниками. Нехай заохотить наших мовних законодавців подвиг Ноа Вебстера, який створив американський варіянт англійської, усвідомлюючи, що молода держава повинна бути незалежною і в мові.

Правопис має бути природним, справді українським – легко сказати це. Також не тяжко зрозуміти зміст цього слова. Проблема виникає тільки тоді, коли з'ясовується, що природне для одного українця є неприродним для іншого. Де ти, український Вебстере?

Дискусії вирують довкола проєкту найновішої (1999 року) редакції Українського правопису. Ідеєю проєкту є саме це – повернення нашій мові її природности. І відразу затріщали списи (ще можуть затріщати і ребра!), бо в українському мовознавстві все ще „працюють" і мають значний вплив професори радянських часів, зокрема ті, хто сприяв згаданій „тенденції до зближення". Тепер вони на всі лади доводять, що нічого не треба змінювати, не треба повертатися у 20-ті роки, а треба залишити все, як є, бо ніяких змін у мові „народ не зрозуміє". У зв'язку з цим „стара ґвардія" усіх „здохлих котів" вішає на Харківський правопис 1928 року, який, мовляв, безнадійно застарів і цілком розходиться з живим мовленням в Україні. Ну, „живе мовлення" тепер в Україні таке, що збав Боже, – арґументом на користь поради „залишити все, як є" служити воно не може. Демократія – добра річ, але не тоді, коли протистоїть науці. То, може, „живе мовлення" все ж, врешті-решт, мусить рахуватися з думкою вчених? Тим більше, що вони не мають на увазі механічного повернення до Харківського правопису, бо здають собі справу з його недовершености і певної застарілости. „Свобода" 20 років тому вже писала про потребу „осучаснення Харківського правопису. Притому братимемо до уваги ті правописні й лексичні зміни, що їх київські мовознавці впровадили впродовж останніх 50 років і які не є вислідом русифікаторських тенденцій совєтського уряду. Ми не бажаємо збільшувати розбіжності між „нами" і „ними", відкидаючи безкритично все, що видане в УССР. Не можна заперечувати факту, що там є добрі мовознавці, і що не всі вони потурають брутальній русифікації нашої мови" („Свобода", 23 червня 1982 року). Тим більше довір'я ми повинні мати до мовознавців незалежної України.

Серед ініціяторів повернення до української мовної природности – такі авторитетні філологи, як директор Інституту української мови НАН України академік Василь Німчук, завідуючий мовною катедрою Київського університету проф. Олександер Пономарів, професор Інституту лінґвістики і права Іван Ющук, проф. Гр. Халимоненко та багато інших. На їхньому боці – уся Національна спілка письменників, бо хто-хто, а професійні майстри слова мусять ревно дбати про багатство і самобутність рідної мови.

Серед противників проєкту нового Українського правопису – колишній директор Інституту української мови НАН Олександер Тараненко, академік-археолог Петро Толочко, академік Віталій Русанівський, професор Світлана Єрмоленко.

Є й помірковані голоси – за збагачення української мови і водночас – проти її повернення в минуле. Наприклад, письменниця і філолог Оксана Пахльовська вважає, що „рекодифікувати українську орфографію, повернути її в минуле означає здійснити безпрецедентний і по-радянському насильницький – експеримент щодо мови, який став би ще однією загрозою для її майбутнього". Тяжко погодитися, що повернення до „ортографії", до „міту", до „катедри", до „Атен", до „маратону", до „анатеми", до „Гетсиманського саду" означатиме загрозу для майбутнього нашої мови.

Підкреслюємо: не йдеться до реставрування Харківського правопису, про повернення заради повернення. Завдання серйозніше: оздоровлення рідної мови в контексті оздоровлення душі і розуму нашої нації.

Щодо Правопису 1928 року і його ортографічного віддзеркалення у „Правописному словнику" Г. Голоскевича, то ніхто ніколи не ідеалізував того компромісного щабля – просто треба було у той час кудись „поставити ногу". Тепер наша „національна нога" вже ніяк не вміщається на цій сходинці, тому потрібно покласти наступну – широку, ясну, доступну для усіх наших „підошов". Ось що, між іншим, пише у львівському журналі „Універсум" д-р Омелян Бей з Філядельфії: „Гортаючи Г. Г., мені вдалося помітити значну кількість недоробок, перекручень... Радянські критики Г. Г. не зовсім помилялися, коли писали про переобтяження словника галицизмами, льокалізмами, часто непотрібними чужоземними термінами... Словник Г. Г. був лише початковою і невдалою спробою розробки правописної системи, але може послужити додатковим джерелом для подальшої розробки Орфо (йдеться про „Орфографічний словник", виданий в Україні в 1994 році – П. Ч.), що має всі підстави гідно репрезентувати велику націю". З невеселою іронією д-р О. Бей передбачає, що „еміґрантські кола будуть далі триматися словника Г. Г. ", а щодо вжитих у передмові до нью-йоркського перевидання (1962) епітетів „найкращий, найповніший", то згадує вислів Вольтера про Священну Римську Імперію, що не була „ані священною, ані римською, ані імперією". Це, мабуть, дещо засуворе судження. І Харківський правопис 1928 року, і словник Голоскевича були вдалими спробами – як на той час і на ті умови. Сьогоднішні умови в Україні теж не ідеальні, тому можна передбачити, що затверджений Урядом Український правопис буде якоюсь мірою відрізнятися від проєкту й не задовольнить усіх. Втім, це вже не передбачення, а майже факт. Наприкінці грудня в Києві засідала Рада з питань мовної політики при Президентові України. Її голова, віцепрем'єр Микола Жулинський розповів на прес-конференції, що в чинний „Український правопис" пропонується внести 19 змін, однак окремі члени урядової Правописної комісії виступають проти цього. Все ж М. Жулинський переконаний, що „рано чи пізно такі нововведення" стануться. Питання на урядовому рівні вирішуватиметься в середині лютого. Швидше за все, – позитивно, бо М. Жулинський зазначив, що пропоновані нововведення не можна назвати „кардинальними, оскільки вони не торкаються основ правопису і носять радше процедурний характер". Отакої! То нащо ж було людям голови морочити? І ще одна подробиця: зміни, незважаючи на їхній „процедурний характер", не впроваджуватимуться негайно, буде якийсь період, впродовж якого однакову правильність матимуть нові і попередні правила правопису. Отже, не тільки ми тут, за океаном, але й в Україні вже писатимуть, як хто схоче. А як же у школах будуть визначати рівень грамотности учнів?

Одначе час – не для критики. До середини лютого вже недалеко, то ж готуймося підтримати мовних реформаторів в Україні. Якщо урядова Правописна комісія узаконить з найновішої редакції проєкту Українського правопису хоч би 50 відсотків пропонованих змін (чи бодай 25!), то все одно це буде кроком уперед, і не лише в розумінні філології. Новий правопис треба буде сприйняти як чинник зміцнення нашої національної єдности і як можливість мовного порозуміння між Україною і західніми громадами українців. Вже найвищий час, щоб нація мала одні мовні норми і одну літературну мову.

Петро Часто

Не варто було купувати...

Придбав я собі у фірми „Євшан" книжечку під назвою „Українсько-англійський розмовник. Американські слова та вирази", зацікавлений рекламним текстом цієї поважної фірми: мовляв, „містить слова та вирази, які допомагають у спілкуванні англійською мовою, в тому числі і сленґ. Подано транскрипцію англійських слів українськими буквами. 351 ст., Львів. 2000".

Знайшов я в цій книжці справді дуже багато „нового". Наприклад, що брат по-англійськи звучить „брази", кухня – „кічін", а слух – „хіерін". Набрався я тієї транскрипції і зателефонував до „Євшана", щоб поділитися тим надбанням. Пані Тереза, що, очевидно, чергувала в той час біля телефону, погодилася мене вислухати. То я і випалив їй фразу, взяту мною з „Розмовника": – „Хау д'ю ду! Хіеріз май хот хаус", – точно дотримуючись транскрипції з тієї книжки. Пані Тереза мене не зрозуміла. Тоді я вже дещо повільніше: – „Хі хев хандред хеа браш анд ха: ф хем". Знову ніякої реакції на мою „американську" вимову.

Такий, з дозволу сказати, підручник приносить не користь, а потрійну шкоду читачеві, що заплатив за неї свої гроші, а отримав спаплюжену вимову англійської та обкрадений український алфавіт. Укладач того розмовника Інна Волосевич просто „перешрайбувала" його з мови „старшого 'брази'", в якій немає букви „г". Не треба вводити таку „літературу" в Америку, вводити в оману своїх „хастомерів".

Святослав Левицький,
Лігайтон, Па

ДЕРЖАВНІЙ МОВІ – ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ

Був би корисним досвід Квебеку

Повернувшись із Квебеку, з 18-го світового конґресу Міжнародної асоціяції політології, де, між іншим, мав за честь по-французьки і по-англійськи коментувати чотири доповіді про канадську мовну політику, я з великим зацікавленням прочитав статтю Володимира Кобзаря про дискусії за „круглим столом" у Києво-Могилянській Академії („Мовна ситуація в Україні: брати приклад з Франції і Швайцарії", „Свобода", 11 серпня ц. р.). Частина учасників дискусії, мовляв, за те, „щоб виходити з реального стану української мови", а друга – за те, „щоб відстоювати законні права української мови, закріплені статтею 10 Конституції та іншими законодавчими актами". Дискусія цікава, але, мабуть, трохи запізнена: треба було б про все це говорити десять років тому.

По-перше, незадовільний „реальний стан" української мови тепер є передусім – не виключно, але передусім – результатом культурно-лінґвістичного ґеноциду від Валуєва до Горбачова, що тривав аж 120 років.

По-друге, культурно-лінґвістичний ґеноцид був підкріпленим фізичним ґеноцидом за Сталіна – тим ґеноцидом, який деякі історики та політологи неправильно називають „Великим голодом", сплутуючи спосіб виконання зі самою суттю процесу.

По-третє, більшість науковців на Заході й, правдоподібно, 90–95 відсотків росіян не визнають, що Сталін і його соратники хотіли знищити українців саме як українців, хоч у свій час колишній російський президент Єльцин вибачився перед польським президентом Валенсою за розстріли 14 з половиною тисяч польських військовополонених в Катині, Харкові і Твері і за вбивство ще семи тисяч цивільних арештантів, тобто за вбивство 21–22 тисяч поляків. А тим часом українські жертви доходять до 10 або й більше мільйонів! Ані морально, ані леґально, ані політично незалежна Україна не може виходити з „реального стану" російського й більшовицького ґеноциду, а мусить стан поправити на щось більш нормальне, людське.

Що ж слід практично зробити у мовній справі? Не варто гнатися за „фата-морґаною" Швайцарії з її довголітньою історією незалежности. Натомість треба негайно створити сильну чисельну, адміністративну урядову установу для плекання і поширення української мови. Може, щось на взірець установи в Норвеґії. Або, ще краще, – на взірець спеціяльної інституції для французької мови в провінції Квебек, в якій працюють не тільки лінґвісти, але також демографи. Я мав, наприклад, честь коментувати доповідь квебекського демографа Мішеля Пеє (Mishel Paillé), який порівнював стан французької мови в провінції Онтаріо зі станом французької мови в провінції Квебек. Уряд провінції Квебек протягом кількох десятиліть серйозно і успішно займається мовою більшости населення провінції, не переймаючись станом англомовної меншости.

Дев'ятилітній досвід України віддавати справу державної мови в руки одного зі заступників прем'єр-міністра – без належної, перманентної адміністративно-бюрократичної опори, просто кажучи, не виправдав себе.

Ярослав Білінський
проф. політології Делаварського університету

Українському війську – українську мову

Збройні сили України мають за собою славну історію, починаючи від княжих дружинників, козацького війська, січових стрільців, армій УНР і УГА, формувань Другої світової війни (Поліська Січ, УПА, УВВ, УНА), як також українців у складі Радянської Армії.

Внаслідок проголошення незалежности, після розпаду СРСР, Україна успадкувала елементи (персонал і спорядження) радянських збройних сил, які були розташовані на території республіки і представлені всіма національностями імперії.

На вищих командних постах переважали росіяни, але українці теж не були на останньому місці. Мовою спілкування, виховання і бойового вишколу була, певна річ, російська. Армія була кузнею денаціоналізації і кувала вірних служак імперії. Збройні Сили незалежної України в сучасних воєнно-політичних умовах вимагають принципово нових підходів для запевнення національної, як також міжнародної безпеки.

Боєздатна армія мусить мати високий моральний дух, який виковується свідомою дисципліною, виконанням наказів зверхників і внутрішньою переконаністю у справедливості справи, якій служиш. І тут постає питання мови як засобу передання інформації, контролю виконання і зв'язку. Це не лише вживання мови в щоденному житті військових усіх рангів – йдеться про діяльність усіх рівнів Збройних Сил – Міністерства оборони, Генерального штабу, штабів округ, полків і батальйонів.

Українізація армії не була пріоритетом діяльности міністрів оборони за останні дев'ять років. Фінансово-матеріяльні можливості ледве покривають кошти обмундирування, харчування і підтримання боєздатности ЗС. Військові організатори готуються перевести навчальний процес на українську мову, починаючи від допризовного вишколу в середніх школах і до військових інститутів та академій. Виникли труднощі комплектування освітніх закладів кваліфікованими викладачами – через низький рівень оплат і проблеми з отриманням житла.

Однією із основних перспектив розвитку стає створення нормативних документів, які відображають сучасний стан військових наук. Ось приклад: „Російсько-український словник для військовиків", автори – А. Бурячок, М. Демський, Б. Якимович, Київ–Львів, 1995 р. Рекомендований як нормативний словник Міноборони. Має своїм завданням „задоволити потреби мовленнєвої практики українських військовиків, від рядовика починаючи та генералом закінчуючи". Словник містить майже 32,000 слів і словосполук. Перша частина охоплює найбільші уживані і розповсюджені слова військового середовища, військову лексику і стійкі словосполуки. В другій частині подані команди для всіх родів війська.

Враження від словника позитивне, це конкретний крок до запровадження україномовної термінології в повсякденне життя військовослужбовців. Щодо нормативности, то є деякі сумніви. До словника введено багато слів, які не є специфічно військові.

По-друге, упорядники цього видання походять із західнього реґіону, тому деякі словосполуки, команди і терміни є дискусійні з погляду їх сприйняття вихідцями з інших реґіонів.

Конче потрібно розробити і видати словник військових термінів, в якому буде подано чітке тлумачення загальних і спеціяльних військових понять.

Загальні висновки. Опанування і вживання української мови в Збройних Силах для всіх військовослужбовців є так само важливим, як і прийняття присяги. Вводити термінологію треба поступово, але систематично. Нововведення мусять бути ґрунтовно опрацьовані і відповідати нормативам сучасної літературної мови. Заохочування до вживання української мови в армії мусить бути базоване, по-перше, на патріотизмі, але також і на винагородах в різній формі.

Ігор Яременко,
Каліфорнія

Замасковані кальки з російської

Відомо, що в українській мові частка **ось**, вживана для підсилення чи уточнення змісту, сполучаючись із займенниками чи займенниковими прислівниками, створює одне слово – **оцей, отак, отам, отут** та ін. Останнім часом такі притаманні нашій мові утворення забуваються, вживають **ось цей, ось так, ось там, ось тут**. А чому? Та в основному через те, що в російській мові відповідна частка **вот** ніколи не поєднується із займенниками в одне слово – **вот етот, вот так, вот тут.**

В українській мові ступені порівняння якісних прикметників (і похідних від них прислівників) мають дві форми: синтетичну (просту, однослівну) й аналітичну (складену з двох слів). Синтетична форма вищого ступеня утворюється за допомогою суфіксів **-іш, -ш, -ч** (веселий–веселіший, багатий–багатший, близький – ближчий), аналітична – додаванням слова більш. Незважаючи на те, що питомішою є перша, у сучасній мовній практиці помітне надуживання саме другою, зі словом **більш**: більш витривалий, більш темний, більш складний. Синтетична форма найвищого ступеня утворюється додаванням до форми вищого ступеня префікса **-най** (найвищий, найдорожчий, найкращий) або (при потребі підсилення значення) префіксів **-якнай, -щонай**, чи прислівника **якомога** (якнайкращий, щонайдорожчий, якомога швидше). Аналітична форма твориться додаванням слова **найбільш** до нульової форми прикметника. Хоча в українській мові набагато ширше використовуються саме синтетичні (однослівні) форми найвищого ступеня порівняння, тепер, невідомо нащо, почали надавати перевагу аналітичній: **найбільш важливий, найбільш прогресивний** тощо. І саме тому, що цю форму копіюють з російської, для якої синтетична форма мало властива.

Це саме можна помітити і з дієсловами– синтетична форма майбутнього часу дієслів недоконаного виду (робитиму, робитимеш і т. д.) забувається, – натомість уживають: **буду робити, будеш робити** тощо, знову-таки тому, що так у російській мові...

Сергій Головащук,
старший науковий співробітник
Інституту української мови НАН України

Можна винести тільки те, що внесли

В усій діяспорній пресі вперто вживається дієслово **„виносять"** у невластивому для нього значенні: *„Прибутки виносять два мільйони долярів", „Сила землетрусу в епіцентрі виносила сім ступенів"*, і т. п. У цих випадках слід уживати дієслово **„становить"**. „Виносити" означає тільки те, що воно означає: брати якусь внесену у приміщення річ і назад виносити її.

Те саме стосується неточного вживання слова **„побут"**. В сучасній українській літературній мові це слово означає хатній устрій, домашній уклад. Тому є помилкою таке, наприклад, вживання: *„Під час побуту у Львові я відвідав Оперний театр"*. Треба: *під час перебування.*

Колись у „Сучасності" професор Пантелеймон Ковалів, наш авторитетний мовознавець, подавав приклади неправильного слововживання у пресі і поради, як треба писати у кожному зазначеному випадку. Минуло з того часу чверть століття, а наші газети і журнали продовжують вживати слова у неточному значенні. Ось приклади: *стосувати* – замість **застосовувати**, *приявність* – замість **присутність**, *попирати* – замість **підтримувати**, *зложити* (подяку) – замість **скласти**, *останньо* (в ролі прислівника) – замість **останнім часом**, *запізнатися* – замість **познайомитися.**

Справді, скільки разів, скільки сотень, тисяч і мільйонів разів треба повторити корисну мовно-граматичну пораду, щоб діяспорні українські автори її засвоїли?

Олекса Горбатюк,
Рочестер, Н. Й.

Розділ веде ред. Петро Часто

ЗВІДУСІЛЬ

Балканський синдром

Цими днями на порядок денний двох окремих засідань – у головнихквартирах НАТО і Европейського Союзу у Брюсселі – виноситься питання можливого зв'язку між використанням зброї зі збідненим ураном і випадками раку серед миротворців, які служили на Балканах. НАТО, Сполучені Штати і Британія заявляють, що ознак на підтвердження цього зв'язку немає. Цю позицію підтримує і Всесвітня організація охорони здоров'я. Однак Портуґалія відрядила трьох своїх міністрів до Косова для проведення подальших досліджень.

Президент з жалем згадав війну у Кореї

Президент США Клінтон висловив жаль з приводу вбивства американськими вояками „невідомого числа" цивільних осіб на початку війни в Кореї у 1950 році. Щойно закінчилося розслідування цього випадку, яке тривало 15 місяців. Слідство з'ясувало, що стрілянину по людях скоїли „погано навчені вояки, якими командували недосвідчені старшини". Корейці, які уціліли в цьому випадку, стверджують, що тільки за три дні липня 1950 року було вбито близько 300 осіб.

Облава на іміґрантів

Влада Греції полічила, що на 10. 5 млн. населення цієї країни близько мільйона становлять іміґранти, зокрема нелеґальні. Цими днями в Салоніках проведено облаву, в наслідок якої затримані 102 нелеґальні особи з Албанії, Росії, Грузії, Болгарії, Казахстану і Вірменії. Українців у рапорті поліції не згадано, але, як звичайно, їх могли віднести до Росіян.

На ленінські матеріяли є попит

Польські архівісти звернули увагу на появу в антикварних книгарнях документів з колишнього музею Володимира Леніна в Пороніні. Оскільки ці папери мають значну історичну цінність і підлягають вічному зберіганню, прокуратура почала розслідування справи. З'ясувалося, що після ліквідації музею з нього було винесено чимало цінних експонатів.

Хто одягається без смаку?

Блеквел, найбільший авторитет у справах моди Голівуду, оприлюднив список десяти відомих жінок, які у 2000 році одягалися найгірше. Перше місце посіла співачка Брітней Спірс (Britney Spears), за нею йдуть акторка Анджеліна Джолі (Jolie), Мадонна та інші. До списку потрапила також Катрін Герріс (Katherine Harris), державний секретар Фльориди, відома з останніх президентських виборів.

Звернення „Літопису УПА" до громадянства

Шановна українська громадо!

Звертаємося до вас у справі, яка заторкує всю українську спільноту. Йдеться про працю видавництва „Літопис УПА". Віримо, що ця справа дорога і для вас.

Видавництво „Літопис УПА", створене й кероване колишніми вояками УПА, має за собою вже повних 27 років діяльности, спрямованої на виявлення, опрацювання й публікування документів і матеріялів, що стосуються історії Української Повстанської Армії та взагалі визвольної боротьби українського народу в часі і після Другої світової війни. Досі видавництво видало власними силами і засобами колишніх вояків УПА, та з допомогою фундаторів, 32 томи „Літопису" – у старій серії, три томи у Київській серії, при співпраці Національною Академією Наук України, Головним архівом при Кабінеті міністрів України та Службою Безпеки України, і два томи у новорозпочатій третій серії під назвою „Літопис УПА – Бібліотека". Всього разом опубліковано 37 книг, а дальших три томи повинні вийти друком у 2001 році. Розшуки матеріялів та їх опрацювання продовжується з надією, що за декілька років матимемо на полицях читачів 50 томів цього вартісного видання.

Книги, видані „Літописом УПА" викликали величезне зацікавлення і підтримку серед наукових кіл зокрема в університетських бібліотеках багатьох країн світу. Також на мережі Інтернет видання „Літопису УПА" стимулюють зацікавлення нашою визвольною боротьбою серед науковців різних країн, спростовують посіяні ворогами упередження, нібито наша боротьба за волю – це „злочинні дії нацистських коляборантів та воєнних злочинців".

З ціллю показати правдиву сторону наших визвольних змагань, створено при Торонтському університеті „Колекцію про повстанську та протиповстанську боротьбу в Україні", включно із архівом органів безпеки СССР, яка містить понад 300,000 сторінок документів. Цей величезний архів утримується за рахунок цієї наукової інституції. Архів совєтських документів набуто за сприянням „Літопису УПА" та видавництва „Гомін України".

Однак, незважаючи на успіхи та важку безкорисливу працю, наші фінансові засоби є на вичерпанні. Ми вирішили звернутися за поміччю до всієї української патріотичної громади. Ми запрошуємо всіх стати читачами і передплатниками видань „Літопису УПА", але також співробітниками, жертводавцями, меценатами та фундаторами дальших томів „Літопису УПА". Видання кожного тому у 1-ій та 2-ій серіях коштує пересічно 25,000 дол. У третій серії – „Літопис УПА – Бібліотека", видання кожного тому коштує 10,000. Імена фундаторів з їхніми знімками будуть увічнені у наших виданнях.

Просимо всіх вас включитися в цю нашу спільну працю та пропаґувати її серед ваших приятелів і знайомих, у переконанні, що це добра справа не тільки для нашої історії, але також для зміцнення нашої національної свідомости, а тим самим і на скріплення нашої державности.

Свої пожертви просимо слати на адресу: Litopys UPA P. O. Box 97, Station „C" Toronto, Ontario, Canada M6J 3M7.

За Збірковий комітет Літопису УПА
Петро Мицак, голова
Микола Кулик,
адміністратор

Відео-архів новітньої історії України передано в НТША

НЬЮ-ЙОРК. – Дім Ірінея і його дружини Оленки (з Гординських-Юрчуків) у Лівінгстоні, Н. Дж., полонить відвідувача своїм багатством зразків українського мистецтва. Але коли ми разом з директором бібліотеки НТША мґр. Світланою Андрушків відвідали дім Юрчуків, то не задля його художнього змісту, але ради того справді ориґінального архіву, що знаходиться в ньому. Тут кожну вільну стіну заповнюють полиці, вщерть набиті відео- та авдіо-касетами, їх – тисячі. Більшість записів – української тематики, серед них – концерти, театральні вистави, телевізійні програми, виступи літераторів і політиків, пам'ятні події з періоду національного пробудження, а відтак і державного відродження України за останні два десятиліття. За словами І. Юрчука, його архів – це „жива історія новітньої України".

Іриней Юрчук передає зразки свого відео-архіву директорові бібліотеки НТША, мґр. Світлані Андрушків.
Світлила Оленка Юрчук

Як це сталося, що людина, яка за фахом архітект і урбаніст, з дипломами з Купер Юніон та Колюмбійського університету в Нью-Йорку, зацікавилася до такої міри документацією історії та культури України? Адже коли батьки Іринея покидали його рідний Станиславів в 1944 році, він ще був немовлятком. Перебувши скитальщину в Німеччині, Юрчуки іміґрували в 1950 році до штату Нью-Йорк, остаточно поселившися в містечку Амстердам. Ясно, що любов до всього українського прищепили ще малому Іркові його батьки, св. п. Мирослав і Михайлина Юрчуки. „Тато жив Україною", – так пояснив це Іриней. Не диво, що коли в 1968 році він здобув стипендію для закордонних дослідів, то вибрав собі, як місце призначення, Україну.

Відео-записи з України почав збирати десь з 1984 року, а згодом сам став записувати виступи поодиноких гостей і груп з України, які відвідували Північну Америку. Зокрема аранжував і записав перші концерти львівського ансамблю „Не журись" в США й Канаді. В Україні почав знімати відео-стрічки у зв'язку з референдумом 1991 року, записавши про нього кільканадцять годин матеріялу, що його відтак широко висвітлювали в Америці.

Безпосереднім поштовхом для збирання цього роду документації було бажання Іринея постійно інформувати своїх батьків-пенсіонерів про українське політичне і культурне життя. За багатьох літ в домі св. п. Юрчука нагромадився цілий архів, що його Іриней вирішив тепер подарувати бібліотеці НТША. Цим він хоче зберегти архів свого батька не лише для майбутніх поколінь, але й для користування нашою сучасною громадою в Нью-Йорку.

Перша частина дарунку – це біля 500 відео-касет. Зазначені там такі категорії записів, як українські фільми, концерти, події в сучасній Україні, релігійні події, телепрограма „Світогляд" з Канади тощо. І. Юрчук обіцяв, що в майбутньому поступово даруватиме для НТША решту своїх відео-записів, а також відповідні авдіо-касети. НТША зложило йому за це щиру подяку у формі грамоти.

Архів Мирослава Юрчука стане цінним доповненням для бібліотеки НТША, яка міститься в будинку Товариства при 63, 4 Авеню в Нью-Йорку. У ній вже зберігається біля 40,000 томів книжок та 150 архівів. Матеріяли упорядковані за категоріями: довідкові, рукописні, періодичні видання, чужомовні книжки про Україну, музичні книги, дитяча література і звукові записи.

Бібліотека має свій каталог у двох мовах на Інтернеті під адресою <www.shevchenko.org> та електронну пошту: e-mail: інфо@shevchenko.org.

О. Попович

ІНТЕРВ'Ю „СВОБОДИ"

Важка доля духовного співу в Україні

Десять років тому, коли в Україні почалося відродження духовної культури, в Черкасах утворився камерний хор «Канон», покликанням якого стало виконання співів видатних українських композиторів Веделя, Бортнянського, Березовського та інших. Кореспондент «Свободи» Левко Хмельковський з нагоди 10-річчя хору мав розмову з його громадським адміністратором Оксаною Колісник.

– Чи має хор певний статус в молодій державі?

– Так, ми вже шостий рік працюємо під патронатом обласної адміністрації, її управління культури. Маємо нових співаків, оновили репертуар. Тепер ми більше уваги приділяємо творам наших видатних земляків – Олександра Кошиця, Кирила Стеценка. Цих композиторів, на жаль, більше знають за межами України, ніж на рідній землі. Минулого року на Черкащині вперше відзначено ювілей Олександра Кошиця, встановлено перший в Україні пам'ятний знак на честь композитора. Ми усвідомлюємо, що держава неспроможна підтримувати розвиток культури, як це робилося впродовж минулих років, тому виникла думка про створення благодійного фонду імені Олександра Кошиця. Невеликі кошти у нашому фонді з'явилися після нашої поїздки на фестиваль до Вроцлава, куди нас запросили після успіху хору на Міжнародному конкурсі духовного співу у польській Гайнівці. Хочемо пошити концертні вбрання для хору, яких ми досі не мали. Мушу сказати, що представники державної влади не спроможні оцінити важливість такого жанру мистецтва, як духовний академічний спів, вони віддають перевагу етнографічним, фолькльорним жанрам, мають упередження щодо виконання християнських текстів українською мовою.

– Де саме проявляється така упередженість?

– Мені довелося зіткнутися з нею в кабінетах керівників управління культури, а також в авдиторіях: от коли б ви співали народні пісні! Надто тривалий час в Україні не зверталися до академічного духовного співу і тепер він виглядає незвично для багатьох провідників. Значно краще сприймали наш спів на фестивалях у Польщі і в Рівному, де слухачі більше підготовлені до духовного співу. На Черкащині ми покищо не маємо підтримки.

– Хто керівник вашого ансамблю?

– Вже 10 років ансамбль очолює його засновник Іван Никифорович Кожум'яка – глибоко віруюча людина, знавець духовного співу, викладач катедри музики Черкаського університету імені Богдана Хмельницького. Важко сказати, чи виживе ця катедра за умов, коли її випускники не можуть знайти праці на Черкащині. Але наш «Канон» доводить право жанру духовного співу на існування.

– Скільки співаків у ансамблі?

– За штатним розписом управління культури – 16, а взагалі – двадцять. Оці шістнадцять отримують по 35 гривень щомісяця, але усі працюють переважно як вчителі музики. Маємо проблему з приміщенням, тому що філгармонія зачинена, заля в художньому музеї – на ремонті. Оскільки церковне життя в Україні теж складне, то й церкви ставляться до нашого ансамблю з певною пересторогою, хоча у нашому репертуарі є твори усіх трьох провідних християнських конфесій. Наш духовний спів – міжконфесійний, але саме це декому не подобається.

– Хто співає у хорі усі 10 років?

– На жаль, тільки Іван Кожум'яка і я. Люди виїхали в світи у пошуках заробітку – до Німеччини, Григорій Улянченко десь в Чикаґо, дехто подався до Москви. Люди не можуть співати через матеріяльні нестатки. Музика потребує самозречення, витрат часу. Ми не можемо давати платні концерти, тому що ще не настав час, щоб люди платили за слухання духовної музики. В управлінні культури назріває думка, що ансамбль духовної музики взагалі зайвий, тому є загроза його зникнення. Але ми – оптимісти.

Наша мрія – мати зв'язок з подібними хоровими колективами в Америці, щоб дізнатися про їхнє життя, обмінятися нотними записами, досвідом співу. Моя адреса: 18000, Черкаси, редакція газети «Місто».

Оксана Колісник

Маланка у новому стилі

І як тут, у XIX столітті, повернутися до давніх традицій, народного побуту та зацікавити ними не лише українську громаду? Це стає можливим, коли за справу візьметься така аванґардна група як „Яра" під проводом Вірляни Ткач. Недавно відбулась десята постановка її видовища „Співуче дерево" у театрі „Ля Мама", а тепер очікується нове – під добре знаною назвою „Маланка". Про цю імпрезу розповіли Вірляна та її вірна співробітниця Мар'яна Садовська, шоб заохотити читачів „Свободи" до візити в Українському Інституті Америки одного дня між 26 і 28 січня (а може і кожного дня?) та подивитися, що нового покажуть молоді ентузіясти експериментального театру. „Маланка", буде в різний спосіб відбуватися на усіх трьох поверхах Інституту і розпочнеться в п'ятницю, 26 січня, відкриттям мистецької виставки, в якій бере участь цілий ряд українських і не-українських мистців. На суботу запляноване урочисте святкування „Маланки", на якому виконають старовинні пісні Мар'яна Садовська, Ярина Турянська, запрошені на вечір Алексис Кохан, Юліян Китастий, Іван Рубльовський, Іля Темкін і Трістра Нюїр. Актори Яри представлять нові поезії з тематикою зимових обрядів. На закінчення буде частування за старовинними приписами на відзначення десятиріччя „Яри". В неділю, о 4-ій годині по полудні, буде концерт старих колядок і читання нових віршів. У святі візьме участь Школа кобзарського мистецтва.

Мар'яна Садовська 20 і 21 січня проведе в театрі „Ля Мама" майстерню старих обрядових українських пісень, що призначена не лише для українців, але й для всіх зацікавлених. На останній такій „майстерні" було понад 30 учасників і серед них багато не-українців, які зацікавились старими обрядовими піснями. Мар'яна 10 років працює щоліта у відомому експериментальному театрі „Ґарджєніце", роз'їжджаючи по Україні та збираючи старі традиційні пісні, ритуали і розповіді. Саме ця праця злучила її із Вірляною Ткач та її експериментальною групою „Яра", що має за ціль поєднати старовинні обрядові українські пісні з теперішнім світом, а тепер отримавши стипендію, перебуватиме цілий рік в США.

Мар'яна Садовська.

О. Кузьмович

ЗВІДУСІЛЬ

У Львові Іван Павло II правитиме на гіподромі

Місце Богослужіння було затверджене під час візити до Львова о.Роберто Туччі з Ватикану, який вже близько 20 років займається організацією поїздок Понтифіка, повідомили у прес-службі Львівської обласної державної адміністрації. Як відомо, Папа Римський Іван Павло II відвідає Україну 23-27-го червня цього року. Очікується, що 2 дні глава Католицької церкви проведе у Києві і 2 – у Львові.

До суду над А. Піночетом ще не дійшло

У Чіле суддя відклав слухання справи колишнього військового лідера країни генерала Піночета. Суддя Хуан Гусман мав провести допит, однак адвокати Піночета заявили, що генерал у суді не з'явиться. Чілійські засоби масової інформації передають, що суддя вирішив дати генералові А. Піночету іще одну можливість провести медичне обстеження для того, щоб з'ясувати, чи зможе він стати перед судом за звинуваченням у порушенні прав людини.

Горбачов розписався на прапорі „Солідарности"

У часи страйку „Солідарности" в Ґданську американське подружжя Прусів дістало у власність прапор цієї професійної спілки, який висів на її садибі. Відтоді на прапорі поставили свої підписи Лех Валенса, Вацлав Гавел, Марґарет Тачер, ряд інших діячів. Недавно на прапорі розписався й Михайло Горбачов.

Колишнього сталінського прокурора позбавлено волі

Військовий суд в Любліні, Польща, арештував на три місяці колишнього військового прокурора Вацлава Л., який за часів комуністичного режиму у 1946 році на Підляшші змушував суд до оголошення смертних вироків учасникам руху опору. Нинішній суд може позбавити волі колишнього прокурора до кінця його життя.

Нове відкриття британських вчених

Шлях до невтралізації біологічного механізму, який з віком спричиняє проґресуючу склерозу, відкрили британські вчені з лондонського Юніверсіті Коледж. Одночасно вони відкрили можливість відновлювати пам'ять за допомогою ліків нового покоління.

Споживання яловичини у Німеччині впало

Канцлер Німеччини Г. Шродер відправив у відставку міністрів сільського господарства та охорони здоров'я у зв'язку з ситуацією навколо захворювання на "коров'ячий сказ". Новий міністер сільського господарстваРената Кюнаст, заявила, що запровадить обов'язкову перевірку худоби на захворювання "коров'ячим сказом". Учені вважають, що ця хвороба може передаватися людям. У Великобританії від неї уже померло 80 осіб.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Неповторний пензель Адріяни Лисак

Адріяна Лисак

ОТТАВА. –Триденною – від 5 до 7 листопада 2000 року – виставкою картин в залі собору Успіння Пресвятої Богородиці завершила художниця Адріяна Лисак одну фазу свого кольоритного мистецького життя. Це з черги 27-ма і, за її словами, остання індивідуальна виставка. Вона і далі буде малювати, але братиме участь тільки у збірних виставках.

Розпочалася її творчість дуже рано, в дитинстві. Народилася Адріяна в Яворові біля Львова, в сім'ї, що веде своє коріння від української шляхти та свідомих священичих родин. Її мама була дочкою о. Омеляна Тарнавського, брата генерала УГАрмії Мирона Тарнавського. Батько був гімназійним учителем в Яворові, де вони жили до Другої світової війни, коли разом з тисячами інших, родина виїхала на Захід – спершу до Австрії, а потім за океан. Художню освіту А. Лисак здобувала нелегко: треба було поєднувати сімейне життя, працю і навчання в еміґраційній незавидній дійсності. Вона закінчила художню школу в Ґрацу (Австрія), де вивчала техніку фрескового малярства. За океаном, в Монреалі, навчалася в художній школі від 1951-1953 року, де вивчала малювання олією, пастелями, чорнилами. Студіювала в Ecole des Beaux-Art de Montreal, здобуваючи ступінь бакалавра графіки.

Як художник-творець отримала почесний диплом з паризького Салону вільного мистецтва („Salon International d'Art Libre a Paris"). Здобула багато нагород, між ними золоту медалю в 1990 році від Товариства мистців Квебеку („Cercle des Artistes du Quebec"). Виставлялася в усіх більших містах Канади, у Нью-Йорку, Дітройті, Чикаго. Її картини знаходяться в Канадському музеї цивілізації в Оттаві, Інституті модерного мистецтва в Чикаго, в Спілці художників України у Києві, в Осередку української культури у Вінніпезі, та багатьох інших.

Виставку в Оттаві складали 14 творів – диптихи, триптихи, окремі картини. Наприклад, „Чотири пори року" об'єднували чотири картини, виконані технікою олії та варнішу на полотні. Були представлені також техніки гравюри на плексі та дереворити на рисовому папері. Тематика творів широка, про що свідчать хоча б самі назви полотен: „Дорога життя", „Адам і Єва", „Маріонетки долі", Пекло, земля, небо".

На моє прохання, присутній на виставці Народний художник України, професор Львівської академії монументального мистецтва Любомир Медвідь оцінив роботи А. Лисак як твори, виконані на поважному фаховому рівні. Йому імпонувала настроєвість картин, бажання художниці сміливо проявити власний світогляд, незважаючи на сучасні строкаті стилеві пошуки і уподобання.

Варто підкреслити, що її творам властива змістовна простота. Особливо заслуговує на увагу сприйняття А. Лисак відвічного мотиву пейзажу як епізоду плянетарного життя: у звичному буденному мотиві мисткиня здатна зафіксовувати те, що вічне, універсальне і, отже, прекрасне. Основою цього універсалізму художниці є її глибока віра у світ, керований, просякнутий Божою волею.

Юлія Войчишин

Адріяна Лисак. „Букет".

Тріюмф піяніста Миколи Сука

НЬЮ-ГЕЙВЕН, Конн. – 14 грудня симфонічна оркестра Нью-Гейвену вшанувала концертом Йогана Себастіяна Баха, з приводу 250-ліття його смерти. Бах був скромною та глибоко релігійною людиною. Кожний свій твір починав ініціялами JJ, що в перекладі на українську мову звучить „Ісусе помагай", а на кінці завжди були букви „SDG", що означає „На славу Божу". Бах залишив нам безсмертну духовну спадщину, вартість тих творів зробила його одним з найбільших композиторів всіх часів.

На американському космічному апараті „Вояджер II" вислано у далекі галактики бронзовий диск з музикою Баха. Вчені вважають, що він може потрапити до представників неземної цивілізації, які прослухають музику і дізнаються про культуру нашої плянети.

Бах помер 250 років тому, але його геніяльний дух живий. У творах Баха є сила, глибина і краса, яка захоплює людей щоразу більше, бо його музика має душу, що видає з себе якусь універсальну енергію. Після кожного концерту творів Баха число шанувальників збільшується – і всі вони залишаються в полоні його музики назавжди.

Провідну ролю в концерті мав український піяніст Микола Сук. Він був солістом у двох точках першої частини: у „Фортепіяновому концерті ф-моль" та в „Брандербурзькому концерті число 5" для фортепіяно, скрипки, флейти та чельо. В обох точках Микола Сук проявив свою блискучу техніку гри та ясну артистичну концепцію. Піяніст був у своїй найкращій формі, а його гра була так надхненна, що, незважаючи на дуже скорий темп музики Баха, мала всі потрібні артистичні атрибути. Навіть делікатні філіґранні орнаменти звучали чітко й прозоро.

Микола Сук, як завжди, грав неповторно жваво, а його тінювання, що особливо виявилося в каденції, мали ознаки геніяльности. Піяніст все таки притримувався структуральної форми, з чого скористав диригент Янґ-Го Пак, бо його завдання було полегшене – не тільки супроводити солістові. Такого мені не доводилося пережити від часу прочитання того твору перед 50-ти роками.

Моя думка була підтверджена 2500-членною масою слухачів, що винагородили Миколу Сука довготривалими оплесками та вигуками „Браво!".

Музикуючи зі славним артистом Миколою Суком, що своїм ентузіязмом спонукав оркестрантів до ідеальної співпраці, розохочений диригент Янґ-Го Пак в тому ж дусі щасливо продовжив другу частину програми.

Оркестра виконала Сюїту д-моль, Фуґу з „Музичного завдання" в оркестровці Антона Веберна та органову „Токату й фуґу", яку аранжував для оркестри Леопольд Стоковський, до фільму Волтера Дісні – „Фантазія".

Богдан Марків

Натхненні струни Капелі

До 20-ліття поїздки Капелі бандуристів до Австралії

З усіх численних концертних поїздок Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка мандри до Австралії належать до найяскравіших. Автору цих рядків поталанило бути свідком унікальної зустрічі українців Австралії з Капелею бандуристів на чолі з Григорієм Китастим. Моїм добровільним завданням було надсилати репортажі до „Українських Вістей" у Дітройті.

14 жовтня 1980 року 45-членна капеля, залишивши летовище Лос-Анджелесу, приземлилась вранці 16 жовтня у Сіднеї, де бандуристів зустріла велика група місцевих українців із квітами, поцілунками та обіймами. Супроводжувала капелю по всіх містах і концертах Наталка Тиравська – голова Крайового комітету концертових поїздок капелі. Бурхливими оплесками вітала заповнена заля „Ріджей" у Сіднеї появу на сцені „живих" козаків-бандуристів і славного диригента.

Ті, котрі пригадують капелю з Німеччини, намагаються розшукати знайомі обличчя. Їх залишилося небагато: Євген Цюра, Петро Гончаренко, Петро Китастий, Михайло Мінський, Володимир Поліщук. Весь передній ряд бандуристів – це нове покоління ентузіястів. ... Линуть дзвінкі акорди першої у програмі „Грай, Кобзарю!" Мій сусід по кріслу втирає сльозу. Тому виявляється доречною друга точка програми „Благослови, душе моя, Господа". Далі – „Дума про Нечая" у виконанні драматичного тенора Віктора Шевеля з Гамільтону в Канаді. Присутні не шкодують своїх долонь за чари української пісні. Нову бурю оплесків викликає патетична „Закувала та сива зозуля" і „Байда". На турне баритон М. Мінський прибув із Голяндії. Він чарує „Байдою" на тлі капелі.

Друга половина концерту сприяє інструментальному самовияву бандур – із неповторним „Гомоном степів" Григорія Китастого, й тенорам-соловейкам Павлові Писаренкові та Юрію Оришкевичу. Перший у „Гаю-гаю", другий у „Пісні любови" з американського фільму „Love Story".

Бадьора „Грай, бандуро!" виставлена на завершення програми, викликає вибух оплесків і домагання надпрограмових виконань. І тут приходить популярна австралійська „Волцінґ Матільда", яка ледве не стала гимном цієї країни. До гарячих оплесків українців приєднуються стримані у виявах емоцій австралійці. На помах палички диригента линуть звуки також „майже гимну" – шевченківського „Реве та стогне Дніпр широкий", на останньому купюлеті якого маестро Китастий раптом повертається лицем до залі і творить спільний зі залею могутній хор...

А потім були подорожі літаком: Брізбейн, далекий Пертс, Аделяйда, Канбера, Мельбурн. У кожному з них – теплота зустрічі і сум прощання. У Мельбурні – два успішні концерти і незабутнє прийняття, з участю Дмитра Нитченка, Зої Когут, маляра Василя Цибульського. Ще один, останній, концерт 26 жовтня у Сіднеї. Ще одне прийняття, промови, подарунки й побажання. Велика заля Українського Народного Дому виповнена „по береги". Поет Василь Онуфрієнко промовляє від себе і багатьох:

„Ой, Боже, де тих слів узяти,
З яких великих словників,
Щоб хоч якнебудь описати
І вашу музику, і спів?

Ол. Скоп,
Ля Мейса, Каліфорнія

СПОРТ

Футбол

Півзахисник київського "Динамо" Каха Каладзе має намір найближчим часом залишити українську команду і від'їхати до Европи. Але президент клюбу Суркіс заспокоював вболівальників тим, що до кінця сезону Каладзе залишиться в "Динамо".

В складі чемпіона Росії – московського "Спартака", що продовжує підготовку в Ізраїлі, в контрольній грі проти збірної Узбекистану на поле вийшли 5 українських леґіонерів. "Червоно-білі" футболки одягли воротар Левицький, захисники Парфьонов та Монахов, півзахисники Цихмейструк та Калиниченко.

Гандбол

У Запоріжжі 15 січня відкрився Перший міжнародний турнір збірних чоловічих команд з гандболу "Чаша Вадима Гетьмана". У турнірі беруть участь збірні команди України, Росії, Південної Кореї і Москви.

На світлині: гравець збірної України з гандболу Вячеслав Лочман (у білій формі) під час гри збірних України і Росії. Українська команда перемогла росіян з рахунком 30 : 26.

Фігурне ковзання

Таня Шевченко

Триразова чемпіонка Німеччини з фігурного ковзання, українка за походженням, 23-річна Таня Шевченко назавжди змінила лід на паркет, підписавши контракт з ірляндським ансамблем. Вона спробує стати зіркою степ-танцю. А вчителем її буде професійний степ-танцюрист Свен Гетлігер. Таня була бронзовою медалісткою чемпіонату світу в 1994 році, у 1998 році на чемпіонаті Европи в Мілані теж була третьою. Таня мала намір вийти на лід в Салт-Лейк-Сіті, але зрозуміла, що свої шанси на льоду використала до кінця.

Гокей

Лідер СЕГЛ, київський "Беркут", в Гродно зазнав другої поразки в сезоні, поступившись місцевій команді "Нєман", з рахунком 6:3. Нагадаємо, що білоруський "Нєман" є найближчим переслідувачем українців. Гокейний клюб "Київ" на виїзді зазнав нищівної поразки від "Енергії" 8:1 в першому матчі та 4:3 в повторному.

Гокеїсти біля воріт "Риги" під час матчу чергового туру чемпіонату Східно-Европейської гокейної ліги (СЕХЛ) між командами "Сокіл" (Київ) - ГК "Рига" (Латвія) у Києві. Матч закінчився внічию 1 - 1.

Кінний спорт

13 січня в с.Чубинському на Київщині розпочалися змагання з виїздки та конкуру "Різдво-2001". Організатор цього свята - Федерація кінного спорту України - має на меті побачити в ділі перспективних спортсменів, які в недалекому майбутньому розпочнуть підготовку до нових олімпійських ігор. У змаганнях беруть участь кіннотники Дніпропетровська, Миколаєва, Житомира, Києва.

Ю. Тимошенко...

(Закінчення зі стор. 1)

ла репутація, передусім української влади". В розмові з журналістам В. Ющенко наголосив, що усі дії мають бути повною мірою узгоджені зі законодавством.

Водночас він зазначив, що при розслідуванні справи Ю.Тимошенко неприпустимі „перекручування або перегини, які швидше свідчили б про якийсь політичний компонент, ніж про факт кримінальної відповідальности...

На цих позиціях стояв і стоятиме уряд і стосовно Юлії Тимошенко, і стосовно будь-якого іншого члена українського суспільства", – заявив прем'єр.

Характеризуючи діяльність в уряді Ю.Тимошенко, глава уряду підкреслив, що він, як прем'єр, не може дати "якоїсь негативної оцінки роботі цієї людини".

Незважаючи на заходи Генеральної прокуратури, 90 відсотків – абсолютна більшість опитаних аґентством УНІАН користувачів Інтернету, вважає, що кримінальні справи, порушені Генеральною прокуратурою проти віце-прем'єрміністра Юлії Тимошенко, мають політичний або замовний характер. На запитання, поставлене на вебсторінці www.unian.net, – „Чому, на ваш погляд, Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу проти Ю.Тимошенко?" – лише 10 відсотків відповіли, що вона порушила закон і має відповідати за скоєне. 59 відсотків опитаних пов'язують ці справи з тим, що Ю.Тимошенко проводить ефективні реформи в паливно-енерґетичному комплексі й зачепила інтереси олігархів. 31 відсоток вважають, що таким чином робиться спроба відвернути увагу від справи Гонгадзе та "касетного скандалу".

В додатку, 9 січня радіо "Свобода" повідомило, що майор безпеки в запасі Микола Мельниченко, який оприлюднив авдіозаписи щодо зникнення Г. Ґонґадзе, коментуючи порушення кримінальних справ проти Ю.Тимошенко, заявив таке: "Я можу довести також, що це зфабриковано для того, щоб змусити В. Ющенка робити те, що потрібно Л. Кучмі. Це своєрідний спосіб шантажу і тиску на В. Ющенка. Є записи, як це велося, як це розроблялося, чому це робилося".

Зі своєї сторони, віце-прем'єрміністер Юлія Тимошенко повідомила, що особисто має намір подати позов на Генерального прокурора "за порушення мого життя, життя моєї родини, за дискредитацію, незаконні дії та безчинства, яким займається Михайло Потебенько як глава Генпрокуратури". Вона зазначила, що "всім іншим підлеглим такого органу, яким є Генеральна прокуратура, важко не виконувати накази".

Ю.Тимошенко вважає, що "рано чи пізно повторюватимуться приклади з офіцером Миколою Мельниченком", оскільки бачити зі середньої ланки те, що робиться у вищій, люди, які мають гідність і совість, не можуть.

Як раніше заявляв перший віцепрем'єр-міністр України Юрій Єхануров, уряд готовий обговорити питання щодо надання підтримки Ю.Тимошенко в разі, якщо вона звернеться з таким проханням. Ю.Єхануров наголошував, що "ніяких питань щодо діяльности Ю.Тимошенко в уряді Генеральна прокуратура не ставила".

ПОДОРОЖІ

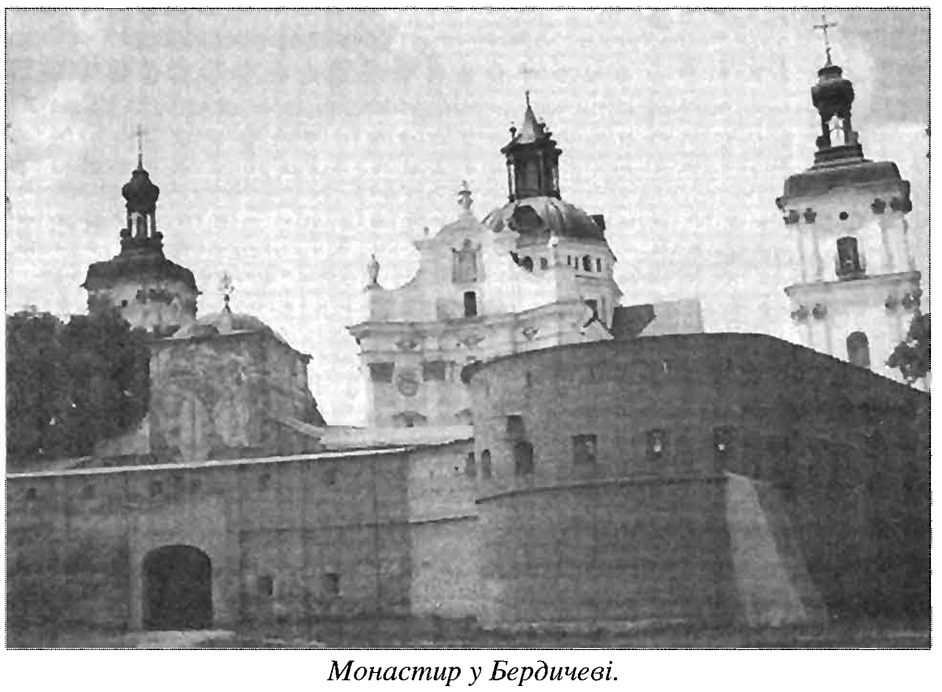
Бердичів: повернення з руїни

Минулого літа плянувалася праця над телевізійним фільмом у старовинній фортеці Бердичева, і недільного дня наша телегрупа опинилася у фортеці перед стінами римо-католицького храму. Черниця розпитала у мене про мету приїзду і телефоном звела з настоятелем о. Петром. Той обіцяв приїхати за чверть години. Ми чекали значно довше і за цей час реставратори храму розповіли мені його історію.

Отож, польський воєвода Ян Тишкевич потрапив колись до турецького полону і побачив у неволі віщий сон. Магнатові з'явилася Матір Божа і сказала, що його втеча з полону буде вдалою, але після неї він має збудувати храм на знак подяки Господеві. Так і сталося. Ян Тишкевич віддав свій замок орденові босих кармелітів, спорудив храм, передав до нього сімейну реліквію – образ Діви Марії. Храм оздоблювали італійські мистці. У часи Богдана Хмельницького козаки штурмували фортецю, й відтоді на фасаді храму збереглася гарматна куля.

У 1941 році храм був зруйнований, ікона зникла. Тепер святиня відновлюється, а з ікони написали копію, яку у 1997 році освятив Іван-Павло II.

Олександер Костирко,
телеоператор

Монастир у Бердичеві.

Біля оновленого храму.

Як Семен Яхненко будував Одесу

Після тривалого замовчування в Україні історії родини відомих підприємців і меценатів Яхненків-Симиренків з Млієва, котрі ніколи не поступалися своїм українством, настала пора дослідження дій цього роду. Цікавою особою в цій плеяді був Семен Степанович Яхненко – видатний діяч і один з будівничих Одеси. Нарис про нього написав і видав у книжці «Стара Одеса» Олександер Де-Рибас, онук Фелікса Де-Рибаса, який разом з братом Йосипом у 1794 році заснували це місто. Олександер Де-Рибас був одружений з донькою Семена Яхненка – Наталею, а після її смерті – з сестрою Наталі Вірою. Ольга, третя донька Семена Степановича, була дружиною відомого революціонера Андрія Желябова. Коли зятя стратили у 1881 році, Семен Степанович не пережив цього удару і передчасно помер. Так само раптово помер і Олександр Де-Рибас, коли у 1937 році дізнався про розстріл свого сина – вченого-хеміка.

Батько героя нарису – Степан Михайлович Яхненко приїхав до Одеси з рідного села у 1820-их роках як представник фірми Яхненків-Симиренків. Він походив з роду українських чумаків, які возили на південь хліб і сало, а звідси брали сіль та чужинські товари. Свого сина Степан віддав до комерційного інституту у Москві. Після навчання Семен одружився з одеситкою – дочкою засновника лікарні д-ра Йогана Флокена.

Семен Яхненко

Коли у 1842 році помер Степан Яхненко, його справи перейняв син Семен. Згодом настала фінансова криза, Семен Яхненко узяв з фірми свою частку капіталу і повністю зосередився на діяльності в Одесі. Молоде місто чекало на появу енергійних людей, здатних надати йому европейського вигляду. Одеса приваблювала численних підприємців як з рідного краю, так і чужинських. Зростали палаци з садами, фонтанами, вишуканими меблями. Серед цих будівель був помітний також будинок оригінальної архітектури на вулиці Херсонській, який збудував один з остзейських баронів, а потім купив у нього Семен Яхненко. Стрільчасті вікна і зубчасті верхи стін, великий сад, в покоях меблі роботи найкращого одеського майстра Мерклінга, дзеркала, картини, багато книг. Поблизу стояв перший на півдні країни паровий млин Яхненка.

У 1860 році Семена Степановича обрали міським головою. Саме тоді й почалося благотворне для Одеси 10-річчя її перетворення. Бетонні водостоки замінили смердючі стічні канали, вулиці вкрила ґранітна бруківка, водогін з Дністра зробив зайвими численні криниці з гірко-солоною ґрунтовою водою, з'явилося газове освітлення вулиць, а головне – були започатковані лікування населення, освіта, культурне життя.

На час головування Семена Яхненка припала необхідність реформування міського управління: справи розвитку міста досі вирішувала дума, котра уповноважувала до виконавчої влади шістьох найманих чиновників. Така система гальмувала здійснення нових проєктів, усувала думу від важливих щоденних справ. Семен Яхненко виступив за оновлення управління, його підтримали видатні одесити – граф Михайло Толстой, професор Олександер Богданович, д-р Ераст Андрієвський, ряд інших. В будинку Яхненка було складено нове уложення про управління містом. У 1868 році була обрана нова дума з 72 гласних, які розпочали активну діяльність. Сміливий новатор Семен Яхненко був в числі перших. Коли місто мало замовити бетонні водостоки у чужинській фірмі «Задлер і Арман», Яхненко на власні кошти спорудив пробний водосток на думській площі і переконав усіх, що його метода дозволить заощадити 27 відсотків виділених на цю справу міських коштів. Яхненко у 1859 році став засновником Товариства одесько-дністровського водогону, яке влаштувало також зрошення степу довкола міста.

З ініціятиви Семена Яхненка було засновано фонд народної освіти. Пожертви робили і багаті, і бідні одесити. Про кожну з них Яхненко інформував гласних, зачитуючи листи доброчинців. Одного разу він прочитав листа про велику пожертву вдови Дарії Яхненко на освіту бідних. За написьменну Дарію Нестерівну розписався її син Семен Яхненко. І саме в будинку Яхненків розташувалися Вищі жіночі медичні курси.

З ініціятиви Семена Яхненка у місті були засновано періодичне видання «Записки одеського міського громадського управління».

Бурхлива діяльність українського підприємця породжувала в Одесі і його недругів. Не всі розуміли, чому він, наприклад, відмовився від платні міського голови на користь малооплачуваних службовців управління? Не раз зустрічали осуд і його рішучі дії, котрі дехто вважав сапоуправством. Але серед його друзів були такі відомі люди, як професор Олександер Богдановський, фізіолог Іван Сєченов і біолог Ілля Мечников, епідеміолог Григорій Мінх, численні педагоги, музики, художники і артисти, тому що Семен Яхненко був не тільки щедрим меценатом, а щирою, чутливою людиною.

Левко Хмельковський
За архівними матеріялами Тетяни Симиренко

КАТАЛОГ КНИЖОК

ВИПРОДАЖ

Автор і назва	Ціна в доларах
Академія Наук України. Інститут Економіки. Економіка України: минуле, сучасне і майбутнє. Матеріяли Першого конгресу Міжнародної української економічної асоціяції (українською і англійською мовами). Київ, Наукова думка, 1993, стор. 356.	12.00
Антоненко-Давидович, Борис. „Як ми говоримо". Науково-Дослідне Товариство Української Термінології, Нью-Йорк-Філядельфія, 1980 р. Тв. обкл., стр. 285.	12.00
Антоненко-Давидович, Борис. „Сибірські новели". Тюремні вірші. Українське видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, Балтимор-Торонто. 1990 р. Тв. обкл., стр. 309.	15.00
Багряний, Іван. „Під знаком скорпіона". Поезія, проза, публіцистика. Київ, видавництво „Смолоскип", 1994 р. Тв. обкл., стр. 240.	12.00
Байройтські спомини. „З юних днів, днів весни" 1945-1950. З нагоди 50-літнього ювілею. США-Канада, 1995 р. Тв. обкл., стр. 184.	12.00
Біблія для дітей з ілюстраціями Гюстава Доре. Київ, „Веселка", 1991 р. Великий формат. Тв. обкл. стр. 335	23.00
Білас Іван. Репресивно-каральна система в Україні 1917-1953. (ВЧК-ОГПУ-НКВД-НКГБ-МГБ-КГБ). Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз. У двох книгах. І-ий том – 426 стор., ІІ-ий том – 686 стор., Київ, „Либідь"-„Військо України", 1994. Тв. обкл.	32.00
Білоусенко Олександр. „Новий Заповіт". Біблійна історія. Київ, видавництво, „Либідь", 1993 р., стр. 137.	3.50
Будзиновський, Вячеслав. „Пригоди запорозьких скитальців". Повість та оповідання. Київ, видавництво „Дніпро", 1993 р. Тв. обкл., стр. 382.	11.00
Винниченко, Ігор. „Україна 1920-1980-их". Депортації, заслання, вислання. Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стр. 125.	3.50
Воляник, Степан. „Берестейський договір 9-11-1918". Клівленд, накладом автора, 1989 р. Тв. обкл., стр. 209.	12.00
Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. Навчальний посібник. Київ, видавництво „Либідь", 1993 р. Тв. обкл. стр. 431.	12.00
„Генеза". Філософія, історія, політологія. Київ, видавництво „Генеза", 1994 р., стр. 256.	7.00
Гончар, Олесь. „Бригантина". Повість для середнього шкільного віку. Київ, видавництво „Веселка" ,1992 р. Тв. обкл., стр. 223.	15.00
Голод, Марія-Анна. „Янгол у наймах". Старосвітські легенди. Київ, видавництво „Рада", 1995 р., стр. 77.	2.50
Горлач, Степан. „Хрестини незалежності". Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 190.	6.00
Горохович, Антоніна. „Батьки і діти". Вінніпеґ-Торонто, 1990 р. Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада, стор. 176.	8.00
Гуменна, Докія. „Прогулянка алеями мільйоноліть". Мікроновелі. Українське видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Нью-Йорк-Балтимор, 1987 р. Тв. обкл., стор. 170.	10.00
Гринько, Олексендер. „Білі ночі, чорні дні". Серія „Комі-ГУЛАГіана". Автобіографічна повість колишнього політв'язня Комі-ГУЛАГу. Фонд „Джерело", Львів, 1997 р., стор. 152.	6.00
Грушевський, Михайло. „Про старі часи на Україні". Коротка історія України (для першого початку). Київ, акціонерне товариство „Обереги", 1991 р., стр. 100.	2.50
Грушевський, Михайло. „Як жив український народ". (Українське відродження). Для середнього шкільного віку. Київ, видавництво „Веселка", 1992 р., стор. 110.	3.00
Доля. Книга про Тараса Шевченка в образах та фактах. Великий формат, багато кольорових і чорнобілих ілюстрацій. Київ, „Дніпро" , 1993 р. Тв. обкл. Стор. 778	30.00
Домашевський, Микола. Історія Гуцульщини. Том III. Гуцульський Дослідний Інститут, Чикаго, 1986, стор. 442.	25.00
Збірник української гімназії в Ашаффенбурзі. Видання Організаційного комітету Ашаффенбурзької гімназії, Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 208.	18.00
Знойко, Олександр. Міфи Київської землі та події стародавні. Для старшого шкільного віку. Київ, видавництво „Молодь", 1989, стор. 304.	8.00
Іван Мазепа і Москва. (Історичні розвідки і статті). Київ, видавництво „Рада", 1994 р., стор. 174.	5.00
Іван Мазепа (Гетьмани України). Художньо-документальна книжка для середнього і старшого шкільного віку. Київ, „Веселка", 1992 р., стор. 132.	5.00
Іванис, Василь. „Симон Петлюра – Президент України". Друге видання Коштом Миколи Кушніренка, США. Київ, „Наукова думка", 1993 р. Тв. обкл., стор. 268.	15.00
Ісаєвич, Ярослав. Україна давня і нова (народ, релігія, культура). Львів, 1996, стор. 336.	10.00
Історія України від найдавніших часів. У 2-ох томах. Зі вступом д-ра Івана Крипякевича. Видав Іван Тиктор у Львові 1935 р. І том – 351 стор. II том – 398 стор. Перевидано в Києві, видавництво „Глобус", 1993. Тв. обкл. Ціна за 2 томи	22.00
Камінський, Анатоль. На перехідному етапі. „Гласність, перебудова і демократизація на Україні". З передмовою Мирослава Прокопа. Мюнхен, 1990. стор. 624.	12.00
Капкан Володимир. Українське народознавство в іменах. Навчальний посібник. Частина І. Київ, видавництво „Либідь", 1994, стор. 334. Тв. обкл.	12.00
Карий Лук'ян „Крах". Документальний роман з часів Другої світової війни. Передрук самвидавного твору з України. Торонто-Балтимор, 1985, стор. 564. Тв. обкл.	20.00
Кацавець Г. і Паламар Л. „Мова ділових паперів". Навчальний посібник для студентів. Київ, „Либідь", 1994 р., стор. 208.	5.00
Колесник Степан. Куди пливе ескадра? Памфлет. Роздуми письменника. Київ, „Український письменник", 1993, малий формат. Стор. 94.	3.00
Коссак Орест. Англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. Словник містить понад 15,000 термінів з інформатики, комп'ютерних технологій та інженерії. Стор. 304. Тв. обкл.	11.00
Коссак Орест і Кравець Роман. Англо-український і українсько-англійський словник-довідник з телекомунікації. Понад 4,000 термінів. Львів СП „Бак" 1996 р., стор. 248, Тв. обкл.	10.00
Коструба Теофіл. Белз і Белзька земля. Від найдавніших часів до 1772 року. Об'єднання надбужанців. Нью-Йорк, Торонто-1989 р. Тв. обкл. Стор. 165.	12.00
Кошиць, Олександр. Спогади. Київ, видавництво „Рада", 1995 р. Тв. обкл. Стор. 385.	15.00
Лепкий, Богдан. З-під Полтави до Бендер. Історична повість. Київ, видавництво художньої літератури „Дніпро", 1992 р. Тв. обкл. Стор. 265.	10.00
Луцький Юрій. Листування з Євгеном Сверстюком. Українське незалежне видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Балтимор-Торонто, 1992. М. обкл. Стор. 89.	4.00
Міфи давньої Індії для старшого шкільного віку. Упорядкування, переказ із гінді, післямова Степана Наливайка. Малюнки Миколи Пшінки. Київ, „Веселка", 1992. Великий формат. Тв. обкл. Стор. 200.	15.00
Міщенко, Дмитро. Бунтівний князь. Історичний роман з часів т. зв. Литовського періоду в історії України. Тв. обкл. Стор. 303.	10.00
о. проф. д-р Ігор Мончак. Самоуправна Київська церква. Львів, Монастир Монахів Студійського Уставу. Видавничий відділ „Свічадо", 1994р. М. обкл., стор. 172.	7.00
Мороз Олександр. Куди йдемо? (Деякі виступи – російською мовою). Київ, Асоціяція „Поступ", 1993 р. М. обкл., стор. 398.	8.00
Мороз Олександр. Вибір. Хто підніме 15-ий камінь? (Багато тексту по-російськи). Київ, Асоціяція „Поступ", 1994 р. М. обкл., стор. 150	5.00
Незабутні роки (1945-1950). Пам'яткове видання. Комітет колишніх учнів Української Реальної гімназії в Зальцбурзі. Тв. обкл. Нью-Йорк – Чикаго. 1987. Стор. 226	18.00
Пристайко Володимир, Шаповал Юрій. Михайло Грушевський і ГПУ-НКВД. Трагічне десятиліття: 1924-1934. Національна Академія Наук України. Служба безпеки України. Українське Історичне Товариство. Київ, видавництво „Україна", 1996 р. Тв. обкл. Стор. 336.	12.00
Польсько-українські студії. Україна – Польща. Історична спадщина і суспільна свідомість. Матеріяли міжнародної наукової конференції, Кам'янець-Подільський, 29-31 травня 1992 р. Київ, „Либідь", 1993 р. Тв. обкл. Стор. 262	8.00

КАТАЛОГ КНИЖОК
ВИПРОДАЖ

Автор і назва — **Ціна в долярах**

Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього президента України. Великий формат. „Український Літопис“, Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279. — 20.00

Оуен Чарльстон. Воскреслий із мертвих. Роман. Переклад з англійської. Цікавий пригодницький роман з життя українських вояків -„афганців“. Видавництво „Рось“. Київ, 1993р., стор. 125. — 6:00

Реєстр усього війська запорозького після Зборівського договору з королем польським Яном Казимиром, складений 1649 року, жовтня 16 дня. Полки: Чигиринський, Черкаський, Канівський, Корсунський. Частина перша. Стор. 196. — 10.00

Савицька Іванна. З мого вікна. Настроєві ескізи мальовані на канві життя. Видавництво „Свобода“, 1997 р. М. обкл. Стор. 139. — 8.00

Самі про себе. Автобіографії видатних українців XIX століття. Редакція Юрія Луцького. Видання Української Вільної Академії Наук у США, Нью-Йорк, 1989 р. Тв. обкл. Стор. 327. — 12.00

Самчук, Улас. Чого не гоїть огонь. Роман про діяльність одного із загонів Української Повстанської Армії. Київ, „Український письменник“, 1994 р. Тв. обкл. Стор. 233. — 8.00

Самчук, Улас. На коні вороному. Спомини і враження (1941-1943 рр.) Видання Товариства „Волинь“. Вінніпег, 1975. Стор. 360. — 10.00

Сверстюк, Євген. Блудні сини України. Літературно-критичні статті і виступи автора, присвячених відродженню духовности й морально-естетичним проблемам. Київ, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 255. — 10.00

Семотюк Ярослав. Українські військові відзнаки Ордени, хрести, медалі та нашивки. Кольорові фотографії. Торонто, 1991р. Англійська мова. М. обкл., стор. 51. — 10.00

Сінкевич Генрик. Quo Vadis? Куди йдеш? Оповідання з часів переслідування християн за панування Нерона. За виправленим текстом Н. Лесика. Вест Айслип –Торонто, 1982. М. обкл., стор. 148. — 5.00

Слабошпицький Михайло. Українець, який відмовився бути бідним. Київ, видавництво „Рада“, 1994 р. М. обкл. Стор. 174. — 8.00

Словники України – АБВ. Орфографічний словник української мови. Академія Наук України. Близько 120,000 слів. Київ, видавництво „Дніпро“, 1994 р. Тв. обкл., стор. 864. — 22.00

Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта“, 1995 р. Тв. обкл., стор. 415. — 25.00

Танюк Лесь. Монологи. Театр, культура, політика. Харків, „Фоліо“, 1994 р. М. обкл. Стор. 383. — 12.00

Тарнавська Марта. Самотнє місце під сонцем. Нариси, оповідання і переклади англо-американської прози. Видавництво Юліяна Середяка. Буенос-Айрес, 1991 р. М. обкл. Стор. 194. — 10.00

Терлецька Зеновія. Українські страви. Союз Українок Америки. Нью-Йорк, 1990 р. Тв. обкл. Стор 201. — 12.00

„Тисяча і одна усмішка“. Анекдоти, жарти, дотепи, замальовки з натури. Київ, видавництво „Український письменник“, 1994 р., 236 стор. — 12.00

Українська дивізія „Галичина“. Історико-публіцистичний збірник. Редактори-упорядники Михайло Слабошпицький, Валерій Стеценко.Київ-Торонто, 1994 р. Тв. обкл., стор. 176. — 8.00

Фур Іван. Ременів, село моєї молодости і праці. Спомини. Нью-Йорк -Париж-Сидней-Торонто, 1991р. М. обкл., стор. 178. — 8.00

Хрестоматія Української релігійної літератури. Книга перша – поезія. Упорядкування і вступний есей Ігоря Качуровського. Великий формат Мюнхен-Лондон, 1983 р. Тв. обкл., стор. 552. — 20.00

Черінь Ганна. Навколо світу. Тревелоги, репортажі, нариси, враження. Редакція журналу „Всесвіт“. Київ, 1997. М. обкл. Стор. 378 — 10.00

Чос Володимир. Реальна власність. Усмішки. Тонкий гумор, сатира, сарказм висвітлює сучасне життя в Україні і спонукає читача до роздумів. Черкаси „Відлуння-плюс“, 2000 р. М. обкл. Стор. 56. — 3.50

Тарас Шевченко. Мені тринадцятий минало. Вибрані поезії для молодшого та середнього шкільного віку. Кольорові малюнки Катерини Штамко. Київ, „Веселка“, 1994 р. Тв. обкл., стор. 158. — 12.00

ПОЕЗІЯ

Василашко Василь. Чи Україні ти син? Вірші для дітей і про дітей. Київ, „Веселка“, 1994 р. Тв. обкл. Малий формат. Стор. 170. — 7.00

Буртовий Сергій. Сповідь. Вірші, проза, графіка. Українське Козацтво „Основа“, 1994 р. М. обкл. Стор. 64. — 3.00

Дяк Олесь. Тягар всевидящого ока. Львів, „Каменяр“, 1991. М. обкл. Стор. 88. — 3.50

Жадан Сергій. Цитатник. (Вірші для коханої і коханців). Київ, видавництво „Смолоскип“, 1995 р. М. обкл. Стор. 60. — 3.50

Калинець Ігор. Невольнича муза. Українське незалежне видавництво „Смолоскип“ ім. В. Симоненка. Балтимор-Торонто, 1991 р. Тв. обкл. Стор. 452. — 18.00

Кодратенко Лесь. Охриплий крик віків. Дніпропетровськ, „Пороги“, 1994 р. М. Обкл. Стор. 120. — 5.00

Красівський Зіновій. Невольницькі плачі. Борцям за волю України присвячую. Видавництво „Література і мистецтво“, 1984 р. Тв. обкл. Стор. 144. — 10.00

Михайлюк Поліна. Щось сталося. Збірка віршів. Київ, видавництво „Смолоскип“, 1995 р. М. обкл. Стор. 125. — 6.00

Мовчан Павло. Материк. Видавництво – М.П. Коць. 1991 р. Тв. обкл. Стор. 104. — 8.00

о. Лесів Ярослав. У небі пісня обірвалась. Львів, „Каменяр“, 1992 р. М. обкл. Малий формат. Стор. 96. — 3.00

Пашко Атена. На вістрі свічки. Українське незалежне видавництво „Смолоскип“ ім. В. Симоненка. Балтимор-Львів-Торонто, 1991 р. М. обкл. Стор. 76. — 5.00

Симоненко Василь. Народ мій завжди буде. Вірші та казки для середнього та старшого шкільного віку. Київ, „Веселка“, 1990 р. Тв. обкл. Стор. 159. — 10.00

Тарнавська Марта. Землетрус. Поезії 1971 – 1980 років і переклади. Об'єднання Українських Письменників „Слово“, Нью-Йорк 1981 р. М. обкл. Стор. 96. — 6.00

Тарнавський Остап. Мости. Об'єднання Українських Письменників „Слово“, Нью-Йорк, 1956 р. М. обкл. Стор. 78. — 4.00

Тарнавський Остап. Зібрані вірші. Філядельфія, 1992 р. Тв. обкл. Стор. 449. — 15.00

Творча асоціяція „500“. Молоде вино. Антологія поезії. Київ, видавництво „Смолоскип“, 1994 р. Тв. обкл. Стор. 232. — 10.00

Федорук Леонід. Серцетрус. Київ, „Просвіта“, 1995 р. Тв. обкл. Стор. 159. — 6.00

Щербак Микола. Чебрець. Вибрані поезії. 1991 р. Тв. обкл. Стор. 272. — 12.00

МИСТЕЦЬКІ АЛЬБОМИ

Акорди. Антологія української лірики від смерті Т. Шевченка. Упорядкував Іван Франко. (Репринтне видання). Київ, „Веселка“, 1992р. Тв. обкл. стор. 343. — 15.00

Неділко Микола. Альбом-монографія з 60 кольоровими репродукціями. Нью-Йорк – УВАН, 1983 р. Тв. обкл., стор. 182. — 15.00

Михайлів Юхим. Його життя і творчість 1885 -1935. Книга-альбом. Видавничий фонд Владики Мстислава, Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви в діяспорі. Нью-Йорк-Лондон -Париж-Торонто, 1988 р. Тв. обкл. Великий формат, стор. 233. — 22.00

Сомко Надія і Сергій Макаренко. Альбом з кольоровими репродукціями. Східньо-Европейський дослідний інститут ім. В.К. Липинського. Тв. обкл. Великий формат, стор. 112 — 18.00

Сомко Надія. Скульптура і малярство. Альбом з 34 репродукціями. Асоціяція діячів Української культури АДУК-США. Тв. обкл. — 12.00

Ціни подані з пересилкою.

Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Дебютантки

Вечорниць Червоної Калини в Ню Йорку

субота, 27 січня 2001

Sheraton Meadowlands Hotel

Наталка Андрейко

Татяна Ворох

Наталя Вальчук

Наталя Галатин

Марія Дідоренко

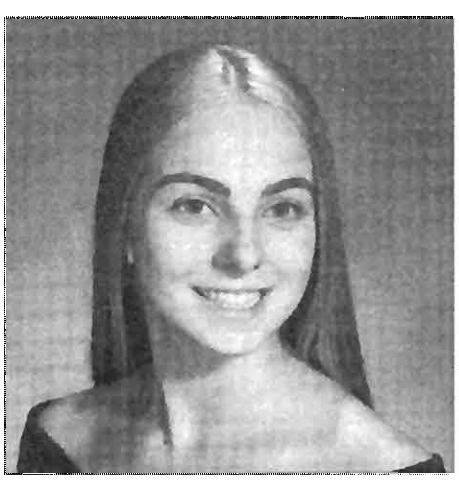
Ніна Кольцьо-Матійцьо

Татяна Кузьмович

Орися Куць

Іванна Лопух

Мотря Рудько

Христина Салабай

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", грудень 2000 р.

100 дол.	Гулеї Дмитро і Марія	Вестерн, Онт. Канада
	Ярема-Левицький Ростислав	Карборо, Н.К.
	Воевідка Ігор	Ріно, Нев.
60	Криштальський Ярослав	Форест Гілс, Н.Й.
50	Дніпровий А.	Бутвин, Па.
	Грицай Ія	Венис, Фла.
	о. Прийма Василь	Люрд, Франція
	Соколовська Надія	Самерсет, Н.Дж.
	Стрілецька М.	Монреаль, Кве. Канада
40	Басістий Іван	Буенос-Айрес, Арґентина
	Делкевич Володимир	Рочестер, Н.Й.
	Якубовичі Олександер і Дарія	Бреквил, Огайо
	Швабінський Софія і Теодор в пам'ять Романа Поритка	Парма, Огайо
35	Лонкевич Корнелія	Нью-Віндзор, Н.Й.
30	Дмитрів Меланія	Рочестер, Н.Й.
	Кухаришин Ігор	Едмонтон, Алберта, Канада
	Прокопів Володимир	Відспорт, Н.Й.
	Пилип Степан	Спрінґфілд, Н.Дж.
25	Коропецька Оксана	Балтимор, Мд.
	Ставничий Юрій	Кінелон, Н. ДЖ.
	Шевчук Наталія	Вествуд, Н. Дж.
	Воловодюк Володимир	Четгем, Н. Дж.
20	Бейґер Богдан	Бафало, Н.Й.
	Бурик Петро	Лонґ Айленд Сіті, Н.Й.
	Гарасимів Степан	Індіян Орчард, Масс.
	Гайвас Аскольд	Овшенсайд, Каліф.
	Голуб В.	Стюарт, Фла.
	Яримович Юрій	Чикаґо, Ілл.
	Качмарська Ірина	Нюарк, Н. Дж.
	Когут Ярослав	Філядельфія, Па.
	Лаврів Іван	Чикаґо, Ілл.
	Матковська Євдокія	Вашінґтон, ДС.
	Рудник-МакКензі Романа	Лос Анджелес, Каліф.
	Скоп Олександер	Ла Меса, Каліф.
	Заяці Степанія і Ігор	Іст Ганове, Н.Дж.
13	Драбик Василь	Ізлінґтон, Онт., Канада
10	Андреюк Андрій	Іст Ганове, Н.Дж.
	Бакум Оксана	Гайленд, Н.Й.
	Баніт Віра	Ст. Леонард, Квебек, Канада
	Бекерський Іван	Ютика, Н. Й.
	Бемко Ігор	Едінборо, Па.
	Благий Дмитро	Філядельфія, Па.
	Благий Степан	Спрінґ Валлей, Н.Й.
	Бортник Андрій	Алстон, Масс.
	Билень Ярослав	Чикаґо, Ілл.
	Цап Й.	Стретфорд, Конн.
	Хміляк Василь	Клівленд, Огайо
	Черевко Й.	Ріджвей, Онтаріо, Канада
	Данчук Павліна	Джерзі Сіті, Н. Дж.
	Данилюк Анна	Воррен, Миш.
	Демянчук Богдан	Парма, Огайо
	Феркуняк Марія	Ліґайтон, Па.
	Фурманюк Ярослава	Бартлет, Ілл.
	Гайовий Микола	Лудлов, Масс.
	Гайовий Микола	Лудлов. Масс.
	Гаврилюк Орест	Елкінс Парк, Па.
	Гавришків Григорій	Оборн, Н.Й.
	Гаєвий Василь	Метачин, Н. Дж.
	Гладилович Адольф	Монреаль, Квебек, Канада
	Глинський Борис	Вієнна, Ва.
	Яремко Дмитро	Бафало, Н.Й.
	Кінах Миколай	Розел, Ілл.
	Колачко Іван	Твін Лейкс, Віск.
	Кравчук Євстахій	Норт Порт, Фла.
	Крияк Степан	Спартанбурґ, С.К.
	Марущак Ілько	Дірборн Гайтс, Миш
	Мельник Люба	Елмгерст. Н.Й.
	Мельник А.	Колумбус, Огайо
	Мельник Роман	Іслінґтон, Онтаріо, Канада
	Мулик І.	Сарнія, Онтаріо, Канада
	Музика Іван	Філядельфія, Па.
	Никорчук Степан	Пітсфілд, Масс.
	Очеретко Аркадій	Сан Сіті Вест, Аріз.
	Онуфрії Сергій і Силвія	Фініксвіл. Па.
	Патерин Б.	Стерлінґ Гайтс, Миш.
	Петрів Катерина	Самервіл, Масс.
	Петрига Михайло	Іст Медов, Н. Й.
	Полатайко Осип	Бетел Парк, Па.
	Процак Лукіян	Вінніпеґ, Манітоба, Канада
	Рак Ігор	Вілмінґтом, Дел.
	Сахарук Ева	Венгем, Масс.
	Шеремета Марко	Чикаґо, Ілл.
	Шимонович Йосиф	Розліндейл, Масс.
	Сохан Ігор	Вудклиф Лейк, Н.Дж.
	Старух Теофіль	Александрія, Ва.
	Стасишин Оленка	Елкрідж, Мд.
10 дол.	Стрільбицький А.	Форт Вейн, Інд.
	Верига Василь	Торонто, Онтаріо, Канада
	Волошин Александра	Парма, Огайо
	Яценяк Іван	Пасейк, Н. Дж.
8	Яросевич Мирон	Давнерс Гров, Ілл.
	Коблянський Мирон	Шарлот, Н. К.
	Крамаренко Марія	Іст Віндзор, Н.Дж.
5	Бойко Іван	Палатайн, Ілл.
	Дячук Зенко	Бунтон, Н. Дж.
	Дорощук Олександер	Кенневік, Ваш.
	Федор Михайло	Флемінґтон, Н.Дж.
	Голод Марія	Торонто, Онтаріо, Канада
	Харук Василь	Джерзі Сіті, Н. Дж.
	Клюка Ярослав	Крімері, Па.
	Кривулич Мирослав	Амстердам, Н.Й.
	Лещинська Февронія	Кліфтон, Н. Дж.
	Палайда Дмитро	Парма, Огайо
	Радченко О.	Монреаль, Квебек, Канада
	о. Стебельський Василь	Рідінґ, Па.
	Толстиг Сем	Вітінґ, Н. Дж.
	Верхолад Микола	Бервин, Ілл.
	Воланюк Степан	Філядельфія, Па.
	Вибачинський Юрій	Анагайм, Каліф.
	Яворський Роман	Нюарк, Н.Дж.

Разом **1,947 дол**

Щиро дякуємо за фінансову підтримку найстаршої української газети.

ГУРТОК ПЛАСТ ПРИЯТУ і ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в НЮАРКУ

запрошують Вас з ріднею і приятелями на

ПЛАСТОВИЙ БАЛЬ

в суботу, 3-го лютого 2001 року

Hanover Marriott

1401 Route 10 East, Whippany, New Jersey 07981

ОРКЕСТРИ: **„ТЕМПО" і „ЛУНА"**

Вечірній одяг

Вступ разом з вечерею: 75.00 дол.
Вступ на забаву без вечері –
тільки для молоді до 25-го року: 20.00 дол.

Coctails – 6:30
Презентація дебютанток: 7:30
Опісля вечеря і забава

Please make chacks payable to: PLAST Inc.
Maria Welyczkowski
973-514-1846

Місця мусять бути заплачені до 25-го січня

Вікторія Діяна Баранецька

Адріяна Ірена Бурачинська

Роксоляна Марія Волошин

Мирослава Либідь Галібей

Леся Марія Демидович

Дара Софія Денисик

Мелянія Христина Долл

Маланка Анна Мисило

Кіра Романа Миськів

Меланія Анна Нич

Софія Таня Падковська

Андрея Катерина Попович

Наталка Анна Раковська

Ляриса Софія Темницька

Наталка Марія Туринська

Діяна Романа Чировська

Дарія Александра Шкварко

Христя Ольга Яримович

Марта Ольга Яцикевич

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 28-го СІЧНЯ 2001 р.

Пассейк, Н. Дж. Річні загальні збори 42-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope ave. На зборах буде звіт Управи Контрольної комісії і вибір нової Управи на 2001 р. Тому, що від 1-го січня 2001 р. членські вкладки **повинні** висилатися до Головної Канцелярії УНС, участь всіх членів Управи і всіх членів Відділу обов'язкова. За Управу – Василь Марущак, секретар.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НОВОГО ВИДАННЯ НТШ

монументальної праці

БОГДАНА ЯСІНСЬКОГО

бібліотекаря Конгресової бібліотеки

„ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСНИК: ПОКАЖЧИК ЗМІСТУ. ТОМ 1 - 109 (1898 - 1932)"

У програмі братимуть участь:

БОГДАН ЯСІНСЬКИЙ, ЛАРИСА ОНИШКЕВИЧ, СВІТЛЯНА АНДРУШКІВ, ЕДВАРД КАСІНЕЦЬ

Презентація відбудеться

27 січня 2001 р., о год. 5-ій веч.

в будинку НТШ:

63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вул.), New York, NY 10003

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ і ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

СПИСОК

жертводавців, які внесли пожертви від 12 грудня 2000 р. до 3 січня 2001 р.

	1,000 дол.	Федеральна Кредитова Кооператива„Самопоміч"в Нью-Йорку;
по	250	Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Нюарку, Н.Дж.; Українська Федеральна Кредитова Спілка в Рочестері, Н.Й.;
	200	Олена Несіна;
	100	Олег Склепкович;
по	50	Іван Головінський, д-р Джордж Грицеляк, Микола Дейчаківський, Дем'ян Кордуба, Микола Міланич, Іван Павличка, д-р І. Рожанковський, Ірина Срібна, д-р Богдан Худьо, Мирослав Шмігель, д-р Любомир Явний, Лев Григорчук;
по	30	Ігор Гайда, Микола Галів, Віра Трігос, Христина Шепелява;
по	25	Ярослав Букачевський, Ольга Вишнивецька, Петро Грицак, Олександер Гудзяк, Павло Джуль, Адріян Долинський, Стефанія Кобилецька, Лео Кушнір, Галина та Степан Максимюк, д-р Василь Марчук, Едвард Мельничук, Степан Ничай, Олена Папіж, Петро Поліщук, Сидір Тим'як;
по	20	Віктор Вінич, Оксана Соловей;
по	15	Роман Лазарчук, Мирон Яросевич;
по	10	Ольга Ганушевська, Степан Голаш, Катерина Гуцул, Катерина Довбенко, Наталка Дубик, Валентина Когут, Любомир Ковтунюк, Ярослав Волощук.

Український Дослідний і Документаційний Центр сердечно дякує окремим особам і організаціям, які склали пожертви.

Ці пожертви допоможуть нам зібрати і зберегти архіви, документи і книжки про Україну і українців двадцятого століття. Цим ми задокументуємо себе як етнічну групу, так як це зробили багато інших етнічних груп.

Олена Несіна,
Екзекутивний директор УДДЦ.

Наша адреса:

UKRAINIAN RESEARCH AND DOCUMENTATION CENTER
of the Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, NY 10021
Tel.: (212) 288-2917

Бібліотека і архів відкриті у вівторок, середу і четвер від 10-ої год. ранку до 4-ої год. по полудні. Інші дні і години за домовленням.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

• РОЗШУКИ •

Розшукую нащадків вуйка **ПЕТРА САЛАМАХИ**, знаного як **ТЕОДОРА КОЗІНСЬКОГО** (дружина Марія), що проживав в Трентоні.
Тел.: (973) 781-1910
Шпак Зеновія, Україна

Сторожук Іван розшукує сестру **КАТЕРИНУ НОГУ**, яка проживала в Нью-Джерзі. Писати: Львівська обл., Бродівський р-н, с. Лукавець, Україна.
Тел.: 011-380-3-266-66-362

Путюх Ксеня Олексіївна розшукує свою сестру **КАТЕРИНУ ОЛЕКСІЇВНУ ШУСМАН**, яка проживала в Спрінгфілд. Писати: Львівська обл., Бродівський р-н, с. Підгірці, Україна.

Сестра Лацик Цецилія Степанівна розшукує нащадків **СТЕПАНА І МАРІЇ ВАВРО**.
Тел.: (973) 781-1910
Адреса: Львівська обл., Старосамбірський р-н, с. Міженець, Україна

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка 32 р., ніколи не одружена, з вищою музичною освітою, пошукує порядного чоловіка для створення сім'ї.
Тел.: 380-44-513-5408
Адреса: **02206 Україна, Київ, 206, вул. Малишка 17/83**

Українець, 60 років, бажає познайомитися з українкою, громадянкою Америки для серйозних відносин.
Тел.: (413) 256-6069

• ПРАЦЯ •

Родина з України (жінка 51 р., чоловік 53 р.) пошукують працю по догляду за особами похилого віку та ведення домашнього господарства.
Тел.: (610) 252-4799

ADVERTISING RATES FOR THE UKRAINIAN WEEKLY

(Published in English on Sundays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.

All general advertising: 1 inch, single column ____ $12.00
Fraternal and community advertising: 1 inch, single column ____ $ 7.50
FOUR-PAGE CENTERFOLD PULLOUT ____ $2,900.00

Size	Dimensions	Price
1/4 Pg	7 1/4" X 2c	$165.00
1/4 Pg	14 1/2" X 1c	$165.00
1/4 Pg	3 5/8" X 4c	$165.00
1/8 Pg	7 1/4" X 1c	$85.00
1/8 Pg	3 5/8" X 2c	$85.00
1/8 Pg	1 13/16" X 4c	$85.00
1/2 Pg	7 1/4" X 4c	$310.00
1/2 Pg	14 1/2" X 2c	$310.00
1 Pg	14 1/2" X 4c	$600.00

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDMESDAY NOON
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M
OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column ____ $12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column ____ $7.50

Size	Dimensions	Price
1/4 Pg	7 1/4" X 2c	$165.00
1/4 Pg	14 1/2" X 1c	$165.00
1/4 Pg	3 5/8" X 4c	$165.00
1/8 Pg	7 1/4" X 1c	$85.00
1/8 Pg	3 5/8" X 2c	$85.00
1/8 Pg	1 13/16" X 4c	$85.00
1/2 Pg	7 1/4" X 4c	$310.00
1/2 Pg	14 1/2" X 2c	$310.00
1 Pg	14 1/2" X 4c	$600.00

Quantity discounts:

1-9 ads	$12.00 per inch/Sc
10 or more ads	20% discount
24 or more ads	25% discount
52 ads	30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislawski Advertising Manage. Tel.: (973) 292-9800 ext. 3040 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:
(973) 292-9800 додатковий 3018

Квіти на могилу мисткині Марії Гарасовської-Дачишин

(6. IV. 1911 – 23.X. 2000)

Св. п. Марія Гарасовська-Дачишин.

Чикаго. - Відома мисткиня Марія Гарасовська-Дачишин народилася в Старому Самборі 1911 року в священичій родині. Закінчила Краківську Академію Мистецтв з високим відзначенням; Педагогічний факультет Ягайлонського університету; Інститут Реклями в Катовицях. Була відповідальна за декорації мандрівного театру „Ґраніт". Вела мистецьку школу в таборі Ашафенбурґ. У своїй малярській техніці використовувала олії, акварелі, темперу. Її тематика: природа, портрети, композиція, графіка, ікони. Було в неї 25 особистих мистецьких виставок, окрім групових, а Італійська академія мистецтв нагородила її золотою медалею за успіхи в мистецтві.

В репертуар її творчости входять: краєвиди, портрети, квіти, ікони, обкладинки для книжок, графіка, сценічні декорації, великі портрети, зокрема Митрополита Андрея Шептицького, Івана Мазепи, панно для Українського Національного Музею в Чикаґо „Народна творчість" (6х10 футів).

Свою картину „Польові квіти" вона подарувала президентові США Рональду Реґенові, отримала від нього подяку з його власноручним підписом і американський прапор. Банк „Певність" в Чикаґо видав календар на 2000-ий рік з відповідною іконою мисткині на кожний місяць.

Моє знайомство з св. п. Марією Гарасовською-Дачишин (знана в громаді як „Міка") було випадковим. Приїхавши по закінченні студій у Бельгії, я оселився на Ірі-вулиці в Чикаґо. Наступного трижня я довідався, що з протилежного боку вулиці мешкає мисткиня, і до того ще й українка.

Набравшись відваги, я вирішив познайомитися і, підійшовши до фронтових дверей, натиснув на ґудзик. По сходах зійшла жінка, гладенько зачесана, в робочому халаті зі засохлими фарбами на ньому. Запросила мене до студії, в якій працювала. Була рада цій зустрічі. Говорила про пляни, інформувала мене, де можна дістати необхідні матеріяли для малювання, де є дешеві і якісні фарби і т. д. Наше знайомство на мистецькому полі продовжувалось аж доки неміч не прикувала її до ліжка.

Малярка залюбки подорожувала, пейзаж стає улюбленим жанром її творчости, хоч не менше її цікавлять портрети, квіти, композиції. Часті малярські екскурсії провадили її в різні штати Америки, найбільше захоплював її штат Колорадо, звідки привозила масу викінчених краєвидів. Подорожі до Італії, Юґославії дали їй і надхнення до нових плянів, які потім реалізувалися в студії.

Повоєнна еміграція не тільки репрезентувала наш народ в найширшому розумінні, в буквальному значенні була великою частиною його талантів, його інтелектуальної сили. Багато наших мистців стали своєрідними амбасадорами нашого поневоленого народу. І серед них була вона, Марія Гарасовська-Дачишин.

Анатолій Коломиєць

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО АЛЕКСОН член УНС Відд. 217 Т-ва ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й. Помер 12 серпня 2000 р. на 84-му році життя. Нар. в 1915 р. в Рочестері. Залишив у глибокому смутку дружину Софію, сина Михайла, внуків Мішел, Михайла. Похорон відбувся 15 серпня 2000 р. на Holy Sepulchre Cemetery, Rochester, NY.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ЛЯЛЬКА член УНС Відд. 367 Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. Помер 30 серпня 2000 р. на 89-му році життя. Нар. в 1910 р. в Україні. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину, дочку Уляну, сина Богдана, внуків і правнуків. Похорон відбувся 2 вересня 2000 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕВА ПАРТИКА член УНС Відд. 282. Померла 23 вересня 2000 р. на 86-му році життя. Нар. в 1914 р. Членом УНС стала в 1940 р. Залишила в глибокому смутку сина Михайла, дочок Барбару і Сандру, 12 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 26 вересня 2000 р. на цвинтарі Sacred Heart.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ ТЕРРІ член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана в Dunmore, PA. Помер 30 вересня 2000 р. на 83-му році життя. Нар. в 1926 р. Членом УНС став в 1995 р. Залишив у глибокому смутку дружину Лотті. Похорон відбувся 4 жовтня 2000 р. на цвинтарі свв. Кирила і Методія в Peckville, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЛЕВ ФУЛМЕР член УНС Відд. 78 в Тенерсвіл, Па. Помер 27 вересня 2000 р. на 75-му році життя. Нар. в 1925 р. Членом УНС став в 1942 р. Залишив у глибокому смутку дружину Джулію. Похорон відбувся 30 вересня 2000 р. на українському католицькому цвинтарі св. Миколая.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЕЛИЗАВЕТА РУНЕЙ член УНС Відд. 112 Т-ва св. Марії в Клівленді, Огайо. Померла 25 серпня 2000 р. на 82-му році життя. Нар. в 1918 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала в 1936 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка Джеймса. Похорон відбувся 28 серпня 2000 р. на цвинтарі Holy Cross у Brook Park, OH.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ДМИТРО ВАНСКО член УНС Відд. 13 Т-ва св. Миколая у Вотерліті, Н.Й. Помер 5 жовтня 2000 р. на 86-му році життя. Нар. в 1915 р. на Лемківщині, Україна. Членом УНС став в 1962 р. Залишив у глибокому смутку дружину Юлію, сина Івана, двох внуків. Похорон відбувся 9 жовтня 2000 р. на цвинтарі св. Миколая в Колонії, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

В СЬОМУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

СВ. П.

ЄВГЕНА ЛУЦЬКОГО

будуть відправлені

БОГОСЛУЖБИ

в церквах:

св. Юра, в Ню Йорку;
Івана Хрестителя, в Ню Джерзі;
у Львові, Україна.

Про молитви за душу Покійного просять
дружина ОКСАНА ЛУЦЬКА з дітьми і внуками.

У глибокому смутку повідомляємо, що 20-го листопада 2000 р., проживши 81 рік, відійшов у вічність найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

ЮРІЙ ПРОЦІВ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 25-го листопада 2000 р., о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві Непорочного Зачаття в Palatine, IL.

ПОХОРОН ВІДБУВСЯ в понеділок, 27-го листопада, о год. 2-ій по пол. на цвинтарі св. Духа в Campbell Hall, NY.

У глибокому смутку:

дружина – МАРІЯ
діти – ТЕОДОР з дружиною ДЖОАН
– СТЕФАН з дружиною ІНҐРИД
– ХРИСТЯ з мужем РЕНОМ
вісім внуків.

Вічна Йому пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

Хочу поділитися сумною вісткою про відхід у вічність

бл. п.

Сір ГЕРІ ПОЛЧІ

Сір Гері Полчі, син Марії та Василя Полчі народився в Нью-Йорку і був одружений з Розалією Чумою. Обоє були дуже активні в українській громаді.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 23-го грудня 2000 р. в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а тіло Покійного поховане на цвинтарі Кальварії на Вудсайд, Н. Й.

СЛУЖБА БОЖА
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
буде відправлена 27-го січня 2001 р., о год. 9-ій ранку
в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку.

По Службі Божій запрошуємо на каву і солодке
98 Друга Авеню в Нью-Йорку, „Самопоміч".

НАТАЛІЯ ЧУМА, швагерка

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що 13 січня 2001 р. сім місяців після смерти своєї дорогої дружини Стефанії, з болем серця, несподівано відійшов на Вічну Ватру на 66-му році трудолюбивого життя наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

пл. сен. довір'я

інж. ПЕТРО ПРИШЛЯК

член Куреня Хмельниченків.

Покійний народився в селі Заставче, повіт Підгайці, Західня Україна. Приїхавши до Гартфорду, Конн. впродовж свого життя був дуже активний в Пласті та в українській громаді. Виконував обов'язки Кошового, Станичного та інші головні пости у станиці, був членом Станичної Пластової Ради та головою товариства „Самопоміч". Співав у хорах „Діброва" і „Євшан", а у молодшому віці був змагуном у спортовій дружині копаного м'яча і відбиванки. У професійному житті, закінчивши університет Гартфорду, займав керівні інженерні становища у знаних американських підприємствах. Був здібний, працьовитий, все скромний, спокійний, обов'язковий, глибоко віруючий і доброзичливий, а в родинному житті добрим сином, мужем, батьком, дідусем, братом і стрийком. Любив спів, музику, мистецтво, природу і спорт.

ПАНАХИДА – в п'ятницю, 19-го січня 2001 р. в похоронному заведенні Талярського, о год. 7-ій веч., 380 Maple Ave., Hartford, CT.

ПОХОРОН в суботу, 20-го січня 2001 р., о год. 10-ій ранку в УКЦеркві св. Арх. Михаїла, 125 Wethersfield Ave., Hartford, CT., відтак на парафіяльний цвинтар у Гластонбері, Конн.

Залишені у глибокому смутку:

дочки	– ДАРІЯ ПРИШЛЯК-ДеЛАЛІО з мужем СТІВЕНОМ
	– ХРИСТИНА ФАРЛІ з мужем БРЕДОМ
син	– АДРІЯН ПРИШЛЯК з дружиною МЕРІ
внуки	– МИХАСЬ і ПЕТРУСЬ ДеЛАЛІО
внучка	– АЛЕКСАНДРА ПРИШЛЯК
брат	– ОЛЕКСАНДЕР ПРИШЛЯК з дружиною АННОЮ
племінники	– АНДРІЙ, ІСЯ ПРИШЛЯКИ і МАРТА МОСТОВИЧ з родиною
ближча і дальша родина	– ПРИШЛЯКІВ, ДІДУРИКІВ, СОКОЛЬСЬКИХ і КРАСІЇВ в Америці та Україні.

Просимо згадати покійного Петра у своїх молитвах.

Пожертви для вшанування пам'яті Покійного можна складати на одну із вибраних цілей:

Plast, 125 Chatham Hill. S. Glastonbury, CT 06073
Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля – CCRF P.O. Box 340278, Hartford, CT 06134.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому болю і смутку повідомляємо, що 12 січня 2001 р. відійшла від нас наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА І БАБУНЯ

бл. п.

ТЕОДОЗІЯ ГАЙВАС

з дому АДРІЯНОВИЧ

довголітній член ОУН та численних українських організацій, в'язень польських і німецьких тюрем, в'язень концентраційного табору в Равенсбрюку-Мекленбург.

ПОХОРОН відбувся 16 січня 2001 р. .

Горем прибиті:

чоловік	– ЯРОСЛАВ
дочка	– КВІТКА БУШНЕЛЬ з дітьми УЛЯНОЮ, ТАЇСОЮ, і ДАРКОМ
син	– АСКОЛЬД з дружиною НАДІЄЮ і дітьми РОСТИКОМ, СЛАВЦЕЮ і АДРІЯНОМ
сестра	– НАТАЛІЯ

та ближча і дальша родина в Україні, Америці і в світі.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви для сиріт в Україні.

---

29 грудня 2000 р. відійшов у вічність у Львові

св. п.

д-р мед.

РОМАН ТЕОФІЛЬ КОРОПЕЦЬКИЙ

6-го ЛЮТОГО В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого незабутнього
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА ТА КУЗИНА
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в наступних церквах:

св. Юра у Львові;
Різдва Пресвятої Богородиці в Самборі;
св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавн;
святої Тройці в Сілвер Спрінг;
Входу в Храм Пресвятої Богородиці в Норт Порт;
Різдва Пресвятої Богородиці в Лос Анджелес.

Просимо про молитви за душу Покійного.

Дружина ЛЕСЯ та вся родина.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 6 січня 2001 р., після довгої недуги відійшов у вічність на 92 році життя, наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР ЛОБОДОЦЬКИЙ

нар. 26 березня 1909 р. в Цеперові, біля Львова

Прибиті великим горем:

дружина	– ІРЕНА МИГАЛЬ-ЛОБОДОЦЬКА
син	– АНДРІЙ з дружиною ЛЕСЕЮ і дітьми АЛЕКСАНДРОЮ і ЙОСИФОМ та ВАЛЕНТИНОЮ з чоловіком БРЕТОМ (BRETT)
діти Покійного сина Юрія	– АЛЕКСАНДЕР з дружиною ВІКІ (VICKI) і сином ІЯНОМ (IAN) АЛЕКСАНДРОМ
	– СТЕФАН
сестра дружини	– СТЕФАНІЯ МИГАЛЬ
кузин дружини	– ВАСИЛЬ МАРЧАК з донькою ХРИСТИНОЮ і сином РОМАНОМ
брат невістки	– ВОЛОДИМИР МУРГА з дружиною ВІРОЮ та сином АНАТОЛІЄМ

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIV

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER:(973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors®
WEICHERT ONE STOP.
Ask About Weichert's One-Stop Shopping Services

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

EUROPEAN WOODART CORPORATION

Потребує досвідчених майстрів з художньої обробки дерева, а також художника-дізайнера з досвідом проєктування та виготовлення меблів. Добра платня, цікава робота, україномовний колектив. Знаходимось на соняшному півострові – Фльорида.

Василь Бойчук
Тел.: **(904) 740-7740**
або вечором **1 (407) 574-7796**

ЮРІЙ СТЕЦЮК
GEORGE L. STECIUK
SALES REPRESENTATIVE
ПРОДАЖ ДОМІВ у Morris, Essex, Union, Somerset Counties.
Щира, чесна і особиста обслуга.
Free Market Analysis of Your Home.
Referral & Relocation throughout USA

Weichert Realtors®

CHATHAM OFFICE:
64 MAIN SREET
CHATHAM, NJ 07928

#1REALTOR IN N.J.
#1 REALTOR IN MORRIS Co.
#1 INDEPENDENT REALTOR U.S.

OFF: (973) 635-5000
EVES: (973) 539-8917
FAX: (973) 635-5086

ECONOMY AIRFARES

FREGATA TRAVEL

Нью-Йорк/Київ – 459 дол.+tax
(round trip)
339 дол.+tax (one way)
Нью-Йорк/Львів – 529 дол.+tax
(round tripy)
399 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Calls to UKRAINE
22.9 ¢/min
Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 15 c/min.

Call
WWW.LDPOST.COM
For info call Long Distance POST: **1-800-449-0445**

ЮРІЙ ЛАЗІРКО
Професійний продавець забезпечення УНС
IOURI LAZIRKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.

5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: Iouri_uke@hotmail.com

ДРУКАРНЯ COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

РЕСТОРАН

VESELKA

Традиційні страви українські і інтернаціональні

144 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
TEL.: (212) 228-9682

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат

З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908)789-1870; (732) 627-0517

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

Фірма „КАРПАТИ"

Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

ФІРМА „МІСТ"

Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

KARPATY
TRAVEL

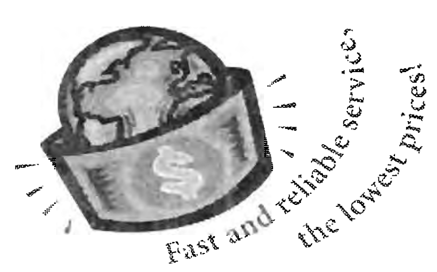
Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом кількох хвилин

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи

Швидко, надійно, за найнижчими цінами!

MONEY TRANSFERRING

just in a few minutes!

Hand to hand delivery to Ukraine, CIS and Eastern Europe

Для прикладу/For example:

Сума Amount	Оплата Fee	Сума Amount	Оплата Fee
$100	$12	$1,000	$65
$200	$20	$2,000	$110
$300	$27	$5,000	$210
$500	$40	$10,000	$390

Please call our office for the information about optional Hand to Hand Delivery and how to send Your Money Order.

Пропонуємо доставу до рук адресата за додаткову оплату залежно від реґіону. Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Найкращі ціни на квитки

на всі авіялінії світу

The Best Prices on All Airline Tickets

Запрошення до Канади та США
Invitations for Visitors to Canada and USA

Візи до України, Польщі та Росії
Visas to Ukraine, Poland and Russia

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді
Medical Insurance for Visitors in Canada

МИ ГАРАНТУЄМО:

Вчасну доставу пачок та харчових наборів з каталогів

Доставу до України сільськогосподарської техніки

WE GUARANTEE:

Delivery of Parcels and Food Packages from catalogues

Delivery of Agricultural Equipment to Ukraine